

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Oost

Integraal Onderwijshuisvestingsplan 2011 - 2015
primair onderwijs stadsdeel Oost

Colofon

Uitgave

Stadsdeel Oost Gemeente Amsterdam
Afdeling Vastgoed & Grondzaken
Amsterdam 2011

In samenwerking met

AMOS, ASKO, ABSA, STAIJ, KBA,
Esprit/WSV

Voor krachtige scholen

Kwalitatief goed onderwijs in moderne, prettige en veilige schoolgebouwen in ons stadsdeel. Daar maak ik me sterk voor in deze bestuursperiode, met groot vertrouwen in een vruchtbare samenwerkingsrelatie met de schoolbesturen.

Onze samenwerking met de schoolbesturen ervaar ik als positief en buitengewoon constructief. Ook dit IHP is daar een tastbaar voorbeeld van. In korte tijd is gezamenlijk vorm gegeven aan een heldere visie. Een groot aantal knelpunten is samen met de schoolbesturen het afgelopen jaar bij de kop gepakt en opgelost. Zodoende is het IHP een integraal product geworden, waarin een heldere ambitie is geformuleerd, gekoppeld aan realistische scenario's, met concrete uitvoeringsmaatregelen. Het IHP is een dynamisch proces, dat we regelmatig zullen moeten bijsturen en bij-schaven.

Wat inmiddels vaststaat, is de realisatie van twee prachtige scholen in de Transvaalbuurt, waar ik erg blij mee ben. De Indische Buurt behoudt schoolgebouw De Evenaar. Naast zijn onderwijsfunctie, bewijst dit gebouw zijn nut met maatschappelijke voorzieningen en leuke activiteiten, die de buurt leefbaar en levendig maken. Op het Zeeburgereiland zal een vernieuwende aanpak geïntroduceerd worden in de vorm van een flexibel concept voor onderwijshuisvesting. Een spannende uitdaging, in veel opzichten. In de Watergraafsmeer wordt de capaciteit van de bestaande scholen vergroot en wordt een mooie nieuwe school in Jeruzalem gebouwd. Zo kunnen alle kinderen naar een

school in hun buurt. Dat geldt ook voor IJburg, waar de huisvesting op maat wordt gemaakt om de piek in de leerlingenaantallen op te vangen.

Deze doelen zijn ook financieel haalbaar, al moet er meer gedaan worden met minder geld. Hoe is deze tegenstrijdigheid te verklaren? Door een integrale en gebiedsgerichte aanpak en het maken van integrale afwegingen wordt een maximaal rendement behaald. Kenmerkend daarbij is het selectief, kritisch, nauwkeurig en gezamenlijk aftasten van mogelijkheden.

Met trots presenteer ik u dit plan. Ik bedank allen voor hun waardevolle bijdrage aan de totstandkoming hiervan. Tot slot spreek ik de verwachting uit dat we in een constructieve en coöperatieve samenwerking met de schoolbesturen hard gaan werken aan de daadwerkelijke uitvoering van ons plan voor krachtige scholen.

Lieke Thesingh
portefeuillehouder Jeugd en Onderwijs
stadsdeel Oost gemeente Amsterdam

juli 2011

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1 Inleiding	6
1.1 Aanleiding	6
1.2 Financiële doelstelling IHP	6
1.3 Karakter IHP	7
1.4 Raakvlakken met overige beleidsterreinen	7
1.5 Strategische en operationele gedeelte (leeswijzer)	7
1.6 Totstandkomingsproces IHP	8
2 Kaders	9
2.1 Wet- en regelgeving	9
2.2 Nieuwe ontwikkelingen onderwijshuisvesting	10
2.2.1 Wijzigingen in de gemeentelijke verordening	10
2.2.2 Energie en klimaat	10
2.2.3 Beleidsuitgangspunten voor het sociaal domein en onderwijs	11
3 Leerlingenprognoses	12
3.1 Criteria	12
3.2 Prognoses versus werkelijke situatie	12
3.3 Totaalprognose stadsdeel Oost	12
3.4 Conclusies prognoses	13
4 Visie onderwijshuisvesting	14
4.1 Programma-akkoord 2010-2014	14
4.2 Visie onderwijshuisvesting	14
4.3 Bestuurlijke ambities	14
4.4 Doelen	14
5 Operationeel	16
5.1 Operationele gedeelte: acht gebieden, acht huisvestingsscenario's	16
5.2 Omschrijving per gebied	16
5.2.1 Oost	17
5.2.2 Watergraafmeer	23
5.2.3 Indische Buurt	29
5.2.4 Oostelijk Havengebied	34
5.2.5 IJburg eerste fase	40
5.2.6 Zeeburgereiland	45
5.2.7 Overamstel	49
5.2.8 IJburg tweede fase	51
6 Financiën	53
6.1 Algemeen	53
6.2 Normbedragen en overige kosten	53
6.3 Overzicht kredieten	53
6.4 Overzicht financiële effecten	56
6.5 Financiële buffer	58
7 Meerjaren-onderhoud	60
7.1 Huidige situatie	60
7.2 Gewenste situatie	60
7.3 Dekking	60
8 Implementatie en uitvoering	61
8.1 Uitvoeringsgericht IHP	61
8.2 Projectenlijst	61
9 Evaluatie en Actualisatie	64
BIJLAGE I Kaders	65
BIJLAGE II Prognoses	74
BIJLAGE III Projectenlijst	101
BIJLAGE IV Lijst met afkortingen	103

Samenvatting

Achtergrond

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) 2011-2015 van stadsdeel Oost staat voor een integrale, resultaatgerichte en communicatieve aanpak, gericht op de uitvoering.

- Integraal, omdat zowel vanuit gebiedsniveau als vanuit het totale stadsdeelniveau de huisvesting van het primair onderwijs is geanalyseerd. Ook hebben we alle relevante beleidskaders nauwlettend gevolgd en hierbij betrokken;
- resultaatgericht, omdat in deze IHP-periode de realisatie en uitvoering centraal staan, waarbij in ieder jaar één of meer projecten van start gaan of afgerond worden;
- communicatief, omdat we alleen in constructief overleg en gezamenlijkheid de beste resultaten kunnen bereiken, waarbij de inzet van de schoolbesturen essentieel is. Constructieve overleggen stellen ons in staat om de juiste keuzes te maken. Keuzes, die ruimte en perspectief bieden en draagvlak hebben.

Beknopte opsomming projecten

Het opstellen van het IHP was een dynamisch proces. Dat gaat ook gelden voor de uitvoering.

In de komende vier jaren gaan we namelijk in totaal acht nieuwe schoolgebouwen bouwen voor tien scholen. Deze schoolgebouwen zullen allemaal voldoen aan de laatste eisen van wet- en regelgeving en zijn duurzaam en klimaat-neutraal (ready). Zeven scholen worden verbouwd.

Het gaat om de volgende projecten:

- Oost: vernieuwing in de Transvaal. Een bestaande school wordt verbouwd tot een brede school en er komt ook nieuwbouw. De spoedig te bouwen school geeft een fantastische impuls aan deze mooie wijk;
- Watergraafsmeer: begin 2012 wordt de nieuwbouw van Daltonschool De Meer in Jeruzalem opgeleverd. Daarna volgen de nieuwe gebouwen voor de St. Lidwina-school in het Don-Boscogebied en voor de Frankendaelschool in Amsteldorp;
- Watergraafsmeer: de hoofdlocatie van de St. Lidwina-school wordt uitgebreid en verbouwd. De school van de Watergraafmeerse Schoolvereniging (WSV) verhuist naar de huidige locatie van Daltonschool De Meer, die ook ingrijpend wordt vernieuwd. Om meer leerlingen in dit gebied te kunnen plaatsen, blijft het huidige WSV-gebouw beschikbaar;
- Indische Buurt: het schoolgebouw van De Evenaar komt leeg door de sluiting van de school, maar blijft behouden voor de buurt. De Bataviaschool neemt hier permanent zijn intrek in, samen met de voorscholen en Cybersoek. Daarnaast benut basisschool de Waaier dit pand als overloopgebouw;

- Oostelijk Havengebied: in het multifunctionele gebouw De Schijf aan de Oostelijke Handelskade worden flinke verbetermaatregelen getroffen;
- IJburg: op Haveneiland-Oost komen de komende twee jaar twee nieuwe schoolgebouwen voor vier scholen (De Archipel, De Poseidon, Laterna Magica en Het Spectrum), met in totaal drie gymzalen;
- IJburg: voor de piekopvang in de komende tien jaar is voor alle scholen kwalitatieve huisvesting beschikbaar;
- Zeeburgereiland: voor de opvang van de eerste leerlingen in dit nieuwbouwgebied en de piekopvang vanuit IJburg gaan we een vernieuwend huisvestingsconcept introduceren. Dit biedt een goede oplossing voor nieuwbouwwijken, waarbij flexibiliteit het sleutelwoord is. Daarnaast speelt de pilot voor dit concept in op alle trends bij onderwijshuisvesting;
- Overamstel: In 2014 wordt nieuwbouw met een gymzaal opgeleverd.

Uitvoering binnen financiële kaders

We willen intensief en gedifferentieerd investeren in die buurten en scholen die dit nodig hebben. Dit moet lukken binnen de beschikbare middelen voor onderwijshuisvesting.

Om de ambities budgettair neutraal te kunnen realiseren, hebben we, samen met de schoolbesturen, kritisch gekeken naar alle bestaande projecten. Dit heeft ertoe geleid dat we bepaalde projecten niet gaan uitvoeren, gewoonweg omdat dit in deze fase niet noodzakelijk is. Zo hebben we besloten niet door te gaan met de nieuwbouw van de 5e Montessorischool in de Watergraafsmeer, de nieuwbouw van de Kleine Kapitein op de kop van het Java-eiland, de uitbreiding van de Insulindeschool in de Indische Buurt en de optopping van de Willibrordschool op IJburg.

Het heroverwegen van projecten is niet altijd gemakkelijk, maar, afgewogen tegen andere perspectieven, is dit wél realistisch en acceptabel. Dankzij de integrale aanpak en de ferme daadkracht van alle betrokkenen zijn we erin geslaagd om ruim binnen de bestaande financiële mogelijkheden te blijven, waardoor meer financiële ruimte is ontstaan om te kunnen investeren op de plekken waar dat echt nodig is.

Omdat de praktijk dynamisch is en het IHP daardoor in de toekomst mogelijk bijsturing vraagt, kunnen we het vrijgespeelde krediet en de daarmee samenhangende lagere kapitaallasten inzetten als financiële buffer om desinvesteringen te kunnen afboeken, mogelijke bijstellingen te bekostigen en onvoorziene tegenvallers op te vangen.

1. Inleiding

In het programma-akkoord van stadsdeel Oost 2010- 2014 verwoorden we de ambitie dat in Oost elk kind en elke jongere alle kansen krijgt die hij of zij nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen. In dat kader streven we naar veilige, gezonde en moderne schoolgebouwen. Verder vermeldt het programma-akkoord dat we kritisch zullen kijken naar bestaande plannen. Dit kan mogelijk tot een heroverweging leiden. Zowel de bestuurlijke ambitie als de mogelijke heroverweging van bestaande plannen worden uitgewerkt in het te ontwikkelen IHP. Belangrijk uitgangspunt hierbij is dat deze plannen noodzakelijk, realistisch en betaalbaar zijn.

1.1 Aanleiding

Omdat stadsdeel Oost/Watergraafsmeer en stadsdeel Zeeburg per 1 mei 2010 zijn gefuseerd tot stadsdeel Oost zijn er momenteel twee IHP's in gebruik. Dit zijn het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs 2008–2013 van het voormalige stadsdeel Oost Watergraafsmeer en de Integrale Onderwijs huisvestingsvisie 2008-2015 van voormalig stadsdeel Zeeburg. Beide zijn in 2008 vastgesteld. We hebben daarom beide IHP's geëvalueerd, geïntegreerd en geactualiseerd tot een nieuw IHP voor stadsdeel Oost. Het resultaat van dit voorbereidende werk is een breed gedragen en uitvoerbaar plan, met een gebiedsgerichte beschrijving van de ontwikkeling van de onderwijs huisvesting in stadsdeel Oost voor de periode 2011–2015.

Doel en resultaat IHP

Het doel van dit IHP is om u een zo compleet mogelijk beeld te geven van de stand van zaken en ontwikkelingen op het gebied van onderwijs huisvesting in stadsdeel Oost.

Met dit IHP krijgt u een integraal beeld van de totale huisvestingsopgave waar het stadsdeel en de schoolbesturen tot 2015 voor staan. Zowel in kwantitatief als in kwalitatief opzicht.

1.2 Financiële doelstelling IHP

De actuele financiële situatie en de economische crisis dwingen ons om zorgvuldig om te gaan met de beperkte middelen. De scenario's zijn daardoor mede ingegeven door financiële effecten.

Diverse ruimtelijke ontwikkelingen in het stadsdeel worden getemporiseerd, wat effect heeft op de leerlingenaantallen en de daarmee samenhangende keuzes over de bestaande en de benodigde onderwijs huisvestingscapaciteit. Door ervoor te kiezen om verschillende geplande investeringen uit te stellen die niet meer noodzakelijk zijn, ontstaat financiële ruimte. Zodoende kunnen we invulling geven aan andere bestuurlijke ambities op huisvestingsgebied die extra kosten met zich meebrengen, zoals het bouwen van 'frisse' en klimaatneutrale scholen. Ons steven is om op een adequate en gedifferentieerde wijze de investeringen die wél noodzakelijk zijn te plegen.

Alle financiële effecten van het IHP hebben we op hoofdlijnen vertaald in de Perspectievennota 2011. Dit nieuwe IHP vormt eveneens de input voor het Meerjaren Investeringsplan voor de begroting 2012. Ook zullen we sturen op bouwen binnen de normvergoeding.

Omdat het dagelijks bestuur een substantiële bezuiniging moet realiseren in het programma Jeugd en Onderwijs, hebben we de onderwijs huisvestingsuitgaven in zowel de beheergebieden (Indische Buurt, Oost, Watergraafsmeer, Transvaalbuurt en het Oostelijk Havengebied) als in de ontwikkelingsgebieden (IJburg eerste en tweede fase, het Zeeburger eiland en Overamstel) kritisch bestudeerd. De teruglopende leerlingenaantallen in de bestaande beheergebieden leiden tot lagere inkomsten uit de uitkering van het Stadsdeelfonds, wat vraagt om een efficiënte en adequate aanpak om het scholenbestand in deze beheergebieden optimaal op orde te houden. De grootste investeringen in onderwijs huisvesting zullen in de ontwikkelingsgebieden plaatsvinden. Het is voor het dagelijks bestuur een uitdaging om vooral voor scholen in deze gebieden creatieve oplossingen te bedenken.

Zo is het met behulp van een vernieuwend opdrachtgeverschap, bijvoorbeeld, mogelijk om maximaal rendement te behalen uit het bouwen van nieuwe scholen. Het concept 'Nieuwe Scholen, huisvesten naar vraag' biedt kansen om extra kosten door tijdelijke voorzieningen te voorkomen. Dit is niet alleen financieel gunstig, maar levert ook inhoudelijk, onderwijskundig en maatschappelijk voordelen op.

Voor de ontwikkelingsgebieden als IJburg, het Zeeburger eiland en Overamstel, waar de komende jaren volop wordt gebouwd, neemt de algemene uitkering uit het Stadsdeelfonds toe. Door bezuinigingen is de uitkering per saldo wel lager. Uitgangspunt bij deze gebieden is dat alleen investeringen worden gedaan om te kunnen voldoen aan de wettelijke taak om onderwijs huisvesting te bieden. Door de lagere extra inkomsten moeten we ook daar slim en efficiënt omgaan met de beschikbare middelen.

Voor de beheergebieden Oost, Watergraafsmeer, Indische Buurt en Oostelijk Havengebied is sprake van een heel andere situatie. De leerlingenaantallen nemen in deze

gebieden juist af, door een veranderende bevolkingssamenstelling en het achterblijven van de woningbouwprojecten. Hierdoor is ook sprake van een lagere uitkering uit het Stadsdeelfonds. Uitgangspunt is echter dat we ook hier, door een alternatieve herverdeling van de reeds beschikbaar gestelde kredieten, invulling gaan geven aan de ambities.

1.3 Karakter IHP

Het IHP biedt een transparant beleid in de komende jaren, met een actieve focus op de uitvoering. Er staan voldoende aanknopingspunten in, in het belang van alle betrokkenen. Met het vaststellen van dit IHP is er in ieder geval politiek draagvlak voor het realiseren van de in het IHP aangegeven ontwikkelingslijn.

Nieuwbouw, verbouw en uitbreidingen vergen vanzelfsprekend veel voorbereiding, tijd en communicatie. Daarom is het van belang om samen met de schoolbesturen een duidelijke koers uit te zetten en de doorgaande ontwikkeling van de projecten in dit plan in gang te houden.

We realiseren ons dat het IHP een product is dat onderhevig is aan allerlei ontwikkelingen en trends in onderwijsbeleid en onderwijsinvestingsbeleid. Hierbij spelen ruimtelijke ontwikkelingen een grote rol. Flexibiliteit is dus belangrijk voor een succesvolle uitvoering. De onderwijsinvestingsvisie heeft daarom een indicatief en dynamisch karakter, met ruimte om flexibel en adequaat in te spelen op nieuwe ontwikkelingen. Dit kan ook niet anders, gezien de lange termijn van vier jaar die dit IHP beslaat en de onmogelijkheid om de toekomst te voorspellen. Wél biedt deze visie een solide en vaste basis. Hierdoor kunnen het stadsdeel en de schoolbesturen gezamenlijk de huisvestingsscenario's in het IHP effectief uitwerken en uitvoeren. In geval van wijzigingen, aanvullingen en heroverwegingen is daarbij altijd de leidraad: kwalitatieve huisvesting in permanente gebouwen, waar ieder kind van het stadsdeel Oost goed onderwijs in kan ontvangen.

Het voordeel van de gestructureerde benadering in dit IHP is dat ad-hoc oplossingen worden voorkomen. Er is overeenstemming over de koers en daarmee ontstaat duidelijkheid en overzicht, voor zowel het stadsdeel als de schoolbesturen. Ook de kosten worden hierdoor beter beheersbaar.

Dit IHP heeft alleen betrekking op de scholen die vallen onder de werking van de Wet op het primair onderwijs. Dit zijn de openbare en bijzondere scholen voor basisonderwijs en de speciale school voor basisonderwijs (Het Spectrum). Dit betekent dat de scholen voor speciaal onderwijs (de A.H. Gerhardschool en de Van Koetsveldschool) en de scholen voor voortgezet onderwijs en voorbereidend beroepsonderwijs in ons stadsdeel in dit verband niet worden genoemd. Voor de huisvesting van deze schoolsoorten is de centrale stad verantwoordelijk.

1.4 Raakvlakken met overige beleidsterreinen

Onderwijsinvesting is geen geïsoleerd beleidsterrein, maar heeft een impliciete en expliciete relatie met overige beleidsterreinen. Het jeugd- en onderwijsbeleid (Jong Oost) is daarom ook kaderstellend voor het IHP. Zowel Jong Oost als de Vernieuwing Sociaal Domein (VSD) zijn kaderstellende programma's die recentelijk zijn ontwikkeld. Relevante onderdelen van deze beleidsterreinen zullen worden betrokken in het IHP. Naast Jong Oost (JOOST) en VSD heeft ook het nog te ontwikkelen MIPS 2011-2020 (Meerjareninvesteringsprogramma Sociale Accommodaties) raakvlakken met het IHP. In het MIPS worden namelijk keuzes gemaakt die de onderwijsinvesting kunnen beïnvloeden. Zoals de vraag of maatschappelijke voorzieningen gecombineerd kunnen worden met scholen in brede-schoolgebouwen of multifunctionele accommodaties. Ook zijn er raakvlakken met het Meerjaren Onderhoudsplan Openbare Ruimte (MOR), dat betrekking heeft op de openbare schoolpleinen. Ten slotte heeft de inrichting van een veilige schoolomgeving en veilige fiets- en looproutes een relatie met onderwijsinvesting.

1.5 Strategische en operationele gedeelte (leeswijzer)

Het IHP bestaat uit een strategisch deel en een operationeel deel. In het strategisch deel staat de visie op onderwijsinvesting. In het operationele deel vindt u de gebiedsgerichte uitvoeringsmaatregelen voor de komende vier jaren terug. Hieronder vindt u een nadere specificatie van deze twee onderdelen.

- Het strategische deel (hoofdstuk 2 t/m 4) omvat het beleidskader met maatschappelijke, onderwijskundige en ruimtelijke ontwikkelingen en de daaruit voortvloeiende visie, rekening houdend met de bestuurlijke ambities. Onderwijsinvesting is een dynamisch beleidsterrein dat continu in ontwikkeling is. Uiteenlopende wet- en regelgeving en beleidsinhoudelijke en financiële uitgangspunten bepalen dit beleidsterrein en kaderen dit in. Overkoepelende wet- en regelgeving en relevante beleidsuitgangspunten en ontwikkelingen worden daarom altijd betrokken bij de visie op onderwijsinvesting. In deze visie streven we ernaar om een passend antwoord te geven op uiteenlopende maatschappelijke en onderwijskundige vraagstukken die de onderwijsinvesting beïnvloeden. Vanwege de samenhang tussen de kwaliteit van het onderwijs en de kwaliteit van de huisvesting zullen ook inhoudelijke doelen en uitgangspunten van het stadsdeel bij deze visie worden betrokken. In het IHP ligt het accent op uitgangspunten die de kwaliteit, de spreiding en de toegankelijkheid van de onderwijsvoorzieningen ondersteunen en stimuleren.
- Het operationele deel (hoofdstuk 5 t/m 9) is de beheersmatige uitwerking en programmering van de onderwijsinvesting per gebied. Hierin vindt u eveneens een overzicht terug van de maatregelen en investeringen. Ook gaan we in dit gedeelte in op de vraag, het aanbod en de spreiding van huisvesting per gebied. De gebiedsgerichte huisvestingsscenario's bieden een oplossing voor de geconstateerde knelpunten en geven een

duidelijk overzicht van de benodigde capaciteitsbehoefte in dit gebied. De uitwerking van het scenario gaat uit van een realistisch huisvestingsperspectief en geeft een kwalitatieve impuls. Aan iedere gebiedsbeschrijving (acht gebieden, inclusief IJburg tweede fase) gaat een evaluatie van het vorige IHP vooraf, met een overzichtskaat van de huidige situatie in 2011. De beschrijvingen per gebied sluiten we af met een omschrijving van het scenario, met gebiedsgerichte oplossingen. Dit toekomstige huisvestingsscenario hebben we vervolgens vertaald in een overzichtelijke kaart van de toekomstige situatie in 2015.

1.6 Totstandkomingsproces IHP

Zoals al eerder gesteld, deelt stadsdeel Oost met de betrokken schoolbesturen de verantwoordelijkheid voor de onderwijshuisvesting in ons stadsdeel. Daarom hebben we dit IHP uitgebreid met hen besproken en afgestemd. Dit gebeurde zowel bij de start van de ontwikkeling van het IHP in decem-

ber 2010 als bij de afronding hiervan in maart 2011 in het DLO (decentraal lokaal overleg) met al deze schoolbesturen. In de tussenliggende periode hebben we tenminste tweemaal individueel met hen gesproken. Het doel hiervan was om alle knelpunten én kansen te inventariseren. In de eerste ronde individuele gesprekken zijn de wensen van de schoolbesturen en de ontwikkelingen in het gebied besproken. Vervolgens zijn in de tweede ronde de scenario's uitgewerkt. Bij complexe vraagstukken waren er extra overleggen, om alsnog samen tot acceptabele oplossingen te komen.

Tijdens het DLO van 7 april 2011 gaven alle schoolbesturen hun instemming aan dit IHP. Ze zijn dus zonder uitzondering positief over het voorliggende IHP. De schoolbesturen én het stadsdeel zien dit IHP als een unieke kans en impuls. Enerzijds om zo een gezamenlijke toekomstgerichte visie op onderwijshuisvesting in stadsdeel Oost te formuleren en anderzijds om op een constructieve manier verder te bouwen aan de kwaliteit van de onderwijsgebouwen in dit stadsdeel.

2. Kaders

Het IHP moet binnen de bestuurlijke, maar ook binnen wettelijke, kaders ontwikkeld en uitgevoerd worden. Naast wettelijke regelgeving die het kader bepaalt, zijn er ook ontwikkelingen op het terrein van onderwijs en vastgoed van invloed op de onderwijshuisvesting. Daarom geven we in dit hoofdstuk een beknopte uitleg van de relevante regelgeving en van aanverwante beleidsterreinen, zoals Onderwijs en Vastgoed. In bijlage I staat een uitgebreidere uitleg van de kaders, de wet- en regelgeving en van nieuwe ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting.

2.1 Wet- en regelgeving

Wet op het Primair Onderwijs

De Wet op het Primair Onderwijs (hierna WPO) vormt het algemene juridische kader waarbinnen alle regels en afspraken over onderwijshuisvesting zijn vastgelegd.

Feitelijk komt het erop neer dat de gemeente/het stadsdeel verantwoordelijk is voor de huisvesting van het primair onderwijs waarvoor de gemeente/het stadsdeel bekostiging ontvangt. De WPO omschrijft welke taken de gemeente op het gebied van onderwijshuisvesting moet uitvoeren. Bijvoorbeeld nieuwbouw of vervangende nieuwbouw. De gemeente Amsterdam heeft, naast de voorgeschreven huisvestingsvoorzieningen die voortvloeien uit de WPO, nog een aantal voorzieningen toegevoegd om de schoolgebouwen in Amsterdam zo optimaal mogelijk toe te rusten. Deze staan in de Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs, oftewel de huisvestingsverordening.

Elke gemeente is verplicht om zo'n verordening vast te stellen om de rollen, taken en verantwoordelijkheden helder te houden. De Amsterdamse huisvestingsverordening is op alle stadsdelen van toepassing. Hierdoor worden de schoolbesturen in alle zeven stadsdelen op gelijkwaardige manier behandeld. Nadere informatie over deze verordening vindt u verderop in deze paragraaf.

Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs (hierna huisvestingsverordening)

Deze huisvestingsverordening is feitelijk een uitwerking van de regels zoals die in de Wet op het Primair Onderwijs zijn vastgelegd. In deze verordening staat welke voorzieningen door het stadsdeel moeten worden bekostigd. Hierbij gaat het, bijvoorbeeld, om nieuwbouw, vernieuwbouw en groot onderhoud aan de buitenzijde van een gebouw. Ook staat hierin op welke manier schoolbesturen hierop aanspraak kunnen maken. Daarnaast is in de verordening vastgelegd op welke vergoeding de schoolbesturen kunnen rekenen bij een bepaalde huisvestingsvoorziening. In de huisvestingsverordening vindt u ook regels over het delen van ruimtes in schoolgebouwen met andere scholen, verenigingen of commerciële partijen, zoals kinderopvangorganisaties. Om dit gedifferentieerde gebruik van een schoolgebouw

gemakkelijker te maken, is er aansluitend op de verordening een aparte 'Regeling verhuur en medegebruik van schoolgebouwen'. Hierin worden de regels over en de tarieven van verhuur en medegebruik van schoolgebouwen nader toegelicht.

In de verordening staan eveneens criteria voor huisvestingsaanvragen in het kader van het Onderwijshuisvestingsprogramma (voor een uitleg van dit programma zie verderop in deze paragraaf). De schoolbesturen kunnen deze aanvragen jaarlijks vóór 1 februari indienen.

Huisvestingstaken die niet in deze verordening zijn vastgelegd, behoren tot de verantwoordelijkheid van de schoolbesturen, die hiervoor een rijksvergoeding ontvangen. Het stadsdeel en de schoolbesturen zijn dus gezamenlijk verantwoordelijk voor de uitvoering van de huisvesting.

Onderwijshuisvestingsprogramma en spoedprocedure

Zoals hierboven al gesteld, kunnen schoolbesturen ieder jaar vóór 1 februari een aanvraag indienen voor het Onderwijshuisvestingsprogramma. Dit programma omvat alle huisvestingsvoorzieningen voor het onderwijs en gymnastieklokalen die het stadsdeel moet financieren. U kunt daarbij denken aan nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding, verplaatsing van noodlokalen, de eerste inrichting van het onderwijsleerpakket, meubilair en aanpassingen van en onderhoud aan schoolgebouwen.

Het stadsdeel toetst de huisvestingsaanvragen aan de eerdergenoemde criteria uit de huisvestingsverordening en bespreekt de uitslag met de schoolbesturen. Alleen toegewezen huisvestingsaanvragen komen op het Onderwijshuisvestingsprogramma. Afgewezen huisvestingsaanvragen worden op het overzicht geplaatst. Uiteindelijk stelt het college van B&W van de gemeente Amsterdam het Onderwijshuisvestingsprogramma vast, waarna in de loop van het volgende kalenderjaar tot uitvoering hiervan kan worden overgegaan. Voor huisvestingszaken die direct moeten worden uitgevoerd, zoals een lekkage, kunnen schoolbesturen beroep doen op de spoedprocedure. Deze spoedprocedure biedt het stadsdeel de mogelijkheid om snel te reageren, zodat de voortgang van het onderwijs niet in gevaar komt.

Stichten van scholen en opheffen van scholen

Naast regelgeving over onderwijshuisvesting is in de WPO vastgelegd hoe een schoolbestuur een nieuwe school kan stichten of wanneer een school moet worden opgeheven. Zowel het stichten als het opheffen van scholen is relevant voor de huisvesting. Een schoolbestuur kan namelijk pas huisvesting aanvragen op het moment dat een school formeel gesticht is. Bij het opheffen van een school komt een schoolgebouw vrij, wat een wijziging tot gevolg heeft voor het totale onderwijsinvestingsaanbod in een buurt. Het stichten van nieuwe scholen speelt met name in ontwikkelingsgebieden als IJburg, het Zeeburgereiland en Overamstel. Het opheffen van scholen vindt voornamelijk plaats in beheergebieden als Oost, de Indische Buurt, het Oostelijk Havengebied en de Watergraafsmeer.

2.2 Nieuwe ontwikkelingen onderwijshuisvesting

2.2.1 Wijzigingen in de gemeentelijke verordening

In de in 2011 vast te stellen nieuwe gemeentelijke verordening wijzigt een aantal zaken. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- de berekening van de ruimtebehoefte;
- een toevoeging van een pve (programma van eisen) voor klimaatneutraal bouwen en frisse nieuwbouwscholen;
- het centraliseren van de huisvesting van het speciaal basisonderwijs.

Hierna volgt een uitleg van deze drie wijzigingen:

1. Wijziging in de berekening van de ruimtebehoefte van leslokalen naar brutovloeroppervlakte

Op dit moment wordt de ruimtebehoefte berekend en uitgedrukt in leslokalen. Vanwege gewijzigde onderwijskundige wensen en behoeften zal de ruimtebehoefte niet langer in leslokalen, maar in brutovloeroppervlakte (bvo) worden uitgedrukt. Elke leerling krijgt straks een aantal bvo toegewezen.

2. Toevoeging met betrekking tot klimaatneutraal bouwen en frisse scholen

Het streven is om in de nieuwe verordening klimaateisen en gezondheidseisen voor nieuwe schoolgebouwen vast te stellen. Het Klimaatbureau Amsterdam heeft hiervoor een programma van eisen frisse (klasse B) en klimaatneutrale (ready) scholen opgesteld. Dit komt als bijlage bij de vast te stellen nieuwe verordening.

3. Centralisatie van de huisvesting van het speciaal onderwijs

De huisvestingstaak van het speciaal basisonderwijs wordt gecentraliseerd en overgeheveld van de stadsdelen naar de centrale stad. Dit betekent dat de stadsdelen uitsluitend verantwoordelijk zijn voor de huisvesting van het primair onderwijs. Aangezien de omvang van het speciaal basisonderwijs in relatie tot het primair onderwijs beperkt is, zijn de gevolgen van deze formele wijzigingen voor de stadsdelen ook beperkt.

2.2.2 Energie en klimaat

Klimaatambities Amsterdam

De gemeente Amsterdam heeft zich in het kader van klimaatbeleid ten doel gesteld dat in 2025 de CO₂-uitstoot van de stad Amsterdam 40% minder is dan in 1990. Ook moet de gemeentelijke organisatie zélf in 2015 klimaatneutraal zijn. Deze ambitie om de CO₂-uitstoot te verminderen, geldt voor alle gemeentelijke gebouwen en dus ook voor de basisscholen.

Op dit moment zijn er enkele landelijke en stedelijke ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting die bijdragen aan het realiseren van de Amsterdamse klimaatambitie:

- de subsidieregeling energie en binnenklimaat basisscholen;
- de toevoeging van een nieuw programma van eisen voor klimaatneutrale en 'frisse' nieuwbouw van basisscholen.

Subsidieregeling energie en binnenklimaat basisscholen

In 2009 is in het kader van deze subsidieregeling gestart met het aanbrengen van verbeteringen op het gebied van energie en binnenklimaat op een aantal Amsterdamse basisscholen. Bij deze scholen was de noodzaak hiertoe het hoogst.

In de zomer van 2010 zijn bij de hieronder genoemde vijf deelnemende basisscholen uit het stadsdeel werkzaamheden op dit gebied uitgevoerd:

- basisschool Aldoende 1;
- basisschool St. Lidwina;
- basisschool De Dapper;
- de 8e Montessorischool;
- basisschool De Waaier.

Voor 2011 hebben zich zes basisscholen in het stadsdeel voor de tweede tranche aangemeld. Op dit moment is echter onzeker of er wel voldoende middelen beschikbaar zijn voor het uitvoeren van verbetermaatregelen op deze scholen. Het college van B&W gaat momenteel na of er mogelijkheden zijn het vervolgproject Energieke Scholen 2012 - 2020 voor het primair onderwijs doorgang te laten vinden. Dit is alleen mogelijk als de gemeenteraad in de voorjaarsnota 2012 de benodigde dekking van 22,5 miljoen euro in zeven jaar goedkeurt. De stadsdelen en de schoolbesturen moeten vervolgens het convenant en het desbetreffende onderdeel in de Verordening Materiële en Financiële Gelijkstelling onderwijs (MFG) vernieuwen tot en met 2020. We zullen het Rijk en de Provincie benaderen voor eventuele (co)financiering.

Programma van eisen frisse (klasse B) en klimaatneutrale (ready) scholen

Volgens het Klimaatbureau is een schoolgebouw dat volgens dit programma van eisen wordt gerealiseerd energiezuinig, fris en gezond. Dit gebouw kan daarnaast in de toekomst eenvoudig klimaatneutraal (oftewel ready) gemaakt worden, door het toepassen van zonnepanelen en/of een

kleinschalige windturbine. Voor een aanvullende investering in zonnepanelen op het dak van de school zijn verschillende financieringsmodellen van toepassing.

2.2.3 Beleidsuitgangspunten voor het sociaal domein en onderwijs

Naast wettelijke en bestuurlijke kaders heeft onderwijshuisvesting raakvlakken met overige beleidsterreinen en programma's, zoals Versterking Sociaal Domein (VSD) en het MIPSAs en het programma voor Jeugd en Onderwijs in Oost (JOOST). Het VSD en het MIPSAs worden later in 2011 vastgesteld. JOOST wordt parallel aan het IHP vastgesteld. Vooruitlopend hierop hebben we de uitgangspunten die voortvloeien uit deze kaders al meegenomen in dit IHP. Achtereenvolgens geven we hierover een beknopte uitleg.

Versterking Sociaal Domein (VSD)

Het multifunctioneel gebruik van maatschappelijke ruimtes die door het stadsdeel worden gefinancierd, staat centraal. Organisaties worden verplicht om ruimtes met elkaar te delen. De gedachte hierachter is dat ruimtes flexibel inzetbaar moeten zijn voor diverse activiteiten. Alle bestaande ruimtes in de wijk, zoals scholen en sporthallen, moeten kunnen worden ingezet voor activiteiten in de buurt. Maatschappelijke activiteiten worden daarbij zoveel mogelijk gehuisvest in particulier vastgoed en in bijzondere gebouwen, zoals scholen, bioscopen, theaters en sportzalen. Samenvattend, betekent dit voor de huisvesting van het onderwijs dat we streven naar een optimale bezetting van de onderwijsgebouwen voor zowel onderwijs- als maatschappelijke activiteiten.

Meerjareninvesteringsplan sociale accommodaties (MIPSA)

Het Maatschappelijk Investeringsprogramma Sociale Accommodaties (MIPSA) is een programma waarin het stadsdeel aangeeft wat er de komende jaren moet gebeuren om de sociale voorzieningen goed of nog beter te huisvesten. Het MIPSA laat ook zien welke investeringen nodig zijn om het aanbod van sociale accommodaties op peil te houden en bouwt voort op de stedelijke afspraken die zijn vastgelegd in het Programma Maatschappelijk Investerings (PMI).

Naast het geven van een zo compleet mogelijk beeld van de behoefte aan en het gebruik van het maatschappelijk vastgoed in het stadsdeel maakt het MIPSA het mogelijk om aanspraak te doen op een bijdrage vanuit het Programma Maatschappelijke Investerings (PMI). Investerings in het sociaal/maatschappelijke deel van schoolgebouwen kunnen namelijk niet uit onderwijshuisvestingsmiddelen bekostigd worden, maar moeten gedekt worden uit dit programma. Het PMI is in feite een stedelijke subsidie, waaruit het onrendabele deel van de investering in maatschappelijk vastgoed kan worden gefinancierd. Hierdoor kan het stadsdeel dit vastgoed toch tegen maatschappelijk aanvaardbare tarieven exploiteren.

Jeugd en Onderwijs

In het kaderprogramma JOOST staan de uitgangspunten op het gebied van jeugd en onderwijs. De directe relatie met de onderwijshuisvesting ligt met name in de behoefte om schoolgebouwen buurtgericht en zoveel mogelijk multifunctioneel te gebruiken, waarbij er ook behoefte is aan openbare schoolterreinen.

3. Leerlingenprognoses

Een onmisbaar onderdeel bij het plannen van huisvestingsvoorzieningen en bij het beoordelen van aanvragen daarvoor zijn leerlingenprognoses. Zo is het bij het treffen van een permanente huisvestingsvoorziening noodzakelijk dat wordt aangetoond dat de desbetreffende voorziening meer dan vijftien jaar noodzakelijk is. Bij tijdelijke huisvestingsvoorzieningen moet worden aangetoond dat de voorziening meer dan vier jaar noodzakelijk is. Ook bij andere huisvestingsvoorzieningen moet de noodzakelijkheid voor een bepaalde periode aangetoond worden.

In bijlage II van de verordening huisvestingsvoorzieningen onderwijs staan criteria vermeld voor het opstellen van leerlingenprognoses. Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling (DMO) van de gemeente Amsterdam vervaardigt jaarlijks voor alle stadsdelen de leerlingenprognoses per school op basis van de bevolkingsprognose opgesteld door de Dienst Onderzoek en Statistiek (O+S), de leerlingentellingen op de teldatum 1 oktober van het voorafgaande jaar en herkomstgegevens uit het LeerlingAdministratieSysteem. In de bevolkingsprognose van O+S zijn de actuele woningontwikkelingen meegenomen.

Voor de beoordeling van aanvragen voor huisvestingsvoorzieningen, met name capaciteitsuitbreidingen, wordt van deze prognoses gebruik gemaakt.

3.2 Prognoses versus werkelijke situatie

Prognoses geven de richting aan van de leerlingontwikkeling op een school op basis van trends in belangstelling en worden jaarlijks geactualiseerd. Mogelijk sluit de standaard leerlingenprognose in ontwikkelingsgebieden minder goed aan op de actualiteit, omdat bijvoorbeeld gedurende een schooljaar bouwprojecten worden opgeleverd of afgeblazen. Dit kan een effect hebben op de leerlingenpopulatie (bijvoorbeeld een substantiële instroom van leerlingen). Voor de ontwikkelingsgebieden heeft Oost een afzonderlijke prognose laten opstellen. Het gaat hierbij om IJburg (waarin ook monitorgegevens van de leerlingenontwikkeling op de scholen zijn meegenomen), het Zeeburgereiland

en Overamstel. Vanwege de bijzondere bewegingen in de beheergebieden Transvaalbuurt en Oostelijk Havengebied hebben we ervoor gekozen om ook voor deze gebieden een afzonderlijke prognose te laten opstellen.

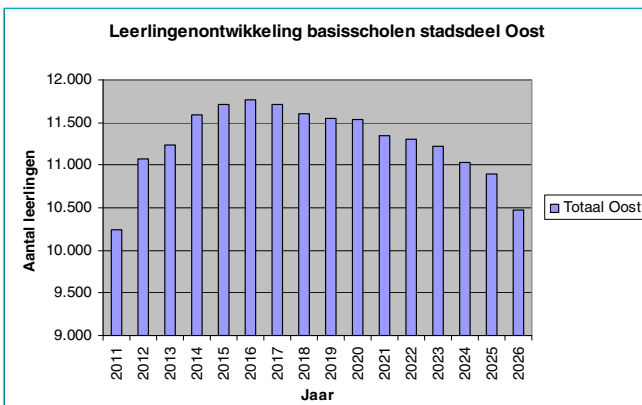
3.3 Totaalprognose stadsdeel Oost

De resultaten van deze prognoses zijn verwerkt in de overzichten per gebied en denominatie. Hierna volgt een tabel met de ontwikkeling en prognose van de leerlingenaantallen per gebied en een staafdiagram met de totale leerlingenaantallen in Oost. In bijlage II zijn de prognoses per gebied en denominatie in grafieken uitgewerkt. In het operationele deel van het IHP zijn de prognoses per school in beeld gebracht.

Uit de onderstaande tabel blijkt dat het totaal aantal leerlingen in stadsdeel Oost de komende jaren zal toenemen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de groei in de ontwikkelingsgebieden, vooral in IJburg eerste fase. Vanaf 2014 stabiliseert het leerlingenaantal nagenoeg, voor een periode van vijf jaar. Daarna neemt het leerlingenaantal langzaam af. In de beheergebieden vertoont het leerlingenaantal de komende jaren reeds een dalende trend. Als IJburg tweede fase, het Zeeburgereiland en Overamstel verder tot ontwikkeling komen, verwachten we weer een toename van leerlingen in het stadsdeel. Bij de in dit IHP opgenomen prognoses zijn IJburg tweede fase en de Sluisbuurt op het Zeeburgereiland nog niet meegerekend,

Leerlingenaantallen per gebied	Werkelijk Aantal II 2000	Werkelijk Aantal II 2005	Werkelijk Aantal II 2010	Prognose Aantal II 2015	Prognose Aantal II 2020	Prognose Aantal II 2025
Oost	2369	2143	2134	2143	2198	2122
Watergraafmeer	1835	1813	2001	2115	2226	2279
Indische Buurt	1811	1411	1361	1223	1206	1123
Oostelijk Havengebied	1076	1725	1941	1841	1685	1517
IJburg I	0	438	2809	4175	3323	2716
IJburg II	0	0	0	0	0	0
Zeeburgereiland	0	0	0	20	256	359
Overamstel	0	0	0	185	424	623
Totaal	7091	7530	10246	11702	11318	10739
Percentage	69,21%	73,49%	100,00%	114,21%	110,47%	104,81%

Leerlingenaantallen per gebied

omdat de ontwikkeling van deze gebieden stil ligt. De leerlingenontwikkeling vindt u ook terug in het bovenstaande staafdiagram.

In- en uitstroom¹

De basisgeneratie (oftewel kinderen van 4-12 jaar) in Oost bestaat in 2011 uit 10.867 leerlingen.

In de praktijk gaan niet alle kinderen van deze basisgeneratie in het eigen stadsdeel naar school. Van de basisgeneratie in Oost gaan 9.707 leerlingen in het eigen stadsdeel naar school.

In 2011 stromen in totaal 1.160 leerlingen uit naar scholen in andere stadsdelen, terwijl er 538 kinderen in Oost naar school gaan die in andere stadsdelen wonen. Per saldo gaan rekening houdend met de in- en uitstroom 10.246 leerlingen naar een school in stadsdeel Oost. Het saldo van de in- en uitstroom bedraagt -622 leerlingen.

Voor deze uitstroom zijn verschillende verklaringen. Amsterdam is een aaneengesloten gebied, zodat 'migratie' naar

scholen in andere stadsdelen of naar andere gemeenten gemakkelijk is. Het kan ook zijn dat hun ouders kiezen voor een specifieke richting of onderwijsconcept, dat niet wordt aangeboden in dit stadsdeel. De basisgeneratie is al verminderd met de uitstroom naar het speciaal onderwijs.

Onderstaande tabel toont de in- en uitstroom in cijfers (herkomst leerlingen op basis van teldatum 1 oktober 2010).

In- en uitstroom	
Totale basisgeneratie 4 - 12 jaar in het stadsdeel Oost	10867
Uitstroom naar scholen buiten het stadsdeel	-1160
Aantal leerlingen van de basisgeneratie stadsdeel	9707
Oost dat hiervan in het stadsdeel naar school gaat	
Instroom leerlingen van buiten het stadsdeel	538
Totaal aantal leerlingen in Oost naar school	10246
Saldo in- en uitstroom leerlingen stadsdeel Oost	-622

In bijlage II vindt u kaarten van Amsterdam. Hierop staan de in- en uitstroom van leerlingen van en naar de andere stadsdelen weergegeven.

3.4 Conclusies prognoses

Het leerlingenaantal in stadsdeel Oost zal de komende jaren nog verder toenemen. Dit wordt met name veroorzaakt door de ontwikkelingsgebieden IJburg, Overamstel en het Zeeburgereiland. In de Watergraafsmeer groeit het leerlingenaantal ook licht. In de overige beheergebieden, vooral in de Indische Buurt en het Oostelijk Havengebied, dalen de leerlingenaantallen stevig. Vanaf 2020 daalt het leerlingenaantal in het gehele stadsdeel. Dit komt omdat de piek in het leerlingenaantal in IJburg dan voorbij is.

¹ Bij de in- en uitstroom wordt de basisgeneratie (4-12-jarigen) van 2011 vergeleken met het feitelijk leerlingenaantal van 1 oktober 2010 (schooljaar 2010/2011).

4. Visie onderwijshuisvesting

In Amsterdam Oost krijgt elk kind en elke jongere alle kansen die hij nodig heeft om zich goed te kunnen ontwikkelen. Door een aantrekkelijk onderwijs- en jeugdbeleid scheppen wij mogelijkheden waardoor alle kinderen en jongeren in Amsterdam Oost zich optimaal kunnen ontwikkelen op het gebied van cognitieve, sociaal-emotionele en motorische vaardigheden.

4.1 Programma-akkoord 2010–2014

Het stadsdeelbestuur maakt zijn ambitie waar door het realiseren van zes doelstellingen. Deze zijn opgenomen in het IHP en in de visie op onderwijshuisvesting. Hieronder staan de vier - van deze zes - voor het IHP meest relevante doelstellingen.

Succesvolle schoolloopbaan

Ieder kind heeft recht op goed onderwijs. De voorschool maakt het mogelijk dat kinderen succesvol starten in het basisonderwijs. We kiezen voor kleine buurtscholen, zodat kinderen in hun vertrouwde omgeving leren en zich ontwikkelen. De kwaliteit van onze scholen maken we voor ouders inzichtelijk. In sommige wijken is sprake van wachtlijsten en in andere wijken ontstaan scholen met veel kansarme of juist veel kansrijke kinderen. Onder regie van het stadsdeel werken de schoolbesturen daarom aan het reguleren van de leerlingstromen in Oost.

Passende zorg

Geen kind mag tussen wal en schip vallen. Kinderen en jongeren die dit nodig hebben, kunnen rekenen op onze steun. Problemen bij ouders en kinderen moeten we snel en goed in beeld krijgen, zodat we adequate zorg kunnen regelen. In een constructieve samenwerking met scholen en andere instanties willen we de zorg 'sluitend' maken. Ook stimuleren we de samenwerking tussen reguliere scholen en het speciaal onderwijs.

Talentontwikkeling

Het stadsdeel investeert in ontwikkelingskansen en talenten van kinderen. We bieden jongeren kansen en verwachten van hen dat ze deze kansen grijpen. Sport en cultuur in de buurt willen we meer verbinden met de scholen. Hierdoor ontstaat een verlengde schooldag, met uitdagende en inspirerende activiteiten.

Veilige, gezonde en moderne schoolgebouwen

Leerlingen en leerkrachten moeten kunnen leren en werken in een veilig en prettig gebouw. De afgelopen jaren zijn we daarom gestart met het investeren in schoolgebouwen. Schoolgebouwen worden gerenoveerd en er worden nieuwe scholen gebouwd. Plannen die er liggen, houden we opnieuw tegen het licht en we maken een nieuw huisvestingsplan voor scholen. Uitgangspunt is dat plannen noodzakelijk, realistisch en betaalbaar zijn.

Eén van de speerpunten uit het Programmakkoord is te komen tot een duurzame, gezonde stadsdeelbegroting.

We streven daarom naar een solide begroting, gericht op de toekomst. Het stadsdeel staat voor de opgave fors te bezuinigen om de begroting sluitend te houden. Met minder geld moeten we maximaal rendement behalen door de beschikbare middelen efficiënter in te zetten en slimme oplossingen te bedenken.

4.2 Visie onderwijshuisvesting

Stadsdeel Oost heeft onderwijsgebouwen die evenwichtig zijn verspreid over het stadsdeel, zodat kinderen in hun vertrouwde omgeving naar school kunnen gaan. De kwaliteit van de gebouwen is toegerust op de hedendaagse en toekomstige eisen en wensen. De combinatie van het onderwijsaanbod met toegankelijkheid voor andersoortig gebruik van ruimten maakt de binding van de school met de buurt extra sterk.

4.3 Bestuurlijke ambities

Het dagelijks bestuur heeft op 7 december 2010 het plan van aanpak voor het IHP vastgesteld, uitgaande van twaalf bestuurlijke ambities voor onderwijshuisvesting. U vindt deze hieronder.

Ambities IHP:

- evenwichtige spreiding en opbouw van scholen;
- bouwen binnen de normvergoeding;
- onderwijskundig goede gebouwen;
- frisse, duurzame en energieneutrale gebouwen;
- toegankelijke schoolgebouwen;
- multifunctionele en flexibele gebouwen;
- helder organiseren van het eigendom en beheer van gebouwen;
- medegebruik/verhuur ruimten in onderwijsgebouwen;
- openbare schoolpleinen;
- leegstand en tijdelijke voorzieningen minimaliseren;
- goede financiële planning meerjaren-onderhoud;
- ruimte voor vernieuwende concepten.

Bovenstaande ambities, die hieronder zijn uitgewerkt in doelen, zijn richtinggevend voor de scenario's die we per gebied beschrijven in het operationele gedeelte van het IHP.

4.4 Doelen

Deze bestuurlijke ambities hebben we vertaald in concrete doelen, die we per ambitie toelichten.

- *Er is sprake van een evenwichtige spreiding en opbouw van de scholen*
Voor ieder kind is een plek op een school in het eigen

woongebied. In IJburg en de Watergraafmeer zijn meer schoolgebouwen nodig. In de Transvaalbuurt en de Indische Buurt willen we mogelijk maken dat kinderen in de buurt zélf naar een goede school kunnen gaan. Alle scholen hebben de mogelijkheid tot een evenwichtige opbouw. Het stadsdeel en de schoolbesturen werken nauw samen bij het voldoen aan de behoefte voor schoolgebouwen. Leerlingen worden zoveel mogelijk verdeeld over de scholen. Daarbij wordt rekening gehouden met de wensen van ouders, het aannamebeleid van de school en de ruimtelijke en financiële mogelijkheden.

- *Er wordt gebouwd binnen de normvergoeding*
Investerings leiden tot een maximaal rendement in de onderwijskwaliteit. Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreidingen moeten binnen de normbedragen worden bekostigd. Extra kosten door stedenbouwkundige eisen of locatiebeperkingen moeten worden vermeden. Deze kosten zijn alleen toegestaan als deze meer rendement opleveren, waaruit de extra investering betaald kan worden.
- *Schoolgebouwen moeten kwalitatief goed zijn*
De gebouwen zijn kwalitatief op orde en geschikt voor het onderwijsconcept van de school. De gebouwen hebben, zoveel mogelijk, een permanente kwaliteit en de inrichting voldoet aan de eisen van deze tijd. Daarmee wordt voldaan aan de noodzakelijke voorwaarden voor een prettige en veilige leer- en werkomgeving.
- *Schoolgebouwen zijn fris, duurzaam en energieneutraal*
Nieuwe schoolgebouwen voldoen aan de eisen voor frisse scholen (klasse B), om zo de leerprestaties te verbeteren. Scholen die gebouwd zijn volgens het programma van eisen van het Klimaatbureau zijn energiezuinig, fris en gezond. Deze gebouwen kunnen in de toekomst eenvoudig klimaatneutraal gemaakt worden door toepassing van zonnepanelen en/of een kleinschalige windturbine. Voor het verbeteren van het binnenklimaat en de energiehuishouding van bestaande scholen zullen we diverse subsidieregelingen optimaal benutten.
- *Schoolgebouwen zijn toegankelijk*
Toegankelijke schoolgebouwen nodigen uit tot dubbelgebruik door buurtbewoners en andere organisaties in de omgeving. Buiten de schooltijden moet een schoolgebouw ook fysiek toegankelijk en bruikbaar zijn voor activiteiten. Een belangrijk voordeel hiervan voor de school zélf is dat deze een sterkere binding krijgt met de buurt.
- *Schoolgebouwen zijn multifunctioneel en flexibel*
Het stadsdeel stimuleert het multifunctioneel gebruik van schoolgebouwen en dwingt dit, als dit nodig is, af. Schoolgebouwen, sportaccommodaties en andere maatschappelijke panden zijn tijdens onbenutte dagdelen (zowel overdag als 's avonds en in het weekend) beschikbaar voor brede-schoolactiviteiten en activiteiten van, voor en door buurtbewoners. Om het dubbelgebruik van schoolgebouwen mogelijk te maken, zal, waar nodig, geïnvesteerd worden in een aangepaste inrichting en het beheer van de locatie. Nieuwe scholen worden slim gebouwd, zodat die direct geschikt zijn voor meervoudig gebruik.
- *Het eigendom en beheer van schoolgebouwen is helder georganiseerd*
Clustering van functies en meervoudig gebruik van schoolgebouwen bieden kansen voor inhoudelijke synergie- en exploitatievoordelen. Voor het maatschappelijk gebruik van schoolgebouwen en het gebouwbeheer is maatwerk nodig. Stap voor stap moeten we toewerken naar zakelijke en werkbare afspraken. Afhankelijk van de omvang en complexiteit van een gebouw wordt professioneel beheer ingezet, zodat ruimten optimaal worden benut, kosten worden bespaard en dubbelgebruik soepel plaatsvindt. Op procesmatig vlak is een heldere rolverdeling tussen het stadsdeel en de schoolbesturen noodzakelijk. Om meervoudig gebruik mogelijk te maken, zijn wijzigingen in eigendom- en beheersituaties gewenst. Met als doel om deze te verhelderen en versnippering van eigendomssituaties te vermijden.
- *Er zijn duidelijke regels voor het medegebruik en de verhuur van ruimten in schoolgebouwen*
De WPO en de daarop gebaseerde 'Regeling verhuur en medegebruik schoolgebouwen' biedt voldoende handvatten voor medegebruik en verhuur van leegstaande ruimten in schoolgebouwen.
- *Schoolpleinen zijn openbaar*
Het stadsdeel zet zich in voor een zo groot mogelijke toegankelijkheid van openbare ruimtes. De pleinen voor de bovenbouw zijn openbaar. De veelal afgeschermdde speelruimte voor de onderbouw en eventuele voorschool is buiten schooltijden zoveel mogelijk openbaar toegankelijk. De juridisch eigenaar is verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van deze pleinen.
- *Er is een minimale leegstand en het aantal tijdelijke voorzieningen is beperkt*
Het aantal overloopgebouwen en tijdelijke huisvestingsvoorzieningen zullen tot een minimum worden beperkt. Ook in nieuwbouwwijken willen we tijdelijke schoolgebouwen voor piekvang en vanwege eventuele vertraging van scholenbouw zoveel mogelijk voorkomen. Door te huisvesten naar vraag minimaliseren we tijdelijke voorzieningen en leegstand.
- *Er is sprake van een goede financiële planning voor meerjaren-onderhoud*
We streven naar kwalitatief goed onderhouden schoolgebouwen. Het meerjaren-onderhoudsplan waarborgt het kwaliteitsniveau. In dit plan komt zowel het preventief- als het groot-onderhoud van deze gebouwen terug. Aan de hand van dit onderhoudsperspectief kunnen we bepalen of nieuwbouw rendabeler is dan het uitvoeren van groot-onderhoud aan een bestaande locatie.
- *Er is ruimte voor vernieuwende huisvestingsconcepten*
Om te komen tot slimme oplossingen, een maximaal rendement en een efficiëntere inzet van middelen voor onderwijshuisvesting willen we ruimte bieden aan vernieuwende huisvestingsconcepten en ondernemerschap benutten. Door het ontwerp, de uitvoering en de exploitatie geïntegreerd aan te besteden, benutten we kennis en innovatiekracht uit de markt zoveel mogelijk.

5. Operationeel

Per gebied staan in dit operationele gedeelte huisvestingsscenario's die duidelijk aangeven welke projecten de komende jaren daar worden uitgevoerd. Deze huisvestingsscenario's zijn ingevuld op basis van de in het strategische gedeelte geformuleerde visie, doelstellingen en uitgangspunten. Stadsdeel Oost is in acht gebieden verdeeld. Deze verdeling hangt direct samen met de in dit stadsdeel gehanteerde demografische indeling.

5.1 Operationele gedeelte: acht gebieden, acht huisvestingsscenario's

De gebiedsgerichte huisvestingsscenario's bieden een oplossing voor de geconstateerde knelpunten en geven een overzicht van de capaciteitsbehoefte. De uitwerking van het scenario gaat uit van een realistisch huisvestingsperspectief en beoogt een kwalitatieve impuls te geven aan de huisvesting. Aan iedere gebiedsbeschrijving gaat een evaluatie van het vorige IHP vooraf, met een overzichtkaart van de huidige situatie in 2011. De beschrijvingen per gebied sluiten we af met een omschrijving van het scenario, met gebiedsgerichte oplossingen. Dit toekomstige huisvestingsscenario hebben we vervolgens vertaald in een overzichtelijke kaart van de toekomstige situatie in 2015.

Per gebied wordt ingegaan op de vraag, het aanbod en de spreiding van de huisvesting. De financiële effecten worden toegelicht in het volgende hoofdstuk.

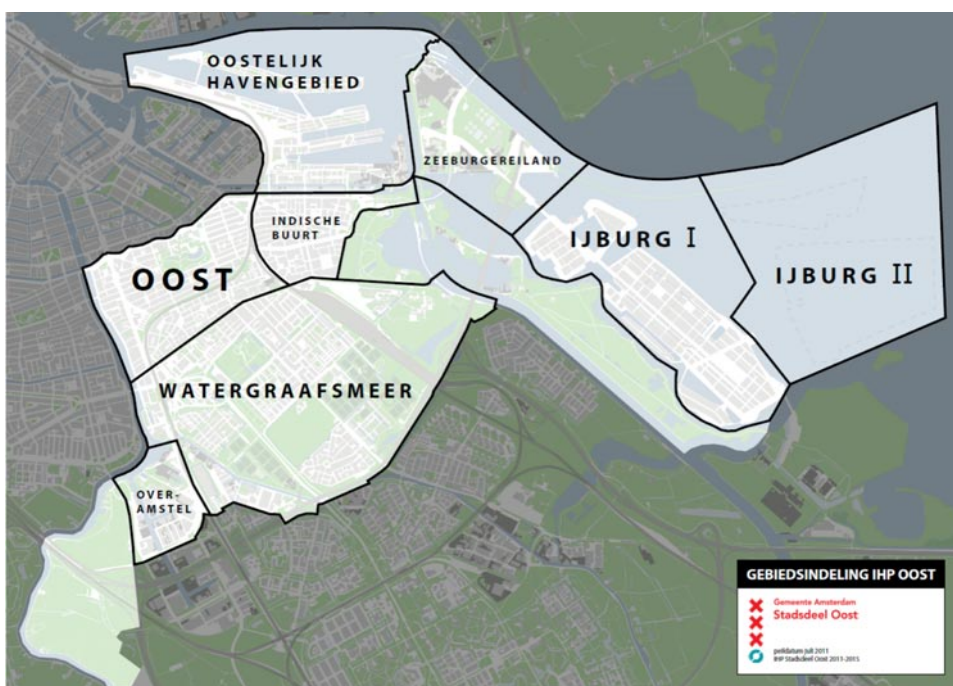
5.2 Omschrijving per gebied

Per gebied komt achtereenvolgens aan de orde:

- algemene gebiedsbeschrijving;
- informatie over de bevolkingsopbouw;
- prognoses van het leerlingenaantal;
- beschrijving van de situatie;
- evaluatie van het IHP 2008-2013;
- beschrijving van de ruimtelijke ontwikkelingen die spelen;
- weergave van de ambities voor dit gebied;
- scenario, uitgaande van het IHP 2011-2015;
- weergave van de gymaccommodaties;
- samenvatting met de belangrijkste conclusies.

Deze onderwerpen worden geïllustreerd met de volgende kaarten, grafieken en tabellen:

- gebiedskaarten van de scholen, uitgaande van de huidige situatie (2011) en de toekomstige situatie (2015);
- tabellen van de scholen per gebied, uitgaande van de huidige en toekomstige situatie;
- tabellen van de leerlingenaantallen per school per gebied, van 2000 tot 2025;
- tabellen van de capaciteitsberekening van lokalen per school per gebied, in 2010 en 2015;
- tabellen van de gymcapaciteitsberekening per school per gebied, in 2010 en 2015.

Gebiedsindeling

5.2.1 Oost

Algemene gebiedsbeschrijving

Oost is een wijk met veel sociale huurwoningen. Het aandeel alleenwonenden in Oost ligt hoog en het inkomensniveau is laag, maar stijgt geleidelijk. Het aandeel nieuwe stedelingen ligt bijna op hetzelfde niveau als voor het gehele stadsdeel en neemt verder toe. Dit is een belangrijke indicatie voor de herwaardering van de buurt. Wel is het aandeel kinderen aanzienlijk lager dan elders in het stadsdeel.

Nieuwe stedelingen zijn stadsbewoners tussen de 18 tot 55 jaar die na hun 18e in Amsterdam zijn komen wonen en autochtoon zijn of uit westerse landen komen. De aanwezigheid van deze groep is een indicatie voor de attractiviteit van de stad. Deze groep bewoners wordt gezien als aanjagers van de culturele en economische ontwikkeling van de stad. Het gaat hierbij om studenten, jonge professionals en 'expats' die bewust kiezen voor Amsterdam.

Bevolkingsopbouw

In Oost is de groep jong-volwassenen (20-34 jaar) groot. Hun aandeel zal de komende jaren verder toenemen. Meer dan de helft van alle huishoudens wordt gevormd door alleenstaanden. Verder is sprake van een toenemende vergrijzing en een afnemend aandeel kinderen. Het huidige aandeel kinderen en jongeren in dit gebied is nu al kleiner dan in overige delen van het stadsdeel (19%), Oost handhaaft deze 'koppositie' de komende jaren met 17% in 2020.

Prognoses

Het leerlingenaantal in Oost daalt door bovengenoemde ontwikkelingen de komende jaren licht, van 2.482 naar 2.421 in 2015, en zal ook daarna geleidelijk afnemen. Van de basisschoolleerlingen in Oost gaat 81,2% naar een school in de eigen buurt.

Voor de Transvaalbuurt is begin 2010 een specifieke prognose gemaakt. Hieruit blijkt dat het leerlingenaantal op de beide daar gevestigde scholen (De Kraanvogel en De Kaap), net als in de rest van Oost, blijft dalen. Zowel De Kraanvogel als De Kaap bereiken slechts 12% van het totaal aantal leerlingen uit de Transvaalbuurt. Het overgrote deel van de leerlingen (78%) uit de Transvaalbuurt gaat dus naar een school buiten deze buurt.

Omdat de effecten van de verhuizing van De Kraal naar Oostpoort nog niet zijn meegenomen, kunnen de prognose

ses voor de komende jaren nog een wat positievere wending krijgen. Door het vertrekken van jonge gezinnen uit de buurt neemt de basisgeneratie in de Transvaalbuurt in de toekomst wél af: tot 588 in 2034, ten opzichte van 828 leerlingen in 2010. De verdere afname van het aantal leerlingen op De Kaap en De Kraanvogel is een gevolg van de afname van de basisgeneratie. Een onzekerheid is de ontwikkeling van de buurt. De Transvaalbuurt heeft een aantal eigenschappen die ervoor kunnen zorgen dat de buurt 'veryuyp'. Dit zijn de geringe afstand tot het centrum, de stedelijke architectuur en de vernieuwing en verkoop van woningen. Deze 'veryupping' kan leiden tot een beter imago van de buurt en daarmee van de daar gevestigde scholen. Op het ogenblik kiezen veel ouders voor een school buiten de buurt. De afname van het aantal leerlingen in de Transvaalbuurt is daardoor fors (in 2010 totaal 828 leerlingen en in 2013 totaal 727 leerlingen), maar het leerlingenaantal is voldoende om het bestaansrecht van beide scholen in de buurt te rechtvaardigen. Bij een toenemende populariteit van de twee genoemde scholen is echter een enorm leerlingpotentieel in de buurt beschikbaar.

LEERLINGEN AANTALLEN OOST	Werkelijk Aantal 2000	Werkelijk Aantal 2005	Werkelijk Aantal 2010	Prognose Aantal 2015	Prognose Aantal 2020	Prognose Aantal 2025
Barbara, Sint	196	148	125	124	127	123
Kraanvogel, De	255	185	172	168	165	157
Coligny, Louise de	216	180	153	152	156	148
Aldoende	239	253	324	342	353	336
Kaap, De	168	138	110	103	101	97
Dapper, De	366	368	306	284	306	295
Linnaeus	259	242	251	257	264	251
Pinksterbloem, de	372	369	379	386	400	405
Kraal, De	298	260	314	327	326	310
Totaal	2369	2143	2134	2143	2198	2122
Percentage	111,01%	100,42%	100,00%	100,42%	103,00%	99,44%

Leerlingenaantallen Oost

Situatie

In Oost zijn negen permanente basisscholen. Aldoende heeft een permanente dislocatie. Het gebouw van de voormalige basisschool De Kraal aan de Laing's Nekstraat, inclusief gymzaal, staat leeg. Een deel van dit gebouw wordt tijdelijk gebruikt voor kinderopvang. In Oost is ook de nevenvestiging van Het Spectrum, een school voor speciaal onderwijs, gevestigd. De bouwjaar van de schoolgebouwen verschillen flink. De gebouwen van De Kaap en De Kraal zijn negentig jaar oud en de gebouwen van de St. Barbaraschool en de dislocatie van Aldoende dateren van zelfs meer dan honderd jaar geleden. Maar de meeste scholen zijn gebouwd in de jaren '80 en '90. Een aantal van

Sint Barbara

De Kraanvogel

Louis de Coligny

de oudere scholen is gerenoveerd. De nieuwbouw van De Kraal in Oostpoort is in 2009 opgeleverd. Hier zijn zes overlooplokalen en zestien lokalen gerealiseerd.

In Oost is de spreiding van de scholen evenwichtig. Vier van de negen scholen beschikken over een gymnastieklokaal. In iedere buurt is tenminste één school en één gymzaal. Dit betekent dat alle leerlingen van scholen in de directe omgeving daar kunnen gymmen.

Het leerlingenaantal van de basisscholen in het gebied Oost is gemiddeld. Vier scholen hebben meer leerlingen dan het stedelijk gemiddelde. De Linnaeuschool zit daar net onder. De Pinksterbloem hanteert een toelatingsbeleid. Vier scholen zitten al lange tijd onder de opheffingsnorm. In Oost is voldoende gebouwcapaciteit beschikbaar. Bij een aantal scholen is sprake van gedeeltelijke leegstand.

Een groot deel van de scholen heeft een voorschool. Drie scholen beschikken over een ouderkamer.

Evaluatie IHP 2008-2013

De aandacht in het IHP Oost-Watergraafmeer 2008-2013 was vooral gericht op de Transvaalbuurt. Hier zijn namelijk relatief veel scholen gevestigd, in verhouding tot de omvang van het gebied. De verhuizing van De Kraal naar Oostpoort moest de spreiding van leerlingen over de buurt verbeteren. De groei vanwege de nieuwbouw van woningen in de buurt kan worden opgevangen door de bestaande scholen.

De Kraal

Voor de openbare basisschool De Kraal is in Oostpoort in 2009 een nieuw schoolgebouw gerealiseerd. De school heeft sindsdien zestien lokalen en zes overlooplokalen. Daarnaast is er ruimte voor voor- en naschoolse opvang en kinderopvang. De capaciteit van deze school is dusdanig dat er straks ook ruimte is om kinderen op te vangen als gevolg van de op te leveren woningen in Oostpoort. Op dit moment zitten hier drie groepen van de WSV.

De Kraanvogel

Na het gereedkomen van de nieuwbouw van De Kraal in Oostpoort zou De Kraanvogel verhuizen naar het vrijgekomen gebouw aan de Laing's Nekstraat. Dit gebouw moest echter nog worden aangepast. Voor de aanpassing van het gebouw was € 700.000 geserveerd. AMOS (het schoolbestuur waaronder De Kraanvogel valt) heeft hiervoor verbouwingsplannen laten uitwerken. Uit de kostenopgave in 2010 bleek echter dat de verbouwkosten tenminste

€ 3,0 miljoen zouden bedragen. In samenhang met de inmiddels geconstateerde funderingsproblemen van De Kaap is besloten om een integrale afweging te maken over alle scholen in de Transvaalbuurt.

Aldoende

De uitbreiding van Aldoende is gerealiseerd door de gebruikname van de dislocatie aan de Tweede Boerhavestraat. Op de nabijgelegen Amstelcampus komt een gymzaal, die ook vanaf 1 augustus 2012 door Aldoende gebruikt kan worden. Tot die tijd is er voldoende gymnastiekcapaciteit in de omgeving beschikbaar.

De Pinksterbloem

Op de 4e Montessorischool De Pinksterbloem werd een groei van het leerlingenaantal voorzien. De school beschikt over capaciteit voor zestien groepen. De locatie staat het echter niet toe om verder uit te breiden. De school wil dit ook niet en voert om die reden een toelatingsbeleid.

De Dapper

De geplande ouderkamer voor De Dapper is inmiddels klaar.

Kraaipanstraat

Het gebouw van de opgeheven Islamitische basisschool El Khaliel aan de Kraaipanstraat doet dienst als dependance van Het Spectrum, een school voor speciaal basisonderwijs.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In Oostpoort worden op termijn nog 760 woningen opgeleverd. In de Oosterparkbuurt zijn voor 2015 geen effecten te verwachten van het project Wibaut aan de Amstel. De geplande woningen in de Parooldriehoek worden vanwege het stilleggen van het project zeker niet voor 2015 gebouwd. De te verwachte uitbreiding van gezinswoningen in de overige gebieden van Wibaut aan de Amstel heeft nauwelijks effect op de prognoses. Door de teruglopende leerlingenaantallen kan het instroomeffect, gezien de aanwezige capaciteit, prima worden opgevangen door de aanwezige scholen. Er is geen nieuwe onderwijslocatie nodig. De reservering van 3000 m² in de Parooldriehoek in het stedenbouwkundig plan kan daarmee vervallen.

Ambities

Door de overmaat aan beschikbare capaciteit is het streven efficiënter om te gaan met de schoolgebouwen in Oost. Hierdoor moet meer financiële ruimte ontstaan. Dit is belangrijk om investeringen op andere plaatsen in het

Aldoende (2e Boerhavestraat 22)

Aldoende (2e Boerhavestraat 47)

De Kaap

stadsdeel mogelijk te maken. De focus ligt daarbij op investeren in de Transvaalbuurt, in aansluiting op de verschillende actieprogramma's. Zo is sinds 2009, in het kader van de wijkaanpak, versterkt ingezet op de ontwikkeling van brede scholen in deze buurt. De visie daarbij is dat investeringen in de huisvesting hand in hand moeten gaan met het verbeteren en vernieuwen van de onderwijskundige kwaliteit van de twee daar gevestigde scholen. In 2010 is veel geïnvesteerd in het opzetten van de brede school. De eerste resultaten van de inspanningen van deze scholen op dit gebied zijn voorzichtig zichtbaar. De Kraanvogel en De Kaap hebben momenteel een redelijk pakket aan aanvullende voorzieningen gerealiseerd rond zorg, vroeg- en voorschoolse educatie, naschoolse activiteiten en activiteiten voor ouders, zoals opvoedingsondersteuning.

Scenario IHP

De Kaap en De Kraanvogel hebben, gezien het aantal potentiële leerlingen in de Transvaalbuurt, nog steeds bestaansrecht. Beide scholen kunnen en moeten wél hun marktaandeel onder kinderen uit de buurt verhogen door een beter onderwijskundig aanbod, een beter schoolgebouw en een betere spreiding over de buurt. Eén van de maatregelen moet zijn dat beide scholen verder uit elkaar komen te liggen. Dit heeft twee redenen: enerzijds vermindert dit de directe concurrentie en anderzijds zijn de twee scholen dan beter over de buurt verspreid. Deze aanpak moet op korte termijn in gang worden gezet, gezien de terugloop van het aantal leerlingen van beide scholen. Dit vraagt echter om grote investeringen.

Begin 2010 zijn verschillende scenario's geanalyseerd die een oplossing kunnen bieden voor basisscholen De Kaap en De Kraanvogel.

In 2010 kwamen de volgende conclusies naar voren:

- De Kaap en De Kraanvogel hebben, zoals al eerder vermeld, beide bestaansrecht, gezien het potentiële aantal leerlingen in de Transvaalbuurt;
- beide scholen kunnen en moeten hun marktaandeel onder kinderen uit de buurt verhogen door een beter onderwijskundig aanbod, een beter gebouw en een betere spreiding over de buurt;
- om aantrekkelijk te zijn voor een breder publiek zullen beide scholen meer moeten doen aan onderwijskundige vernieuwing. De verschillende brede-schoolactiviteiten kunnen in en nabij de scholen plaats vinden;
- om segregatie tegen te gaan, moet de onderwijskwaliteit worden verbeterd;

- kansen voor efficiënter gebruik van voorzieningen en een verbeterde exploitatie van de maatschappelijke voorzieningen in de Transvaalbuurt moeten beter worden benut;
- bij het handhaven van De Kraanvogel aan de President Brandstraat wordt het, gezien het verouderde gebouw, onmogelijk voor deze school om zich te presenteren als vernieuwende brede school, waar ook plek is voor kinderen met een handicap uit de buurt;
- handhaven van De Kaap op de huidige locatie is, gezien de funderingsproblemen, onmogelijk. Met de verhuizing van De Kaap naar de Kraaipanstraat is het echter nog steeds moeilijk voor De Kaap om zich te presenteren als vernieuwende brede school. De lokalen zijn relatief klein en de brede-schoolvoorzieningen zijn beperkt. De locatie is zo mogelijk nog meer verstopt in een uithoek van de wijk;
- bij het verhuizen van De Kraanvogel naar de Laing's Nekstraat ontstaat een goede onderwijsvoorziening, waardoor er enerzijds voldoende mogelijkheden zijn om te groeien qua leerlingenaantal en anderzijds een breed aanbod van brede schoolactiviteiten kan worden gerealiseerd;
- opheffen van één van beide scholen, dan wel samengaan van beide scholen. Dit zijn geen gewenste en reële opties;
- uitvoeren van vervangende nieuwbouw, in welke variant dan ook, zal een kwaliteitsimpuls geven waarmee De Kaap op termijn als volwaardige brede-buurtschool kan functioneren. De achterstandssituatie van de kinderen in de wijk rechtvaardigt een dergelijke grote investering.

Uit bovenstaande conclusies blijkt dat er meer dan voldoende reden zijn om in de onderwijsgebouwen in de Transvaalbuurt te investeren. Om beide scholen goed te huisvesten, inclusief het invoeren van een brede-schoolprogramma, is circa € 5 tot € 6 miljoen aan investeringen nodig.

Dergelijke forse investeringen vragen om een actieve houding van de betrokken schoolbesturen om zowel de onderwijskwaliteit als de profilering van hun scholen te versterken, om zo meer kinderen uit de Transvaalbuurt te bereiken.

De Kaap

De Kaap krijgt vervangende nieuwbouw voor tien lokalen, zodat er voldoende capaciteit is voor de school om te groeien. De benodigde investering voor de nieuwbouw is lager dan een investering in de renovatie van het bestaande gebouw. Voor een frisse en klimaatneutrale school met tien lokalen is afgerond € 2,6 miljoen nodig. De investering

De Dapper

Linnaeus

De Kraal

gen in het brede-schoolprogramma moeten in het kader van het MIPS A worden gedekt. De hiervoor benodigde kredieten zijn meegenomen in de Perspectievennota. In principe kan de nieuwbouw worden gerealiseerd op de huidige locatie aan de Christiaan de Wetstraat. Maar deze kan eventueel ook komen op de locatie waar De Kraanvogel nu nog is gevestigd. Naar de meest geschikte locatie binnen de Transvaalbuurt wordt nog nader onderzoek verricht. In of nabij De Kaap moeten straks in ieder geval brede-schoolvoorzieningen beschikbaar zijn. Het ligt in de planning om uiterlijk in 2015 de nieuwbouw van deze school op te leveren. Als de nieuwbouw op de huidige locatie komt, kunnen de leerlingen van De Kaap gedurende de bouw tijdelijk worden uitgeplaatst naar het vrijkomende gebouw van De Kraanvogel of mogelijk van de Louise de Colignyschool, waarbij de locatie van De Kraanvogel de voorkeur heeft van het schoolbestuur (STAIJ). Het streven is om in 2014 deze nieuwbouw op te leveren.

De Kraanvogel

AMOS heeft De Kraanvogel aangewezen als één van hun kernscholen. De Kraanvogel verhuist naar de Laing's Nekstraat, conform het vorige IHP. De school krijgt hierdoor alle kans zich te ontwikkelen tot een sterke brede school. In het voormalige gebouw van De Kraanvogel bevinden zich vijftien leslokalen, een gymzaal en twee noodvoorzieningen (bestaande uit respectievelijk drie en twee lokalen). De noodvoorziening met drie lokalen heeft een goede fundering, maar is matig van kwaliteit. Volgens het concept-bestemmingsplan kan deze noodvoorziening echter blijven staan. De twee andere noodlokalen moeten wél gesloopt worden. AMOS wil dan wel een gedegen en forse aanpassing aan het gebouw aanbrengen, wat vraagt om een geraamde investering van € 3 miljoen. Daarnaast is voor het treffen van diverse brede-schoolvoorzieningen een aanzienlijke investering benodigd. Het gaat dan om een ruimte voor techniek en handenarbeid, twee of drie peuterspeelzalen, een ruimte voor sport en spel (een gymzaal), een ruimte voor een natuurclub, een ouderkamer, een speeltheek en ruimtes voor buitenschoolse opvang en kinderdagopvang. Voor de niet-onderwijsgerelateerde voorzieningen wordt dekking geregeld via het MIPS A. Een deel van de kosten kan ook uit huurinkomsten worden gedekt.

Deze ingrijpende verbouwing vergt een stevige voorbereiding. Als dit voortvarend wordt opgepakt, kan de oplevering van de brede school en de verhuizing van De Kraanvogel naar de Laing's Nekstraat in 2012 plaatsvinden.

Louise de Coligny

Momenteel is in beraad bij AMOS of deze school met het ingang van schooljaar 2011/2012 of het daaropvolgende jaar word overgedragen aan een ander schoolbestuur. Als de school wordt overgedragen, zijn er verschillende scenario's denkbaar qua huisvesting. Voor het IHP is uitgangspunt dat de onderwijsbestemming van de Louise de Coligny wordt beëindigd en dit schoolgebouw vrijkomt. Het stadsdeel is, indien er vanuit de centrale stad geen behoefte is aan dit gebouw, vrij het schoolgebouw te verhuren aan derden of om het af te stoten via verkoop en uitgifte in erfpacht van de grond.

Kraaipanstraat

Het gebouw aan de Kraaipanstraat zal vanaf eind 2011 niet meer fungeren als dependance van het speciaal basisonderwijs Het Spectrum, omdat de dependance in de kraaipanstraat van Het Spectrum zal worden verplaatst naar de nieuwbouw van Laterna Magica op IJburg. De dependance van Het Spectrum in de Kraaipanstraat wordt dus afgestoten. Het Spectrum zou aanvankelijk geheel worden ondergebracht in de nieuwbouw van de brede school Don Bosco. Met de nu gekozen oplossing kan Het Spectrum in de Watergraafmeer echter met een aanzienlijk minder aantal lokalen volstaan dan aanvankelijk voorzien. De onderwijsbestemming op Kraaipanstraat blijft voorlopig gehandhaafd voor nieuwe scholen die mogelijk gesticht kunnen worden, maar ook voor andere onvoorzien situaties, zoals een onverwachte uitplaatsing van een school of tijdelijke huisvesting van een school in verband met een verbouwing elders. Groot voordeel van behoud van de onderwijsbestemming op het gebouw is dat dit verhuurd kan worden op basis van de Wet Primair Onderwijs. Dat betekent dat de huurbescherming van het Burgerlijk Wetboek niet van toepassing is en we de huur direct kunnen opzeggen als de noodzaak aanwezig is om het gebouw ook daadwerkelijk voor onderwijs te gebruiken. In het kader van het MIPS A zal worden gekeken naar een tijdelijke huurder voor het pand. De kostendekkende huur is redelijk.

CAPACITEITS BEREKENING OOST	Situatie 2010				Situatie 2015			
	Aantal II 2010	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen	Prognose Aantal II 2015	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen
Barbara, Sint	125	12	6	6	124	12	6	6
Kraanvogel, De	172	12	8	4	168	16	8	8
Coligny, Louise de	153	10	8	2	152	0	8	-8
Aldoende	324	21	15	6	342	21	17	4
Kaap, De	110	10	6	4	103	10	6	4
Dapper, De	306	18	15	3	284	18	14	4
Linnaeus	251	11	12	-1	257	11	12	-1
Pinksterbloem, de	379	16	16	0	386	16	17	-1
Kraal, De	314	17	17	0	327	17	18	-1
totaal	2134	127	103	24	2143	121	106	15

Gymaccommodaties

In Oost is een overcapaciteit van gymnastiekvoorzieningen ten opzichte van het benodigde aantal uren gymnastiek waarop de scholen recht hebben, op basis van de leerlingenaantallen in de bovenbouw. Dit aantal uren wordt klokuren genoemd. In totaal zijn er vijf volwaardige gymzalen en een dubbele gymzaal in de Dapperschool. Daarom is kritisch gekeken naar de geplande investeringen in gymaccommodaties en is de gymcapaciteit meegewogen in de keuzes voor af te stoten gebouwen. Met de mogelijke beëindiging van de onderwijsbestemming van het gebouw van de Louise de Coligny vervalt een gymzaal. Dat betekent dat de leerlingen van de St. Barbaraschool elders in Oost gaan gymmen. Dit kan in de gymzaal van de Dapperschool en in de Wethouder Verheijhal.

Verder stond in het huisvestingsprogramma een investering van € 865.799 gepland voor een gymzaal op de Amstelcampus. Deze gymzaal, bedoeld voor Aldoende, wordt gebouwd door de Hogeschool van Amsterdam (HvA). Volgens berekeningen heeft Aldoende de komende

jaren echter maar maximaal vijftien klokuren gymnastiek nodig. Gezien de overcapaciteit aan gymaccommodaties in Oost is deze investering dus niet gerechtvaardigd. Dit krediet valt daarmee vrij.

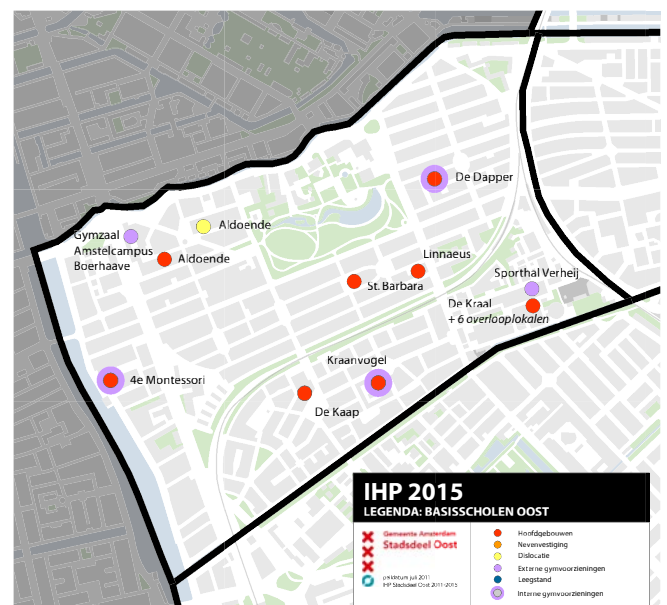
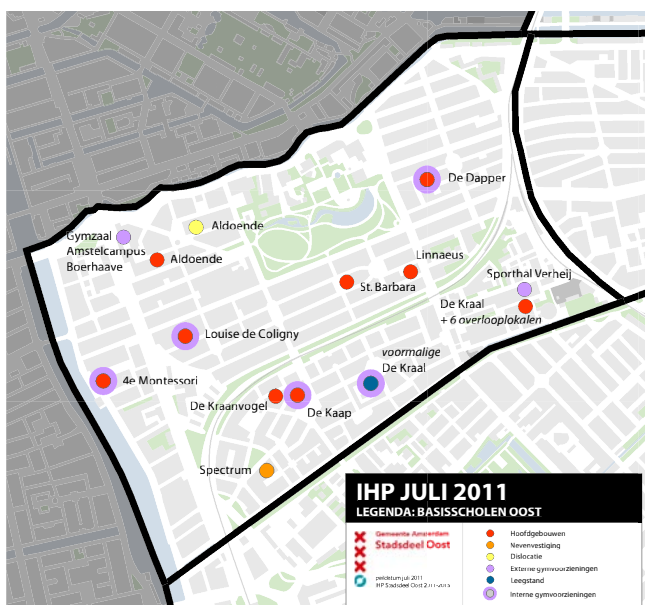
Doordat mogelijk de gymzaal op de locatie van de Louise de Colignyschool vervalt, is er onvoldoende gymcapaciteit voor Aldoende op korte afstand beschikbaar. In het kader van het IHP is daarom met de HvA afgesproken dat de Aldoende gymcapaciteit in de nieuwe gymzaal op de Amstelcampus gaat huren. De inzet hierbij is dat Aldoende tegen de genoemde klokurenvergoeding naar behoefte gymcapaciteit afneemt van de HvA. De gymzaal aan de Laing's Nekstraat blijft wél gehandhaafd. Daarnaast biedt de gymzaal van de HvA veel kansen voor toepassing van het brede-schoolconcept en voor dubbelgebruik.

Samenvattend

- De Kraanvogel wordt verplaatst naar de Laing's Nekstraat en wordt opgeknapt voor € 3,0 miljoen;
- De Kaap krijgt nieuwbouw in de Transvaalbuurt, bij voorkeur op de huidige locatie, voor € 2,6 miljoen;
- De inzet is dat in het kader van het MIPS A in beide scholen wordt geïnvesteerd in het brede-schoolprogramma;
- Momenteel is in beraad of Louise de Coligny wordt overgedragen aan een ander schoolbestuur;
- De huidige gebouwen van De Kraanvogel en de Louise de Coligny worden herbestedemd en vallen vrij uit de actiavaststaat van de onderwijshuisvestingsbegroting;
- De Kraaipanstraat behoudt voorlopig de onderwijsbestemming, voor dit gebouw wordt een tijdelijke huurder gezocht;
- Er vindt geen investering plaats in de gymzaal Amstelcampus. Hierdoor valt € 865.799 krediet vrij. Voor Aldoende wordt gymcapaciteit gehuurd van de Hogeschool van Amsterdam.

GYMCAPACITEIT OOST	Situatie 2010			Situatie 2015		
	Aantal II 2010	Gymbehoefte in klokuren 2010	Gymcapaciteit beschikbaar 2010	Prognose Aantal II 2015	Gymbehoefte in klokuren 2015	Gymcapaciteit beschikbaar 2015
Barbara, Sint	125	6	0	124	4,5	0
Kraanvogel, De	172	6	0	168	6	26
Coligny, Louise de	153	6	26	152	6	0
Aldoende	324	13,5	0	342	15	0
Kaap, De	110	4,5	26	103	4,5	0
Dapper, De	306	13,5	52	284	12	52
Linnaeus	251	10,5	0	257	10,5	0
Pinksterbloem, de	379	16,5	26	386	16,5	26
Kraal, De	314	13,5	26	327	13,5	26
totaal	2134	90	156	2143	88,5	130

Gymcapaciteit Oost

SCHOLEN OOST 2010								
	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Barbara, Sint	rk	hfd	Eikenplein 3	12		x	x	x
Kraanvogel, De	pc	hfd	Pres. Brandstr 29	12		x	x	o
Coligny, Louise de	pc	hfd	2e Oosterparkstr 33	10	x	x	x	o
Aldoende	op	hfd	2e Boerhavestr 22	8		x		o
Aldoende	op	dis	2e Boerhavestr 47	13				o
Kaap, De	op	hfd	Chr. De Wetstr 23	10	x	x	x	o
Dapper, De	op	hfd	P. Nieuwlandstr 3	18	x	o	x	o
Linnaeus	op	hfd	3e Oosterparkstr 360	11		x		o
Pinksterbloem, de	op	hfd	Weesperzijde 57	16	x			o
Kraal, De	op	hfd	Paradijsplein 2	17	x	x	x	x
Voormalige Kraal	op	hfd	Laing's Nekstr 44	16	x			
Spectrum, Neven	op	nev	Kraaipanstr 56	8	x			
Overloop			Oostpoort Paradijsplein 2	6				

SCHOLEN OOST 2015								
	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Barbara, Sint	rk	hfd	Eikenplein 3	12		x	x	x
Kraanvogel, De	pc	hfd	Laing's Nekstr 44	16	x	x	x	x
Aldoende	op	hfd	2e Boerhavestr 22	8	x	x	x	o
Aldoende	op	dis	2e Boerhavestr 47	13				o
Kaap, De	op	hfd	Chr. De Wetstr 23	10		x	x	x
Dapper, De	op	hfd	P. Nieuwlandstr 3	18	x	x	x	0
Linnaeus	op	hfd	3e Oosterparkstr 360	11		x	x	0
Pinksterbloem, de	op	hfd	Weesperzijde 57	16	x	x		0
Kraal, De	op	hfd	Paradijsplein 2	17	x	x	x	x
Overloop Oostpoort			Paradijsplein 2	6				

Verklaring symbolen

x = functie aanwezig in de school

o = functie aanwezig nabij de school

(+) = reservering van deze functie

? = mogelijke realisatie van deze functie

5.2.2 Watergraafmeer

Algemene gebiedsbeschrijving

De Watergraafmeer is het meest gevarieerde en daarmee meest contrastrijke deel van het stadsdeel. Het eigen woningbezit en de particuliere huursector zijn redelijk groot. Het aandeel grote woningen is hoger dan in Oost of in de Indische Buurt. Een opvallende ontwikkeling is de forse toename van studenten. Dit draagt bij aan het ‘verjongen’ van deze op dit moment meest vergrijsde wijk van het stadsdeel. De wijk neemt vrijwel de helft van alle werkgelegenheid in het stadsdeel voor zijn rekening.

Bevolkingsopbouw

Het aandeel 50+’ers is met een aandeel van 32% in 2010 het hoogste van het stadsdeel, en dat percentage verandert de komende jaren naar verwachting niet. Het grote aandeel jong-volwassenen dat ontstaat door de realisatie van studentenhuisvesting is ook te zien in het toegenomen aandeel van alleenwonenden. Dit was in 2009 ongeveer 50%. In de Watergraafmeer behoorde 68% van de bevolking tot de autochtone bevolkingsgroep. Het aantal tweepersoonshuishoudens bleef redelijk stabiel. Dat gold ook voor het aantal kinderen.

Prognoses

Het leerlingenaantal in de Watergraafmeer neemt de komende jaren geleidelijk toe met 5%, naar meer dan 2.100 leerlingen. Van de basisschoolleerlingen in de Watergraafmeer gaat 70,9% naar een school in de eigen buurt. De omvang van de meeste scholen neemt, gemiddeld genomen, licht toe.

LEERLINGEN AANTALLEN WGM	Werkelijk Aantal II 2000	Werkelijk Aantal II 2005	Werkelijk Aantal II 2010	Prognose Aantal II 2015	Prognose Aantal II 2020	Prognose Aantal II 2025
Lidwina, St.	305	320	444	528	550	562
WSV	313	270	309	323	343	345
Frankendael	277	237	179	170	175	184
Montessori, 5e	395	422	469	483	513	526
Montessori 5e, Neven	103	122	123	128	131	134
Meer, De	442	442	477	483	514	528
Totaal	1835	1813	2001	2115	2226	2279
Percentage	91,70%	90,60%	100,00%	105,70%	111,24%	113,89%

Leerlingen aantallen WGM

Situatie

In de Watergraafmeer zijn vijf basisscholen, verspreid over acht locaties. Daarnaast is in dit gebied een school voor speciaal basisonderwijs (sbo) en een school voor speciaal onderwijs (so). De spreiding van de basisscholen in dit

grote gebied is echter nu onevenwichtig. Er is sprake van een sterke concentratie van scholen ten noordoosten van de Middenweg. Ten zuidwesten hiervan is slechts een enkele school gevestigd. Drie van de vijf basisscholen beschikken over een gymnastieklokaal, terwijl de andere twee scholen van beschikbare gymnastiekaccommodatie in het gebied gebruik kunnen maken. Ook de scholen voor speciaal basisonderwijs en speciaal onderwijs hebben een eigen gymnastieklokaal.

Evaluatie IHP 2008 - 2013

Belangrijke thema’s in het lopende IHP zijn het goed spreiden van de scholen over het gebied en het streven naar een dusdanige capaciteit dat de leerlingen uit de Watergraafmeer in principe ook naar school kunnen in dit gebied. Alle scholen moeten in permanente gebouwen worden onderbracht. Om deze doelstellingen te realiseren, is in dit IHP een scenario voor de Watergraafmeer opgenomen. Hierna volgt kort de stand van zaken.

5e Montessorischool

De totale renovatie en de inbandige uitbreiding met twee lokalen van dit gebouw was in het najaar van 2010 klaar. Tijdens de werkzaamheden is een aantal groepen tijdelijk uitgeplaatst. Zij konden gebruikmaken van de overlooplokalen in de nieuwbouw van De Kraal in Oostpoort.

Nevenvestiging 5e Montessorischool

Gelet op de voorgenomen woningbouw in Middenmeer Noord moet een extra aantal leerlingen worden opgevangen, was de verwachting. Dit aantal is echter te weinig om hiervoor een school te stichten. Daarom is ervoor gekozen om het hiervoor benodigde lespunt aan de 5e Montessorischool te koppelen. Het dagelijks bestuur heeft destijds besloten om een tweede lespunt voor deze school te realiseren aan het Archimedesplantsoen. Om te voorkomen dat de school straks vanuit drie locaties moet opereren, worden de leerlingen van de nevenvestiging van deze school aan de Zaaiersweg eveneens hierin ondergebracht. Vanwege de onzekerheden door de kredietcrisis en, daarmee samenhangend, het programma en ontwikkelingstempo van Midden Meer Noord is nog niet begonnen met de ontwikkeling van deze permanente nieuwbouw.

Daltonschool De Meer

Basisschool De Meer verhuist eind 2011/begin 2012 naar nieuwbouw in Jeruzalem. In oktober 2010 is de eerste paal

St. Lidwina - Linnaeushof

St. Lidwina school - Ringdijk

Watergraafmeersche School Vereniging

geslagen voor de nieuwbouw van De Meer, met een gymnastieklokaal. Na de oplevering van de nieuwbouw kunnen de nog in gebruik zijnde noodlokalen voor deze school aan het Archimedesplantsoen worden verwijderd.

WSV (Watergraafsmeerse Schoolvereniging)

Om de groei van de WSV mogelijk te maken, kan deze na oplevering van de nieuwbouw van Daltonschool De Meer gebruikmaken van het dan vrijkomende gebouw aan de Arntzeniusweg. Hierin kunnen meer groepen worden gehuisvest dan in het huidige gebouw van de WSV aan de Copernicusstraat. Het schoolbestuur van de WSV is momenteel bezig met de voorbereiding van een aanpassingsplan. Omdat door het toelatingsbeleid de groei van de school reeds is ingezet, maakt dit schoolbestuur tijdelijk gebruik van de aanwezige overlooptokalen in de nieuwbouw van De Kraal in Oostpoort.

St. Lidwinaschool

In het huidige IHP is voorzien in de groei van de hoofdvestiging van deze school aan de Linnaeushof. Eerder is toestemming verleend voor een in pandige aanpassing, waardoor deze hoofdlocatie met een gymnastieklokaal en twee leslokalen zou worden uitgebreid. Ook is de mogelijkheid onderzocht om op termijn gebruik te maken van het naastgelegen gebouw van College De Meer. Omdat niet duidelijk is wanneer deze ruimte vrijkomt, is deze optie echter uit beeld geraakt. Momenteel maakt de St. Lidwinaschool ook tijdelijk gebruik van het vrijgekomen gebouw van de voormalige Van Koetsveldschool aan de Ringdijk. Hierin is eveneens de te kleine oorspronkelijke dislocatie van deze school aan de Simon Stevinstraat (voorheen Het Palet) ondergebracht. Ook beschikt de school voor het eerst over een volwaardig gymnastieklokaal. Het vrijkomende gebouw van Het Palet aan de Simon Stevinstraat wordt op dit moment tijdelijk gebruikt door het Cygnus-gymnasium. Nader onderzoek moet aantonen of het gebouw van deze voormalige dislocatie na afloop van de gebruikperiode al dan niet een herbesteding kan krijgen, mede in relatie tot de ontwikkelingen in het middengebied Don Bosco.

In het IHP is vervangende nieuwbouw voor de dislocatie van de St. Lidwinaschool voorzien in een te realiseren brede school in het middengebied Don Bosco, waarin tevens Het Spectrum zou worden ondergebracht. Tot op heden zijn deze plannen echter nog niet van de grond gekomen, omdat de beoogde sloop van de kerk daar niet doorgaat. Daarbij komt dat door de kredietcrisis de ontwikkeling van het Don-Boscogebied op een laag pitje staat.

Frankendaelschool

Voor basisschool Frankendael is voorzien in vervangende nieuwbouw van de dislocatie aan de Von Liebigweg en een verplaatsing, op termijn, van de hoofdvestiging aan de Hogeweg naar het vrijkomende schoolgebouw aan de Zaaiersweg.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In Middenmeer Noord worden maximaal 350 woningen gebouwd na 2015, waarvan een deel voor studenten, jongeren of eenpersoonshuishoudens. Dit aantal is bijna de helft minder dan oorspronkelijk gepland. De oplevering van de woningen kent een forse fasering. Op het Science Park worden alle geplande zeshonderd woningen omgezet naar studentenwoningen. Deze wijzigingen en temporisering hebben tot gevolg dat er nauwelijks extra leerlingen worden voorzien vanuit deze gebieden. De verwachting is dat vóór 2020 het middengebied Don Bosco niet tot ontwikkeling komt.

Ambitie

Kijkend naar het plaatsingsbeleid is er behoefte om de populaire scholen extra ruimte te bieden, om zo tegemoet te komen aan de behoefte van de ouders in de Watergraafsmeer. Met de schoolbesturen is afgesproken dit beheerst te doen. Uitbreiding van de capaciteit is voornamelijk niet noodzakelijk, gezien de extra capaciteit die beschikbaar komt met de oplevering van de nieuwbouw van Daltonschool De Meer in Jeruzalem en de vervallen woningbouw. Nieuwbouw is alleen aan de orde als er geen kwalitatieve oplossingen voorhanden zijn.

Scenario IHP

Nevenvestiging 5e Montessorischool

Uit de actuele leerlingenprognose blijkt dat permanente nieuwbouw voor de nevenvestiging van de 5e Montessorischool aan het Archimedesplantsoen de komende jaren niet noodzakelijk is. Dit heeft een positief financieel effect, omdat voor de nieuwbouw € 3,8 miljoen krediet beschikbaar was gesteld voor het onderwijsgedeelte en € 0,8 miljoen voor het brede-schoolprogramma. Deze bedragen vallen nu vrij voor herverdeling, waardoor andere investeringen haalbaar worden. In het volgende IHP kan opnieuw een afweging worden gemaakt of nieuwbouw in Middenmeer Noord al dan niet noodzakelijk is. De reservering voor de locatie aan het Archimedesplantsoen voor deze nevenvestiging moet dan ook gehandhaafd blijven. De verhuizing van de nevenvestiging van de 5e Montessorischool aan de Zaaiersweg gaat voorlopig niet door.

Frankendaelschool - Von Liebigweg

Frankendaelschool - Hogeweg

5e Montessorischool Betondorp

Schoolbestuur STAIJ wil deze locatie op termijn langzaam afbouwen en uiterlijk 2014 het gebruik hiervan beëindigen.

5e Montessorischool

In verband met de behoefte aan extra plaatsen voor leerlingen op de 5e Montessorischool zal ruimte worden gecreëerd in het WSV-gebouw aan de Copernicusstraat. Dit gebouw wordt ingezet als overloopgebouw voor de 5e Montessorischool en de WSV.

Daltonschool De Meer

De nieuwbouw van De Meer in Jeruzalem wordt eind 2011/begin 2012 opgeleverd.

WSV (Watergraafsmeerse Schoolvereniging)

Conform het vorige IHP verhuist de WSV van de Copernicusstraat naar de locatie Arntzeniusweg, die in 2012 vrijkomt in verband met de verhuizing van Daltonschool De Meer naar Jeruzalem. De WSV wil, gelet op het toenemend aantal leerlingen, voor een deel van het gebouw aan de Copernicusstraat gebruik blijven maken. Dit geldt overigens ook voor het gymonderwijs. Zoals hiervóór reeds vermeld, zal het WSV-gebouw aan de Copernicusstraat worden ingezet als overloopgebouw. Door het gebruik van dit gebouw door zowel de WSV als de 5e Montessorischool is sprake van een volledige bezetting

St. Lidwinaschool

Voor de uitbreiding van de St. Lidwinaschool aan de Linnaeushof is de mogelijkheid onderzocht van aankoop en aanpassing van de voormalige kleuterschool Maria Goretti. De behoefte hieraan heeft een direct verband met het programma voor de brede school in middengebied Don Bosco. Inmiddels heeft het kerkbestuur aan het stadsdeel het aanbod gedaan om het gebouw van voormalige kleuterschool Maria Goretti aan te kopen. Hierin kunnen, na aanpassing van het gebouw, zes groepen van deze school worden geplaatst.

Volgens prognoses van het verantwoordelijke schoolbestuur, de ASKO, heeft de St. Lidwinaschool een ruimtebehoefte voor in totaal 26 groepen. Het hoofdgebouw van de St. Lidwina aan de Linnaeushof telt nu acht lokalen. Dit zou betekenen dat voor vervangende nieuwbouw en uitbreiding in Don Bosco nog zeventien lokalen en een gymlokaal nodig zijn. Als een deel van dit programma door aankoop en aanpassing van de voormalige kleuterschool Maria Goretti op de hoofdlocatie aan de Linnaeushof

wordt gerealiseerd, kan in Don Bosco met twaalf groepen nieuwbouw worden volstaan.

Met de aankoop van het gebouw van de Maria Gorettikleuterschool is volgens een voorlopige taxatie een bedrag van € 710.000 gemoeid, terwijl voor de aanpassing van het gebouw (met daarin zes lokalen) wordt uitgegaan van een bedrag van circa € 900.000. In totaal gaat het dus om een bedrag van € 1.610.000. De kosten voor nieuwbouw in Don Bosco van zeventien groepen (exclusief gymlokaal) bedragen € 3.925.000.

Voor twaalf groepen is het bedrag (exclusief gymlokaal) € 2.972.000. Het verschil tussen twaalf en zeventien groepen nieuwbouw bedraagt dus € 1.145.000 (op basis van het prijspeil 2015). De variant met aankoop/aanpassing van het Maria Gorettigebouw is dus circa € 656.000 duurder dan totale nieuwbouw.

Voorgesteld wordt desondanks om toch voor deze duurere optie te kiezen. De school krijgt hierdoor namelijk een 'echte' hoofdvesting in zijn 'eigen' voedingsgebied en de juridische touwtrekkerij over de grenzen van het schoolplein tussen de ASKO en het kerkbestuur behoort dan tot het verleden. Belangrijker is nog dat in Don Bosco met veel minder bouwvolume kan worden volstaan, waarmee een vurige wens van de omwonenden kan worden ingewilligd. Daarnaast is de haalbaarheid groter om het nieuw te bouwen schoolgebouw los van de ontwikkeling van het Don-Boscogebied te realiseren. Gezien de staat van onderhoud van de voormalige Van Koetsveldschool, waarvan de St. Lidwinaschool nu nog gebruik maakt, is het wél noodzakelijk om deze nieuwbouw binnen een redelijke termijn op te leveren. Het streven is dat dit in 2015 het geval zal zijn.

Het Spectrum

De planning van de ontwikkeling van het middengebied Don Bosco zijn hoogst onzeker. Dit betekent dat het hoofdgebouw van Het Spectrum aan de James Wattstraat voornog in stand blijft en nog een periode kan blijven staan. Mogelijk wordt dit gebouw zelfs permanent. Als dat laatste niet het geval is, moet de (over)capaciteit van het hoofdgebouw worden betrokken in de ontwikkeling van het Don-Boscogebied. De hoofdlocatie van Het Spectrum dateert uit 1991. Met een uitbreiding van deze locatie in 2001 vertegenwoordigt deze een stevige boekwaarde. De capaciteitsbehoefte van Het Spectrum voor de komende jaren is eveneens nog onzeker. Enerzijds is dit het geval omdat het speciaal basisonderwijs landelijk onder druk staat en anderzijds

Daltonschool De Meer

Het Spectrum

omdat de nieuwe nevenvestiging op IJburg eind 2011 in gebruik genomen zal worden. Gezien de hoge boekwaarde van het huidige gebouw van Het Spectrum en de onzekerheid rond de ontwikkeling van het Middengebied Don Bosco wordt het Spectrum niet wordt betrokken in de nieuwbouw van de St. Lidwina school.

Frankendaelschool

Voor deze school is in het vorige IHP voorzien in vervangende nieuwbouw van de dislocatie aan de Von Liebigweg in Amsteldorp en in een verplaatsing op termijn van de hoofdvestiging aan de Hogeweg naar het vrijkomende gebouw aan de Zaaierweg. Dit werd wenselijk geacht met het oog op een goede spreiding van de onderwijsvoorzieningen. In nauw overleg met het betrokken schoolbestuur (AMOS) is echter geconcludeerd dat het beter is om deze school niet over twee locaties te spreiden, maar te streven naar één sterke buurtschool. Deze school moet gerealiseerd worden door nieuwbouw aan de Von Liebigweg. Dit betekent dat de locatie aan de Zaaierweg over enkele jaren wordt opgeheven zodra de 5e Montessorischool deze dependance verlaat. Dit is weliswaar voor de beoogde spreiding niet gunstig, maar om onderwijskundige redenen wel goed te verklaren. Het gaat bij de Zaaierweg immers om een kleine gebrekkige accommodatie, met dito speelgelegenheid. Ook heeft dit gebouw hoge exploitatiekosten. Als dit gebouw zijn onderwijsbestemming zou behouden, is ook een kostbare renovatie van ongeveer € 2 miljoen noodzakelijk.

Gezien deze ontwikkelingen is het voorstel om bij de vervangende nieuwbouw aan de Von Liebigweg uit te gaan van tien groepen en bij het ontwerp van de nieuwbouw rekening te houden met een mogelijke uitbreiding tot maximaal zestien lokalen en een gymlokaal. AMOS verwacht namelijk ook een overloop van leerlingen vanuit Overamstel. Het streven is de nieuwbouw op te leveren in 2014.

Om de overgang van leerlingen naar de Von Liebigweg zo naadloos mogelijk te laten verlopen, wil AMOS de vestiging aan de Hogeweg nog twee jaar na oplevering van de nieuwbouw aanhouden, om deze vervolgens af te stoten in 2016. Hierna moet het gebouw aan de Hogeweg worden herbestemd. Het voordeel van deze werkwijze is dat de capaciteit van deze school in het kader van het volgende IHP nogmaals tegen het licht gehouden kan worden.

GYMCAPACITEIT WGM	Situatie 2010			Situatie 2015		
	Aantal II 2010	Gymbelofte in klokuren 2010	Gymcapaciteit beschikbaar 2010	Prognose Aantal II 2015	Gymbelofte in klokuren 2015	Gymcapaciteit beschikbaar 2015
Lidwina, St.	444	21	26	528	24	0
WSV	309	13,5	26	323	13,5	26
Frankendael	179	7,5	26	170	6	26
Montessori, 5e	469	21	26	483	21	26
Montessori 5e, Neven	123	6	0	128	6	0
Meer, De	477	21	0	483	21	26
Spectrum, Neven		6,75	26		6,75	26
totaal	2001	96,75	130	2115	98,25	104

Gymcapaciteit WGM

Gymaccommodaties

In de Watergraafmeer is met zeven gymzalen momenteel voldoende gymcapaciteit beschikbaar. Als de locatie Hogeweg wordt afgestoten, vervalt echter een gymzaal. Ook de gymzaal in de voormalige Van Koetsveldschool vervalt op termijn. De gymzaal in het huidige gebouw van de WSV blijft beschikbaar voor de scholen in de omgeving, zodat er voldoende gymnastiekcapaciteit beschikbaar is.

Uit de behoefteberekening blijkt dat zes gymzalen nodig zijn in de Watergraafmeer. De Frankendaelschool kan aanvankelijk gebruik maken van de gymzaal in de nieuwbouw van de basisschool in Overamstel en op de locatie Hogeweg. Gezien het beperkte aantal klokuren is dat gerechtvaardigd. Zodra in Overamstel de gymzaal geheel nodig is voor het onderwijs in dat gebied, is echter een extra gymzaal nodig bij de Frankendaelschool aan de Von Liebigweg. Voor deze gymzaal wordt, zoals hiervóór vermeld, financiële ruimte gereserveerd. Deze gymzaal kan ook bijdragen aan het brede schoolconcept en een buurtfunctie krijgen.

De St. Lidwina school aan de Linnaeushof beschikt slechts over een gebrekkig gymlokaal/speellokaal, waarin alleen de onderbouw terecht kan. De overige leerlingen maken gebruik van het volwaardige gymlokaal aan de Ringdijk. Als deze school doorgroeit naar 26 groepen zullen de leerlingen een gymlokaal volledig vullen. Omdat er bij de Linnaeushof geen bouw mogelijkheden hiervoor zijn, moet de benodigde gymcapaciteit dan worden gevonden in het middengebied Don Bosco. In dit gebied kan wellicht ook (voor een deel) gebruik worden gemaakt van de naastgelegen gymzaal van de hoofdlocatie van Het Spectrum aan de James Wattstraat. Aangezien de omvang van Het Spectrum

CAPACITEITS BEREKENING WGM	Situatie 2010				Situatie 2015			
	Aantal II 2010	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen	Prognose Aantal II 2015	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen
Lidwina, St.	444	24	20	4	528	26	24	2
WSV	309	11	14	-3	323	17	14	3
Frankendael	179	15	8	7	170	10	8	2
Montessori, 5e	469	21	20	1	483	21	20	1
Montessori 5e, Neven	123	7	6	1	128	7	6	1
Meer, De	477	22	20	2	483	19	20	-1
totaal	2001	100	88	12	2115	100	92	8

Capaciteitsberekening WGM

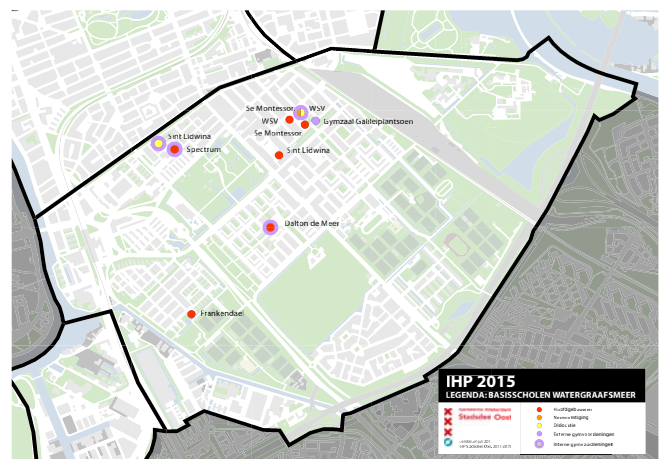
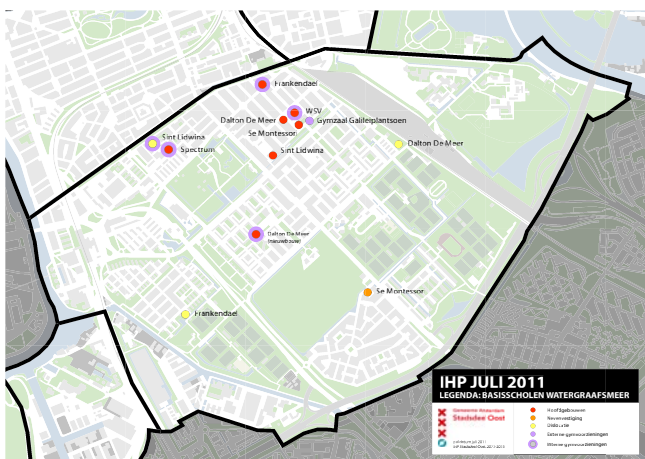
in de Watergraafsmeer op langere termijn echter onzeker is, is het noodzakelijk om voor de nieuwbouw van de St. Lidwina-school in Don Bosco alvast een reservering te maken voor de eventuele toekomstige bouw van een gymzaal.

Samenvattend

- De voorgenomen nieuwbouw in Middenmeer Noord als nevenvestiging van de 5e Montessorischool aan het Archimedesplantsoen wordt (voorlopig) niet gerealiseerd;
- De nevenvestiging van de 5e Montessorischool aan de Zaaiersweg sluit rond 2014;
- De WSV verhuist van de Copernicusstraat naar de locatie Arntzeniusweg;
- De 5e Montessorischool en de WSV gaan gebruikmaken van het overloopgebouw aan de Copernicusweg, waarin tot 2012 de WSV gevestigd is;
- De nieuwbouw van Daltonschool De Meer in Jeruzalem

wordt eind 2011/begin 2012 opgeleverd.

- De St. Lidwina-school breidt met zes groepen uit naar in totaal veertien groepen op de locatie Linnaeushof, door aankoop en aanpassing van het gebouw van de voormalige kleuterschool Maria Goretti;
- De nieuwbouw van de dislocatie van de St. Lidwina-school in het Don Boscogebied zal straks bestaan uit twaalf lokalen. Ook zal een reservering worden gedaan voor een mogelijk toekomstige gymzaal;
- De hoofdlocatie van de Frankendaelschool aan de Hogeweg wordt verplaatst naar nieuwbouw aan de Von Liebigweg met tien lokalen, een reservering voor maximaal zes lokalen en een gymzaal. De locatie Hogeweg mag AMOS tot maximaal twee jaar na oplevering van de nieuwbouw benutten voor een vloeiende overgang;
- De hoofdlocatie van Het Spectrum (inclusief gymnastiekaccommodatie) aan de James Wattstraat blijft beschikbaar.

SCHOLEN									
WGM 2010	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO	
Lidwina, St.	rk	hfd	Linnaeushof 45	8			x	o	
Lidwina, St.	rk	dis	Ringdijk 44	16		x	x	o	
WSV	ab	hfd	Copernicusstr 38-40	11	x			o	
Frankendael	pc	hfd	Hogeweg 61-63	10	x	x		o	
Frankendael	pc	hfd	Von Liebigweg 68	5		o		o	
Montessori, 5e	op	hfd	Herschelstr 2	21	x			o	
Montessori 5e, Neven	op	dis	Zaaierweg 15	7		o		o	
Meer, De	op	hfd	Artzeniusweg 90-92	16	x			x	
Meer, De	op	dis	Archimedesplant 100	6				o	
Spectrum	op	hfd	James Wattstr 10	10	x				

SCHOLEN									
WGM 2015	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO	
Lidwina, St.	rk	hfd	Linnaeushof 45	14				o	
Lidwina, St.	rk	dis	Don Bosco gebied	12	(+)	x	x	o	
WSV	ab	hfd	Artzeniusweg 90-92	14	x			o	
Overloop		dis	Copernicusstr 38-40	11	x			o	
Frankendael	pc	hfd	Von Liebigweg 68	10 (16)	(+)	x	x	o	
Montessori, 5e	op	hfd	Herschelstr 2	21	x	x		o	
Meer, De	op	hfd	Van 't Hofflaan 50	19	x	x		x	
Spectrum	op	hfd	James Wattstr 10	10	x				

Verklaring symbolen

x = functie aanwezig in de school

o = functie aanwezig nabij de school

(+) = reservering van deze functie

? = mogelijke realisatie van deze functie

5.2.3 Indische Buurt

Algemene gebiedsbeschrijving

De Indische buurt is een arme, gemengde buurt. Het laatste decennium is sprake van een opwaardering van de buurt. Dit blijkt ook uit de komst van nieuwe stedelingen. Het percentage autochtonen neemt toe. Het aantal goedkope huurwoningen neemt geleidelijk af. Economisch gezien, heeft de Indische Buurt echter nog geen sterke positie. De werkgelegenheid neemt weliswaar toe, maar deze is ten opzichte van de overige gebieden in stadsdeel Oost nog vrij laag, waardoor de werkloosheid nog steeds hoog is. Gezinnen trekken weg en daarvoor in de plaats komen meer alleenstaanden, waardoor de bevolking van de buurt krimpt.

Bevolkingsopbouw

In de Indische Buurt nam de afgelopen vijf jaren het aantal kinderen en jongeren sterk af. Die ontwikkeling zal de komende jaren doorgaan. Ook de daarbij behorende groep gesettelden (35-49 jaar) neemt af. Gecombineerd met de daling van het totale aantal inwoners in deze buurt heeft dit als gevolg dat de bevolking vergriest. Jong-volwassenen (20-34 jaar) blijven wel de grootste leeftijdsgroep; hun aandeel neemt slechts licht af. De laatste jaren zijn veel gezinnen vertrokken uit de buurt. Het aandeel gezinnen ligt daardoor nu beneden het gemiddelde van Oost. Deze zogenaamde ‘gezinsverdunning’ zorgt voor een afnemend aantal buurtbewoners en leidt eveneens tot een afname van het aantal leerlingen in de basisgeneratie. Zoals al eerder aangegeven, wonen nu steeds meer alleenstaanden in de buurt.

Prognoses

In de Indische Buurt neemt het leerlingenaantal de komende jaren flink af: tot 2015 met meer dan 10%. In de

prognoses is rekening gehouden met de sluiting van De Evenaar. De leerlingen van deze school gaan na de sluiting naar de nabijgelegen basisschool De Kraal. Per saldo is er door de afname van het aantal leerlingen de komende jaren voldoende capaciteit beschikbaar.

Situatie

De Indische Buurt heeft zeven basisscholen, verspreid over acht locaties. Er is geen nieuwbouw van basisscholen gepland omdat verreweg de meeste schoolgebouwen van relatief recente datum zijn. De Valentijnschool is in 1932 gebouwd en is van de acht permanente schoolgebouwen het oudste gebouw. In 2009 is deze school aanzienlijk opgeknapt, waardoor dit gebouw weer goed toegerust is op de eisen van deze tijd. Het overloopgebouw aan het Javaplantsoen is in 1927 gebouwd en is als onderwijsgebouw wel enigszins gedateerd. De overige schoolgebouwen dateren uit de jaren ‘80 en ‘90.

De basisscholen zijn evenwichtig verspreid over de wijk. In ieder kwadrant van de Indische buurt is minimaal één basisschool aanwezig. Vier van de zeven basisscholen beschikken over een gymzaal, waardoor er ruim voldoende capaciteit is voor het opvangen van de huidige en de toekomstige behoefte aan gymnastiekonderwijs. Het gemiddelde leerlingenaantal van basisscholen in de Indische buurt is 194. Dit is aanzienlijk lager dan het stedelijk gemiddelde van 278. De scholen in de Indische buurt zijn dus redelijk klein, met uitzondering van de Flevoparkschool. Daar ligt het leerlingenaantal boven het stedelijke gemiddelde van 278.

De basisscholen in de Indische Buurt vormen een goede afspiegeling van de wijk en zijn redelijk gelijk verdeeld over de buurt. Alle basisscholen kennen een gemengde populatie.

De voorziening ‘onderwijskundige vernieuwing’ is aan alle basisscholen toegekend. Inmiddels hebben vijf basisscholen deze voorziening uitgevoerd.

Alle zeven basisscholen hebben een voorschool in het gebouw die voor- en vroegschoolse educatie verzorgt. Daarnaast bieden sommige basisscholen in hun gebouw ook buitenschoolse opvang aan. De Indische Buurt heeft voldoende onderwijscapaciteit en gymnastiekcapaciteit beschikbaar. Hierbij moet wel opgemerkt worden dat er door de geleidelijke daling van het leerlingenaantal een beperkte leegstand bij de scholen in de wijk is.

LEERLINGEN AANTALLEN INDISCHE BUURT	Werkelijk Aantal II 2000	Werkelijk Aantal II 2005	Werkelijk Aantal II 2010	Prognose Aantal II 2015	Prognose Aantal II 2020	Prognose Aantal II 2025
Insulinde	284	233	155	134	131	120
Valentijn	224	154	183	181	177	165
Waaier, De	289	226	232	216	213	198
Evenaar, De	169	117	19	0	0	0
Flevoparkschool	545	453	299	246	242	226
Coen, Jan Pietersz.	300	228	246	232	232	216
As-Siddieq	0	0	227	214	211	198
Totaal	1811	1411	1361	1223	1206	1123
Percentage	133,06%	103,67%	100,00%	89,86%	88,61%	82,51%

Leerlingenaantallen Indische Buurt

Insulinde

Valentijnschool

De Waaier

Evaluatie IHP 2008-2015

Het terugbrengen van het aantal onderwijslocaties in de Indische Buurt was een kernthema in het IHP 2008-2015 van voormalig stadsdeel Zeeburg. Uit onderzoek bleek namelijk dat de verhouding tussen de vraag naar en het aanbod van onderwijsvoorzieningen verbetering behoefde. Vervolgens heeft de raad van voormalig stadsdeel Zeeburg bij de behandeling van het IHP 2008-2015 op 16 september 2008 een motie aangenomen. Hierin werd besloten dat het onderwijsgebruik in de overloopgebouwen Batjanstraat 82-84 en Zeeburgerdijk 84 in de daarop volgende schooljaren beëindigd moest worden. Hierdoor zou een evenwichtigere verhouding moeten ontstaan tussen vraag en aanbod van onderwijshuisvesting.

In 2008 waren de zeven basisscholen van de Indische Buurt nog verspreid over elf locaties. Door het succesvol optimaliseren en efficiënt benutten van de aanwezige onderwijscapaciteit is met succes het aantal onderwijslocaties in de Indische Buurt teruggebracht naar de huidige acht locaties. Hierdoor is inderdaad de beoogde optimalere en evenwichtige verhouding ontstaan tussen onderwijsaanbod en onderwijsbehoefte in de Indische Buurt.

Huisvesting Zij-instromers Opvang Zeeburg (Bataviaschool)

De Zij-instromers Opvang Zeeburg (Bataviaschool) is bedoeld voor kinderen van nieuwkomers. De leerlingen wonen in de stadsdelen Oost, Centrum, Zuid en Diemen. Deze kinderen komen rechtstreeks uit het buitenland en beheersen de Nederlandse taal niet. De leerlingen blijven circa een jaar op de Bataviaschool en leren daar voldoende Nederlands om na die periode naar een reguliere basisschool over te stappen. Het aantal leerlingen per groep is gemaximeerd op zestien. Hiervoor zijn twee redenen. Ten eerste stromen gedurende het gehele schooljaar (vanaf augustus) leerlingen in en uit, waardoor de samenstelling van de groep per schooljaar varieert. Ten tweede zijn enkele leerlingen analfabeet, waardoor het onderwijs zeer gedifferentieerd en op verschillende niveaus moet worden aangeboden.

De Bataviaschool was gehuisvest in een welzijnspand in de locatie Bataviastraat. Met het schoolbestuur (STAIJ) was destijds overeengekomen dat de leerlingen van deze school zouden worden ondergebracht in het gebouw van basisschool De Evenaar. Sinds augustus 2010 is dat het geval en zijn de leerlingen van de Bataviaschool daar gehuisvest.

Batjanstraat 82-84

Het onderwijsgebruik van dit pand is per augustus 2008 beëindigd en de stedelijke procedure voor het formeel beëindigen van het onderwijsgebruik is afgerond.

Zeeburgerdijk 84

Het onderwijsgebruik van dit pand is per augustus 2009 beëindigd en de stedelijke procedure voor het formeel beëindigen van het onderwijsgebruik is afgerond.

Javaplantsoen 17-19

De Flevoparkschool vertrok in augustus 2009 uit dit pand, maar de onderwijsbestemming van dit pand is vooralsnog gehandhaafd. Het overloopgebouw aan het Javaplantsoen wordt verhuurd aan Partou, CIVIC en Stichting Altracollege.

Basisschool Insulinde Riouwstraat

Deze basisschool was op twee locaties gehuisvest, te weten de locatie Insulinde Riouwstraat en de locatie Zeeburgerdijk. De daling van het leerlingenaantal van de Insulindeschool leidde ertoe dat huisvesting op twee locaties niet langer nodig was en dat alle leerlingen adequaat in het hoofdgebouw gehuisvest konden worden. Sinds augustus 2009 zijn de groepen van de Zeeburgerdijk daarom ondergebracht op de hoofdlocatie van de Insulindeschool. In het Onderwijshuisvestingsprogramma 2007 is uitbreiding van het hoofdgebouw van de Insulindeschool toegewezen, in de vorm van een zogenaamde 'optopping' van het hoofdgebouw.

Ruimtelijke Ontwikkelingen

In de Indische Buurt en in de omgeving van deze buurt zijn geen grote ruimtelijke ontwikkelingen voorzien. Het nabij gelegen Science Park zorgt niet voor extra leerlingen, omdat hier alleen studentenwoningen komen.

Ambitie

In de Indische Buurt wordt gestreefd naar goed gemengde sterke buurtscholen, met een uitgebreid brede-schoolprogramma in of nabij de school. Gezien de overcapaciteit aan onderwijsruimte en de teruglopende leerlingenaantallen zijn uitbreidingen uitgesloten en moet effectief worden omgegaan met de beschikbare capaciteit. Waar mogelijk, worden gebouwen herbestemd.

Scenario

Basisschool Insulinde

In het Onderwijshuisvestingsprogramma 2007 was de uitbreiding van basisschool Insulinde opgenomen. De actuele situatie vraagt echter om een heroverweging van deze al

De Evenaar

Flevoparkschool

JP Coenschool - Bankastraat

gehonoreerde voorziening. Het leerlingenaantal van deze school daalt immers, en uit de prognose blijkt dat deze neerwaartse trend de komende jaren zal doorzetten. Als gevolg van dit lage leerlingenaantal (155) is er al leegstand in het schoolgebouw ontstaan. Deze zou bij de toegewezen uitbreiding alleen maar toenemen, wat onwenselijk is. Het betrokken schoolbestuur (AMOS) wilde de uitbreiding door middel van een optopping wel graag realiseren, omdat men denkt dat met deze uitbreiding de school aantrekkelijker wordt en de school meer leerlingen zal aantrekken. Daarnaast wil AMOS met deze uitbreiding zich meer richten op brede-schoolactiviteiten. Gezien de huidige leegstand in het schoolgebouw voldoet de huidige capaciteit echter en is uitbreiding niet noodzakelijk. Daarom wordt geadviseerd om de uitbreiding te heroverwegen en hiervan af te zien. Dit betekent dat het reeds opgenomen krediet voor deze uitbreiding vrijvalt en dat de leegstand in de Indische Buurt niet verder toeneemt. Als de situatie in de toekomst dusdanig wijzigt dat er wél behoefte is aan een uitbreiding, kan AMOS alsnog een nieuwe aanvraag indienen voor het Huisvestingsprogramma. AMOS betreurt het besluit van het stadsdeel om de Insulindeschool toch niet uit te breiden. Anderzijds heeft AMOS begrip voor deze beslissing, in het licht van het geheel aan afspraken in dit IHP.

Basisschool De Evenaar

Deze school wordt per augustus 2011 opgeheven. Tot die tijd zijn twee groepen van De Evenaar gehuisvest in het schoolgebouw, dat naast de ZOZ (Bataviaschool) ligt. Daarnaast is er een voorschool met een ouderkamer en is in de plint Cybersoek gehuisvest (een aanbieder van educatieve computercursussen voor omwonenden en kinderen). De voorschool en Cybersoek blijven in het gebouw van De Evenaar, en er is een mogelijkheid om een derde voorschool in dit gebouw te vestigen.

In het gebouw van De Evenaar wordt daarnaast de Bataviaschool permanent gehuisvest. Medewerkers en directie van deze school hebben verschillende malen hun tevredenheid geuit over dit gebouw, waarbij met name de ligging en kwaliteit van het gebouw wordt vermeld. Het schoolbestuur (STAIJ) ondersteunt de onderwijskundige aanpak van de Bataviaschool en vindt een zelfstandige huisvesting voor deze school ook belangrijk. Ten slotte wordt dit gebouw gebruikt als overloop voor scholen in de omgeving. De Waaier zal vanaf komend schooljaar ook twee groepen onderbrengen in gebouw De Evenaar. Hierdoor is er geen leegstand in dit gebouw en blijft de levendigheid in dit deel van de Indische Buurt gewaarborgd.

Overloopgebouw Javaplantsoen

Dit overloopgebouw wordt niet meer gebruikt door het onderwijs en uit de prognose blijkt dat dit ook in de komende jaren het geval is. Indien er de komende jaren toch een stijgende trend in het aantal leerlingen zal ontstaan, is er nog voldoende marge om de groei op een andere manier op te vangen. Bijvoorbeeld in andere onderwijsgebouwen in de Indische Buurt, maar ook in het schoolgebouw van De Kraal.

Hoewel het overloopgebouw Javaplantsoen niet meer in gebruik is bij het onderwijs, kent dit een goede bezetting. De begane grond is in gebruik als voorschool en het resterende deel wordt verhuurd aan Partou. Het Altracollege huurt de eerste verdieping en een gedeelte van de tweede verdieping. Dit huurcontract loopt tot augustus 2012. Naast het Altracollege, zijn in dit overloopgebouw drie voorscholen en een buitenschoolse opvang gevestigd. Verder is de tussenschoolse opvang van de Valentijnschool en de Flevoparkschool in dit gebouw ondergebracht.

CAPACITEITS BEREKENING INDISCHE BUURT	Situatie 2010				Situatie 2015			
	Aantal 2010	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen	Prognose Aantal 2015	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen
Insulinde	155	10	8	2	134	10	6	4
Valentijn	183	10	9	1	181	10	10	0
Waaier, De	232	12	13	-1	216	12	12	0
Evenaar, De	19	8	2	6	0	0	0	0
Flevoparkschool	299	16	16	0	246	16	13	3
Coen, Jan Pietersz.	246	20	13	7	232	20	12	8
As-Siddieq	227	11	12	-1	214	11	11	0
totaal	1361	87	73	14	1223	79	64	15

Capaciteitsberekening Indische Buurt

JP Coenschool - Balistraat

As Siddieq school

Omdat het gebouw niet meer benodigd is voor het onderwijs, kan het onderwijsgebruik formeel worden beëindigd, volgens de vigerende stedelijke procedure. Als overige onderdelen van de gemeente Amsterdam geen belangstelling hebben voor dit pand als onderwijsgebouw kan dit overgedragen worden aan de afdeling Vastgoed & Grondzaken, die de hierboven genoemde huurders kan overnemen en de toekomstige bestemming van dit pand kan onderzoeken. De afgelopen jaren hebben woningcorporaties al aangegeven interesse te hebben in de overname van dit pand. Bij de afstoting van dit gebouw moet wél rekening gehouden worden met alle functies die nu onderdak vinden in dit pand. Met name de huisvesting van de voor scholen vraagt daarbij aandacht.

Coenschool Balistraat en Bankastraat

Beide vestigingen kennen een overcapaciteit. Het totale leerlingenaantal per 1 oktober 2010 van de Coenschool is 246. De komende jaren zal dit leerlingenaantal, volgens de prognose, verder dalen. Samen met het schoolbestuur is nagedacht over een optimale bezetting van beide schoolgebouwen.

Beide locaties blijven gehandhaafd en functioneren in de praktijk als zelfstandige scholen waarbij, naast onderwijs, ook andere functies worden ondergebracht. Hierdoor kunnen beide scholen optimaal blijven functioneren als brede buurtscholen. Handhaving van beide locaties sluit ook aan op de standpunten van de directie van de school en schoolbestuur STAIJ.

Basisschool As Siddieq

Basisschool As Siddieq is sinds augustus 2007 ondergebracht in het pand van de voormalige El Faroeqschool. Formeel is stadsdeel West verantwoordelijk voor de huisvesting van deze basisschool, maar in gezamenlijk overleg tussen de voormalige stadsdelen De Baarsjes, Zeeburg en Noord is besloten om de huisvesting van leerlingen van de As Siddieqschool te verdelen over verschillende locaties in De Baarsjes, Noord en Zeeburg.

Omdat de verwachting is dat basisschool As Siddieq voornog gehuisvest zal zijn in stadsdeel Noord en stadsdeel Oost, heeft de centrale stad naarstig gezocht naar mogelijkheden om de dislocatie van de As Siddieqschool in Oost en Noord een formele status te geven. Helaas blijkt dit om wettelijke redenen niet mogelijk.

De hoofdvestiging van deze school is in stadsdeel West (voorheen in De Baarsjes) en de locatie in stadsdeel Oost blijft een dislocatie. Dit betekent dat alle huisvestingsaanvragen voor de locatie in Oost nog steeds via stadsdeel West moeten lopen en daar afgehandeld moeten worden. En dit geldt ook voor de dislocatie in Noord. De reguliere afstemming over de huisvesting(saanvragen) van de As Siddieqschool in de stadsdelen Noord, West en Oost zal dus gehandhaafd moeten blijven. Qua regelgeving en uitvoering vraagt deze constructie om meer aandacht. Ook is deze constructie niet erg efficiënt omdat huisvestingsaanvragen voor locaties in de stadsdelen Noord en Oost bij

GYMCAPACITEIT WGM	Situatie 2010			Situatie 2015		
	Aantal II 2010	Gymbelofte in klouren 2010	Gymcapaciteit beschikbaar 2010	Prognose Aantal II 2015	Gymbelofte in klouren 2015	Gymcapaciteit beschikbaar 2015
Insulinde	155	6	0	134	6	0
Valentijn	183	7,5	26	181	7,5	26
Waaier, De	232	10,5	26	216	9	26
Evenaar, De	19	1,5	0	0	0	0
Flevoparkschool	299	13,5	0	246	10,5	0
Coen, Jan Pietersz.	246	10,5	52	232	10,5	52
As-Siddieq	227	10,5	0	214	9	0
totaal	1361	60	104	1223	52,5	104

Gymcapaciteit Indische Buurt

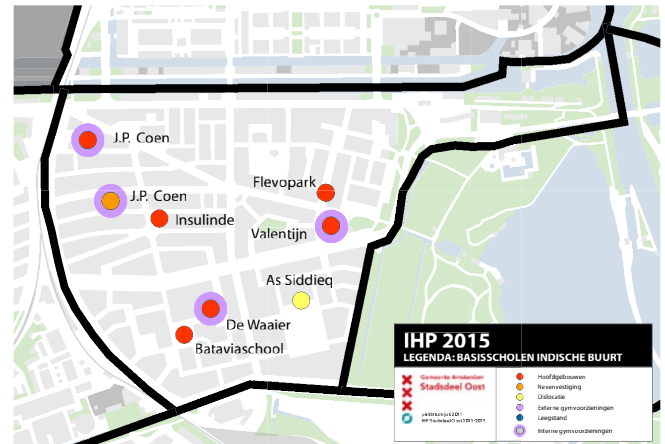
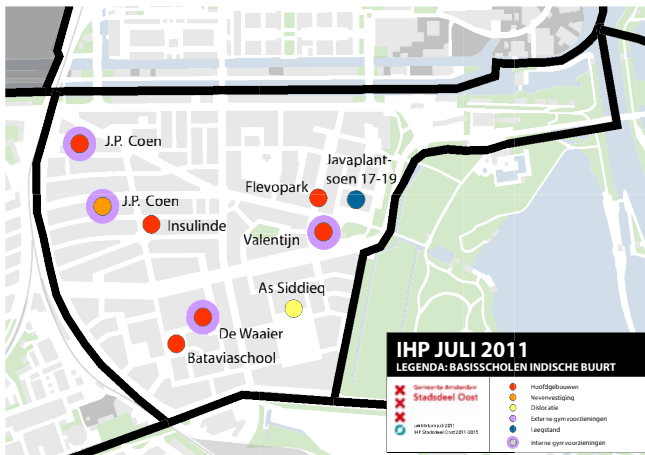
stadsdeel West ingediend en afgehandeld moeten worden. Daarnaast vertekent dit, zoals u kunt lezen in paragraaf 3.4, de leerlingenprognoses voor stadsdeel Oost, en specifiek de Indische buurt.

Gymaccommodaties

De Indische Buurt had in totaal vijf gymnastiekaccommodaties. Omdat de gymnastiekaccommodatie in het gebouw aan het Javaplantsoen niet meer voldoet aan de huidige eisen en een aanpassing om forse investeringen vraagt, is deze gymzaal formeel buiten gebruik genomen. Met de vier overige gymzalen is er ruim voldoende capaciteit om aan de gymnastiekbehoefte voor nu en de komende jaren te voldoen. Er is een klein overschot aan gymcapaciteit. Dit overschot zal de komende jaren verder toenemen. Het is mogelijk dat door andere activiteiten de leegstand worden beperkt. Bijvoorbeeld door het organiseren van buurtsportactiviteiten in deze accommodaties.

Samenvattend

- De Bataviaschool blijft in gebouw De Evenaar en krijgt daar een permanente huisvesting. Cybersoek en de voor scholen blijven eveneens in het gebouw, dat tevens zal dienen als overloopgebouw voor omliggende scholen;
- Uitbreiding van de basisschool Insulinde wordt afgewezen, het beschikbare krediet valt daardoor vrij;
- Het onderwijsgebruik in het overloopgebouw Javaplantsoen wordt formeel beëindigd en het pand wordt overgedragen aan Vastgoed & Grondzaken, als andere diensten tenminste geen belangstelling hebben voor dit pand als onderwijsgebouw;
- De Coenschool Balistraat en de Coenschool Bankastraat blijven gehandhaafd en zorgen voor een optimale bezetting van de schoolgebouwen;
- De afspraken over de huisvesting van de As Siddieqschool blijven gehandhaafd;
- Het overschot aan gymnastiekcapaciteit kan, in overleg met de schoolbesturen ingevuld worden door andere maatschappelijke organisaties.

SCHOLEN INDISCHE BUURT 2010	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VE	Ouderkamer	BSO
Insulinde	pc	hfd	Riouwstraat 132	10		x	x	o
Valentijn	pc	hfd	Soembawastraat 63	10	x	x	x	o
Waaier, De	rk	hfd	Obiplein 115	12	x	x	x	o
Evenaar, De	op	hfd	Ambonplein 59	9		x	x	o
Flevoparkschool	op	hfd	Soembawastraat 61	16		x	x	o
Coen, Jan Pietersz.	op	hfd	Bankastraat 18	10	x	x	x	o
Coen, Jan Pietersz.	op	nev	Balistraat 79	10	x	x	x	x
As-Siddieq	is	dis	Sumatraplantsoen 15	11		x	x	o
Overloopgebouw			Javaplantsoen 17-19	11		x		x

SCHOLEN INDISCHE BUURT 2015	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO
Insulinde	pc	hfd	Riouwstraat 132	10		x	x	o
Valentijn	pc	hfd	Soembawastraat 63	10	x	x	x	o
Waaier, De	rk	hfd	Obiplein 115	12	x	x	x	o
Batavia	op	dis	Ambonplein 59	9		x	?	
Flevoparkschool	op	hfd	Soembawastraat 61	16		x	x	o
Coen, Jan Pietersz.	op	hfd	Bankastraat 18	10	x	x	x	x
Coen, Jan Pietersz.	op	nev	Balistraat 79	10	x	x	x	o
As-Siddieq	is	dis	Sumatraplantsoen 15	11		x	x	o

Verklaring symbolen

x = functie aanwezig in de school

o = functie aanwezig nabij de school

(+) = reservering van deze functie

? = mogelijke realisatie van deze functie

5.2.4 Oostelijk Havengebied

Algemene gebiedsbeschrijving

Het Oostelijk Havengebied heeft zich de afgelopen vijftien jaar ontwikkeld tot een jonge, hippe wijk, met een beperkt gemêleerde bevolking. Het eigen woningbezit in dit gebied is 40%, het op één na hoogste percentage in het stadsdeel. Sinds 2008 neemt het aandeel eigen woningbezit echter licht af, ten gunste van de particuliere huursector. Dit gebied kent een zeer hoog aandeel hoge inkomens en relatief weinig lage inkomens. Het merendeel van de bebouwing bestaat uit grote woningen (67,8%). Een groot aandeel van de huurwoningenvoorraad bestaat uit dure huurwoningen.

Bevolkingsopbouw

De wijk verandert steeds meer in een gebied waar vooral ook gevestigde 50+’ers wonen. Het Oostelijk Havengebied zal de komende jaren sterk vergrijzen en ook het kindertal neemt geleidelijk af. Opvallend blijft het grote aandeel tweepersoonshuishoudens. De sterke aantrekkingskracht voor nieuwe stedelingen, en zeker voor de westerse allochtonen, bleef de afgelopen jaren stabiel. Nergens anders in het stadsdeel maken westerse allochtonen zo’n groot deel van de bevolking uit. Behalve het aandeel kinderen en jongeren vermindert ook het aandeel gesettelden (35-49 jaar). Deze voor het Oostelijk Havengebied nu nog typerende groep inwoners vormde in 2005 nog bijna 20% van de bevolking. Dit percentage daalt nog verder tot 2020. Het aandeel jong-volwassenen (20-34 jaar) daarentegen zal licht stijgen.

Prognoses

Voor dit gebied is in 2010 door O&S een specifieke gebiedsprognose gemaakt. Hieruit blijkt dat het aantal kinderen dat in aanmerking komt voor basisonderwijs in het Oostelijk Havengebied, de zogenaamde basisgeneratie, de afgelopen twintig jaar fors is toegenomen. De

groei kwam echter tot een eind in 2009. Aangezien de gehele bevolking in dit gebied veroudert, neemt de basisgeneratie de komende jaren steeds verder af. Deze afname is wel minder sterk dan voorheen werd voorspeld. Dit komt omdat veel gezinnen naar IJburg vertrekken en in het Oostelijk Havengebied opgevolgd worden door nieuwe jonge gezinnen. Tot 2025 gaat het om een afname van 1.941 leerlingen in 2010, tot maximaal 1.517 in 2025.

Het uitstellen van het realiseren van het appartementencomplex Fountainhead betekent een vermindering van zestig leerlingen. Dit leidt met name bij De Achthoek tot een bijstelling van de leerlingenprognose, vanwege de nabijheid van deze school bij Fountainhead. Alle scholen, met uitzondering van de Kleine Kapitein, zullen leerlingen verliezen. Deze school zal de komende jaren dus nog blijven groeien. Na 2010 zal het aantal leerlingen weliswaar weer gaan afnemen, maar nog steeds boven het huidige aantal blijven.

Opvallend is dat er meer kinderen in het Oostelijk Havengebied naar school gaan dan er wonen. Er komen dus relatief veel leerlingen van buiten het gebied. Dit aantal is vooral groot in vergelijking met het aantal kinderen uit het Oostelijk Havengebied dat elders naar school gaat. Dit is een verschil van 169 leerlingen. Gebleken is dat vooral ouders uit de Indische buurt de voorkeur geven aan het plaatsen van hun kind op een basisschool in het Oostelijk Havengebied.

De Achthoek ‘betreft’ haar leerlingen voor meer dan 90% uit het Oostelijk Havengebied, terwijl de Kleine Kapitein dit voor ruim 60% doet. De 8e Montessorischool heeft echter relatief veel leerlingen van elders. Gezien de omvang van deze laatstgenoemde school zijn dit er in absolute zin het meest, namelijk 138 leerlingen. Gezien de populariteit van de scholen in het Oostelijk Havengebied zou dit ertoe kunnen leiden dat er straks nog meer leerlingen van elders gaan komen. De afname van de basisgeneratie wordt dan deels gecompenseerd door extra instroom van elders.

LEERLINGEN AANTALLEN OOSTELIJK HAVENGEBIED	Werkelijk Aantal II 2000	Werkelijk Aantal II 2005	Werkelijk Aantal II 2010	Prognose Aantal II 2015	Prognose Aantal II 2020	Prognose Aantal II 2025
Rietlanden, De	196	171	140	123	112	100
Montessori, 8e	340	562	505	451	416	375
Achthoek, de	540	753	723	704	633	565
Piet Hein	0	222	400	374	347	319
Kleine Kapitein, De	0	17	173	189	177	158
Totaal	1076	1725	1941	1841	1685	1517
Percentage	55,44%	88,87%	100,00%	94,85%	86,81%	78,16%

Leerlingenaantallen Oostelijk Havengebied

Situatie

In het Oostelijk Havengebied zijn vijf basisscholen, verspreid over vijf locaties. De Achthoek en de 8e Montessorischool hebben een dependance in respectievelijk De Schijf en in De Rietlanden. Over het geheel genomen, heeft het Oostelijk Havengebied relatief nieuwe schoolgebouwen (het oudste gebouw is van 1995). Deze zijn goed

De Rietlanden

8e Montessorischool

De Achthoek

toegerust op de eisen van deze tijd. De huidige gymcapaciteit is ook voldoende. De scholen liggen centraal in het gebied verspreid, met uitzondering van de Kleine Kapitein. Op de Kop van Java-eiland heeft deze een beperkt bedieningsgebied.

De Kleine Kapitein is sinds 2010 gehuisvest in het semipermanente gebouw op de kop van het Java-eiland. Dit gebouw is gerealiseerd door en is in eigendom bij de centrale stad. Van de zestien lokalen heeft deze school er nu tien in gebruik.

Ondanks dat sinds 2009 het aantal leerlingen licht daalt, is er onvoldoende ruimte beschikbaar om de leerlingen te huisvesten in permanente schoolgebouwen. Hierdoor is het noodzakelijk om in gebouw De Schijf meer ruimte te benutten voor onderwijs. Het voormalige stadsdeel Zeeburg heeft in 2003 De Schijf gekocht, zodat dit gebouw gebruikt kon worden om de ruimteproblemen bij andere scholen op te lossen. De Schijf heeft drie verdiepingen, waarbij formeel alleen de begane grond een onderwijsbestemming heeft. De Piet Heinschool gebruikt deze verdieping als hoofdlocatie. Deze basisschool en De Achthoek vangen hun tekort aan capaciteit verder op door gebruik te maken van leslokalen op de 1e en 2e verdieping. De Schijf heeft nu in totaal een capaciteit van 34 lokalen (op de begane grond zijn dit er tien en op de 1e en 2e verdieping in totaal 24). De derde verdieping van De Schijf wordt verhuurd aan een niet-onderwijsgerelateerde huurder.

Oorspronkelijk is de Schijf gebouwd als een kantoorgebouw. Hierdoor is dit gebouw minder goed toegerust op het groeiende onderwijsgebruik en is er in de praktijk sprake van een groot aantal knelpunten. Aandachtspunten bij dit gebouw zijn daarom een verbetering van het binnenklimaat en het beter beheersen van het multifunctionele gebruik.

Evaluatie IHP 2008-2015

Ten tijde van de vaststelling van het IHP 2008-2015 was het vaststellen van een vastomlijnd huisvestingsprogramma voor de langere termijn een groot risico, gezien de onzekerheden in de ontwikkeling van leerlingenaantallen. Een belangrijk zorgpunt was de mogelijk noodzakelijke huisvesting van basisscholen op meer dan één locatie, om zodoende zo efficiënt mogelijk om te gaan met de beschikbare capaciteit. Samen met de schoolbesturen is voor de periode vanaf 2011 een aantal scenario's ontwik-

keld, die moeten leiden tot adequatere huisvesting. Hierbij wordt gestreefd naar een beperking van het aantal dislocaties en een optimalere benutting van de bestaande onderwijsgebouwen. Hierbij is een gebouwenruil niet uitgesloten.

8e Montessorischool

In het schooljaar 2008-2009 telde deze Montessorischool 23 groepen. Hiervan waren er dertien gehuisvest in het hoofdgebouw, zes in de tijdelijke huisvesting op het ponton en vier in basisschool De Rietlanden. Met ingang van het schooljaar 2010-2011 is het ponton verwijderd en zijn alle resterende groepen van de 8e Montessorischool in basisschool De Rietlanden ondergebracht.

De Rietlanden

Deze basisschool beschikt over een permanent gebouw voor zestien groepen en huisvest op dit moment zeven groepen. De leegstand in het gebouw is gevuld met groepen van de 8e Montessorischool, met voorscholen en met kinderopvang van Partou.

de Kleine Kapitein

In 2002 is op de kop van het Java-eiland tijdelijke huisvesting gerealiseerd voor de Kleine Kapitein en kinderdagverblijf Panorama. In maart 2006 heeft de centrale stad besloten om op deze locatie voor minimaal vijftien jaar een tijdelijke brede school te plaatsen, om hiermee tegemoet te komen aan de onderwijshuisvestingsproblematiek in het Oostelijk Havengebied. De achterliggende gedachte hierbij was dat deze tijdelijke school zou worden gesloopt en elders zou worden ondergebracht op het moment dat zich een uniek initiatief voor de kop van het Java-eiland zou aandienen. Het lag in de planning om de nieuwbouw voor de Kleine Kapitein in 2010 op te leveren. Tot die tijd zou deze school gehuisvest blijven in de tijdelijke voorziening.

Op verzoek van de gemeenteraad heeft het college van B&W in 2008 haar eerdere beslissing over een 'tijdelijke' school voor minimaal vijftien jaar op deze strook echter heroverwogen en geconcludeerd dat een dergelijke tijdelijke school niet reëel is. Er is namelijk geen uitzicht op alternatieve locaties voor deze school, in het geval zich een uniek initiatief voor een landmark aandient. Het college heeft vervolgens ingestemd met integratie van deze brede school in de Driehoek op de kop van het Java-eiland. Het belang van een landmark ging daarmee boven het belang van een snelle realisatie van een brede school. Dit besluit had tot gevolg dat er een tijdelijke voorziening

Achthoek - Piet Hein in De schijf

de Kleine Kapitein

gebouwd moest worden op de strook, voor een periode van circa 4,5 jaar, totdat in 2013 de definitieve school, met een hotel, zou zijn gerealiseerd. Deze tijdelijke voorziening is noodzakelijk, omdat de oude tijdelijke voorziening van de Kleine Kapitein op de zogenaamde Driehoek slechts zes groepen kon huisvesten, terwijl er behoefte was aan zestien lokalen. Ook waren daar geen groeimogelijkheden meer voor de kinderopvang en was de bouwvergunning verlopen.

De semi-permanente voorziening met zestien leslokalen (inclusief gymzaal) voor de Kleine Kapitein is in januari 2010 opgeleverd. Voor het gebruik betaalt het stadsdeel jaarlijks een vergoeding. Hierin is ook 700 m² kinderdagopvang en 350 m² beschikbaar voor buitenschoolse opvang door dubbelgebruik. In 2010 zijn de tijdelijke lokalen van De Kleine Kapitein verplaatst naar IJburg, voor extra opvang van leerlingen van de basisscholen Laterna Magica en Het Podium.

Zoals eerder gesteld, was de Driehoek ook de beoogde bouwlocatie voor de gecombineerde nieuwe school en het hotel, waarbij de definitieve school als eerste zou kunnen worden gebouwd en in 2013 zou moeten worden opgeleverd. De semi-permanente tijdelijke brede school op de kop van het Java-eiland kan, vanwege de verleende ontheffing, tot de zomer van 2014 blijven staan.

De Achthoek

Basisschool De Achthoek heeft zestien groepen in het hoofdgebouw aan het Baron Tindalplein. In het gebouw De Schijf zijn inmiddels zeventien extra groepen ondergebracht. De groepen in De Schijf fungeren als separate school. De inzet was dat De Achthoek vanaf 2010 gebruik zou maken van de acht lokalen die zou worden gerealiseerd op de begane grond van het gebouw Fountainhead aan de Ertskade. De oplevering van Fountainhead is, zoals eerder aangegeven, echter fors vertraagd. De verwachting was ook dat De Achthoek bij deze oplossing door het grote aantal groepen op meer dan twee locaties gehuisvest zou moeten worden, hetgeen om onderwijskundige en organisatorische redenen onwenselijk is. Vandaar dat de school nu over twee locaties verspreid is.

De Piet Heinschool

Naast de begane grond, maakt de Piet Heinschool gebruik van zeven overlooplokalen op de eerste verdieping van De Schijf.

De Schijf

Het lag in de planning om met de oplevering van de nieuwbouw van de Kleine Kapitein en Fountainhead de 2e verdieping van het overloopgebouw De Schijf af te stoten. Zowel de kosten van de investering als de exploitatie van het gebouw noopten het stadsdeel er echter toe om de 1e en 2e verdieping van deze accommodatie zo snel mogelijk commercieel te exploiteren. Dit was echter niet mogelijk, omdat het overloopgebouw nog nodig is voor onderwijs.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In het complex Fountainhead worden 240 woningen gerealiseerd. Deze woningbouw is echter onzeker. In het project Argentinië worden vanaf 2012 gefaseerd 260 woningen opgeleverd. Op langere termijn is het mogelijk dat in het Cruquius-werkgebied ook woningen worden opgeleverd.

Ambitie

Met een dalend leerlingenaantal in het Oostelijk Havengebied ligt het bouwen van een nieuwe school in de Driehoek op de kop van het Java-eiland niet voor de hand. De behoefte aan klaslokalen voor het gehele Oostelijk Havengebied daalt namelijk van 84 in 2010 naar 68 in 2025. Ook vanuit financieel oogpunt is het voor Amsterdam in brede zin efficiënter deze school niet te bouwen en De Schijf permanent in te richten voor scholen. Voor de centrale stad heeft dit als voordeel dat een lange exploitatie van de tijdelijke school mogelijk is, met de mogelijkheid om gedeeltelijk het tekort aan onrendabele top (de bijdrage uit het Vereveningsfonds) terug te verdienen. Daarnaast zijn er dan meer ontwikkelmogelijkheden voor het hotel, waardoor een hogere grondwaarde gerealiseerd kan worden. Voor het stadsdeel betekent dit dus een stabielere exploitatie van De Schijf. De Schijf moet dan wel beter geschikt worden gemaakt voor onderwijs. Dit is ook een kans voor de huidige gebruikers omdat er financiële ruimte ontstaat om de eerdergenoemde problemen in het gebouw (waaronder het binnenklimaat) op te lossen. De acht lokalen, die als dependance voor De Achthoek in Fountainhead zouden worden gebouwd, kunnen dan in De Schijf worden ondergebracht. De kans is overigens aanwezig dat het project Fountainhead helemaal niet doorgaat. Gegeven deze situatie gaat het stadsdeel er daarom in het scenario IHP vanuit dat de acht lokalen in Fountainhead niet worden gerealiseerd.

Scenario IHP

De Rietlanden

AMOS heeft besloten haar school in gebouw De Rietlanden te sluiten vanwege het dalende leerlingenaantal en het feit dat deze school al drie jaar onder de stichtingsnorm zit. Het gebouw van De Rietlanden komt hierdoor beschikbaar per augustus 2011. Met schoolbestuur STAIJ is afgesproken dat de dependance van de 8e Montessorischool in dit gebouw blijft.

8e Montessorischool

De overloop van de 8e Montessorischool zit sinds een aantal jaren in De Rietlanden. In het schooljaar 2010-2011 ging het om acht groepen. De dependance van de 8e Montessorischool blijft, zoals hiervóór vermeld, in De Rietlanden.

de Kleine Kapitein

De bouw van een nieuwe school in de Driehoek op de kop van het Java-eiland is, zoals al eerder gesteld en kijkend naar het afnemende leerlingenaantal en de beschikbare capaciteit, toch niet strikt noodzakelijk. In samenwerking

met Projectbureau Zuidelijke IJ-oever zijn verschillende scenario's onderzocht en doorgerekend. Naar aanleiding van deze analyse wordt voorgesteld de definitieve school in de Driehoek niet te bouwen en de Kleine Kapitein onder te brengen in gebouw De Schijf. De huidige tijdelijke school op de strook op de kop van het Java-eiland blijft tot 2020 staan.

In navolging van de dependance voor de 8e Montessori-school zal de Kleine Kapitein in 2020, of zoveel eerder als mogelijk worden ondergebracht in De Schijf (rekening houdend met de ruimte in De Schijf en de gymcapaciteit in het Oostelijk Havengebied. In De Schijf is namelijk vanaf 2020 voldoende ruimte voor het benodigde aantal lokalen. Vanaf 2020 kunnen dus zowel de Kleine Kapitein als De Achthoek, samen met de Piet Heinschool (die al in dit gebouw zit) in De Schijf gehuisvest worden. Indien dit onverhoopt niet past, kan worden uitgeweken naar het gebouw De Rietlanden.

De bouw van een nieuwe school op de kop van het Java-eiland zou een investering van ca. € 5,5 miljoen hebben gevegd, inclusief € 0,57 miljoen meerkosten als gevolg van de stedenbouwkundige situatie. Met de acht lokalen in Fountainhead zou een investering van circa € 1,4 miljoen zijn gemoeid. In totaal kwam dit uit op circa € 6,9 miljoen aan investeringskosten. Voor het nu gekozen alternatief om de 1e en 2e verdieping (bij elkaar 24 lokalen) bij De Schijf geschikt te maken voor een permanente schoolbestemming is een veel lagere investering, van circa € 1,3 miljoen, nodig. Stadsdeel Oost investeert dit bedrag vooraf en krijgt dit achteraf weer vergoed van de centrale stad, zodra de Kleine Kapitein verhuist naar De Schijf. Ook krijgt het stadsdeel de cumulatieve rentelasten vergoed. In totaal ontvangt het stadsdeel € 1,75 miljoen. Vergoeding vooraf is niet mogelijk, omdat er geen grondexploitatie is geopend, waardoor de centrale stad nog geen dekking heeft. De investering in De Schijf kan achteraf door de centrale stad worden gedekt uit het exploitatieresultaat van de tijdelijke school, de gymzaal en de kinderopvang over de periode 2015-2020. Voor het gebruik van de lokalen en de gymzaal op de kop van het Java-eiland betaalt het stadsdeel tot 2020 een gebruiksvergoeding aan de centrale stad.

De Achthoek

Het gebouw De Schijf krijgt een volledige onderwijsbestemming met uitzondering van de derde verdieping. Er

wordt afgezien van de realisatie van de permanente uitbreiding van De Achthoek met acht groepen in Fountainhead. Dit betekent dat de permanente dependance van De Achthoek in De Schijf wordt gehuisvest. De acht lokalen in Fountainhead vervallen definitief, ongeacht of Fountainhead doorgaat of niet. Dit betekent dat de dependance van De Achthoek in De Schijf blijft. ASKO is hiertoe bereid, onder de voorwaarde dat De Achthoek haar permanente dependance in De Schijf krijgt.

De Piet Hein

Basisschool Piet Hein blijft gebruikmaken van de begane grond en van de zeven overlooplokalen op de 1e verdieping van De Schijf. De Piet Heinschool heeft maximaal zeventien groepen. Van verdere groei is geen sprake.

De Schijf

Dit overloopgebouw wordt optimaal geschikt gemaakt voor onderwijs. Een deel van de benodigde aanpassingsmaatregelen in De Schijf zal in de zomer 2011 worden uitgevoerd. Ook zullen enkele tijdelijke maatregelen worden genomen om het klimaat in het gebouw te verbeteren. De meer ingrijpende werkzaamheden vinden in de zomer van 2012 plaats. Voor de Kleine Kapitein wordt De Schijf de hoofdlocatie in 2020, waardoor meer nevenruimten benodigd zijn.

Gymaccommodaties

De Achthoek, De Rietlanden en de 8e Montessorischool hebben een eigen gymzaal. Door de bouw van de tijdelijke gymzaal in de semi-permanente brede school aan de kop van het Java-eiland is er sinds begin 2010 voldoende gymcapaciteit voor het basisonderwijs in het Oostelijk Havengebied. De gymzaal op de kop van het Java-eiland is nog tot 2020 beschikbaar. Daarna is er met de drie resterende permanente gymzalen nog voldoende capaciteit over.

GYMCAPACITEIT OOSTELIJK HAVENGEBIED	Situatie 2010			Situatie 2015		
	Aantal II 2010	Gymbehoefte in lokalen 2010	Gymcapaciteit beschikbaar 2010	Prognose Aantal II 2015	Gymbehoefte in lokalen 2015	Gymcapaciteit beschikbaar 2015
	Rietlanden, De	140	6	26	123	4,5
Montessori, 8e	505	22,5	26	451	19,5	26
Achthoek, de	723	31,5	26	704	31,5	26
Piet Hein	400	16,5	0	374	16,5	0
Kleine Kapitein, De	173	7,5	26	189	7,5	26
totaal	1941	84	104	1841	79,5	104

Gymcapaciteit Oostelijk Havengebied

CAPACITEITS BEREKENING OOSTELIJK HAVENGEBIED	Situatie 2010				Situatie 2015			
	Aantal II 2010	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen	Prognose Aantal II 2015	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen
Rietlanden, De	140	16	6	10	123	0	6	-6
Montessori, 8e	505	21	22	-1	451	21	19	2
Achthoek, de	723	34	31	3	704	32	30	2
Piet Hein	400	17	17	0	374	17	16	1
Kleine Kapitein, De	173	16	8	8	189	16	8	8
totaal	1941	104	84	20	1841	86	79	7

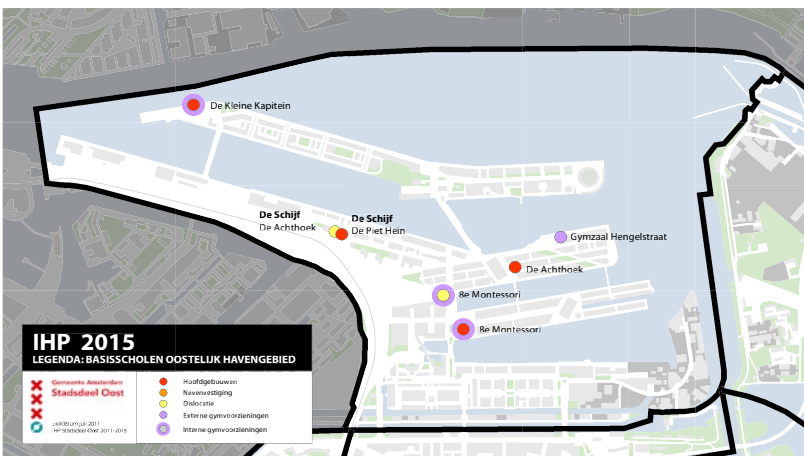
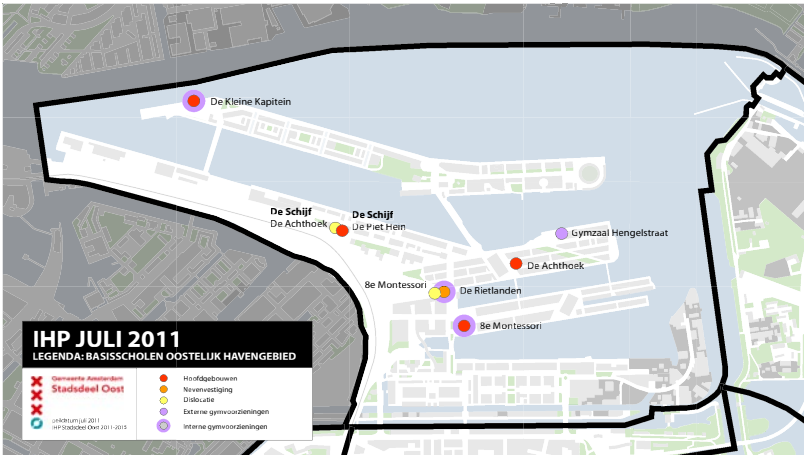
Capaciteitsberekening Oostelijk Havengebied

Samenvattend

- De dependance van De Achthoek blijft in De Schijf;
- De dependance van de 8e Montessorischool blijft in De Rietlanden;
- De nieuwbouw voor basisschool de Kleine Kapitein op de kop van het Java-eiland en de acht lokalen voor basisschool De Achthoek in Fountainhead zijn niet meer

noodzakelijk, nu wordt uitgegaan van het scenario dat De Schijf voor langere tijd wordt benut als onderwijsgebouw;

- De Schijf wordt optimaal geschikt gemaakt voor onderwijs, waarvoor € 1,3 miljoen beschikbaar wordt gesteld door de centrale stad;
- AMOS beëindigt haar onderwijsactiviteiten in De Rietlanden per augustus 2011.

SCHOLEN OOSTELIJK									
HAVENGEBIED 2010	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO	
Rietlanden, De	pc	hfd	C. v. Eesterenlaan 50a	16	x	x			x
Montessori, 8e	op	hfd	Borneokade 103	13	x	x			o
Achthoek, de	rk	hfd	Baron G.A. Tindalpl. 12	16	x	x			o
Piet Hein	ab	hfd	Oostelijke Handelsk. 6	10					o
Kleine Kapitein, De	op	hfd	Tossaristraat 30a-c	16	x	x			x
Overloopgebouw			Oostelijke Handelsk. 6	24					

SCHOLEN OOSTELIJK									
HAVENGEBIED 2015	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO	
Montessori, 8e	op	hfd	Borneokade 103	13	x	x			o
Achthoek, de	rk	hfd	Baron G.A. Tindalpl. 12	16	x	x			x
Achthoek, de	rk	dis	C. v. Eesterenlaan 50a	16	x				x
Piet Hein	ab	hfd	Oostelijke Handelsk. 6	10		x			o
Kleine Kapitein, De	op	hfd	Tossaristraat 30a-c	16	x	x			x
Overloopgebouw			Oostelijke Handelsk. 6	24					

Verklaring symbolen

x = functie aanwezig in de school

o = functie aanwezig nabij de school

(+) = reservering van deze functie

? = mogelijke realisatie van deze functie

5.2.5 IJburg eerste fase

Algemene gebiedsbeschrijving

IJburg verenigt on-Amsterdamse kenmerken en typisch Amsterdamse eigenschappen in één wijk. Zo is er enerzijds een vrij homogene rijke bevolking. De woningen zijn ruim. Meer dan 90% behoort tot dit segment. Mede hierdoor woont er een boven-gemiddeld aandeel gezinnen met kinderen. Anderzijds is vanuit het oogpunt van etniciteit IJburg een afspiegeling van Amsterdam. Op IJburg bestaat de meerderheid van de woningen uit koopwoningen. Er zijn geen goedkope huurwoningen. Binnen de sociale huursector vallen bijna alle huurwoningen in de categorie 'betaalbaar'.

Bevolkingsopbouw

IJburg is in meerdere opzichten het jongste deel van Oost. Meer dan eenderde van de bevolking is 19 jaar of jonger. En dit aandeel zal de komende tien jaar nauwelijks wijzigen. Bijna de helft van de huishoudens op IJburg bestaat uit gezinnen met kinderen (46,8%). Dit is meer dan twee keer het gemiddelde van Amsterdam. Nergens in het stadsdeel is dit zo hoog. Gezien de leeftijdsopbouw van de wijk zal dit de komende jaren niet wijzigen. In de hogere leeftijdsgroepen is de leeftijdsopbouw minder stabiel. Zo zal ook op IJburg vergrijzing optreden. Typisch voor Amsterdam en het stadsdeel is dat bijna de helft van de huishoudens bestaat uit alleenwonenden.

Prognoses

Eind 2010 is de prognose voor IJburg door O&S geactualiseerd, aan de hand van de meest recente woningbouwplanning voor de eerste fase IJburg. Uit de prognose blijkt dat het leerlingenaantal van 2010 tot 2015 met bijna 75% toeneemt, van 2.809 naar 4.175 leerlingen. Op 1 januari

2011 steeg het leerlingenaantal al naar 3.262 leerlingen. Uit de jaarlijkse voorzieningenmonitor die het stadsdeel heeft laten opstellen, blijkt dat de piek in 2015/2016 te verwachten is. Het leerlingenaantal op IJburg neemt daarna weer snel af. In 2030 zal het verwachte aantal leerlingen teruglopen naar 2.543 leerlingen.

Situatie

Er zijn negen basisscholen op IJburg, die goed verspreid zijn over de verschillende eilanden. De scholen zijn ondergebracht op tien locaties. Zes scholen beschikken over een permanent gebouw.

Door de vertraging van de nieuwbouw van het IJburg College is het semi-permanente zogenaamde 'piekgebouw' 't IJ49 pas vanaf schooljaar 2011/2012 beschikbaar voor de piekopvang in het basisonderwijs, in afwijking van de oorspronkelijke planning waarbij dit vanaf schooljaar 2009/2010 het geval zou zijn geweest. Daarom moest het voormalige stadsdeel Zeeburg en vervolgens stadsdeel Oost in de afgelopen twee jaar voor extra tijdelijke huisvesting zorgen om het tekort aan lokalen dat door deze vertraging is ontstaan op te vangen.

Zeven scholen zijn tot juli 2011, vanwege de leerlingenpiek, tijdelijk ondergebracht in een dependance of in een tijdelijke hoofdvestiging. Op het Steigereiland is één tijdelijke voorziening voor de Montessori Steigereiland en de Willibrord gekomen. Op kavel 49b op Haveneiland Oost zijn twee voorzieningen gerealiseerd. De in 2008 en 2009 gestichte scholen De Archipel en De Poseidon zijn daar samen in een gehuurde voorziening ondergebracht. De andere tijdelijke voorziening, die is verplaatst vanaf de kop van het Java-eiland, biedt ruimte aan Het Podium en Laterna Magica.

Tot de oplevering van de nieuwbouw van Laterna Magica is de hoofdvesting van deze school tijdelijk ondergebracht in een omgebouwd kantoorpand aan de Johan Huisenstraat. Dit pand huurt het stadsdeel voor vijf jaren van De Key, met een optie voor nog eens vijf jaren. In 2010 is het Centrum voor Vrije tijd opgeleverd met drie gymzalen.

Evaluatie IHP 2008-2015

In het vorige IHP is geconstateerd dat de geprognosticeerde leerlingenontwikkeling op IJburg en de leerlingengegevens van DMO substantieel verschilden van de werkelijke inschrijvingen, oftewel de actualiteit. Daarom is vastgesteld dat de prognoses meer in samenhang moeten worden gebracht met de werkelijke inschrijvingen op de scholen.

LEERLINGEN AANTALLEN IJBURG I	Werkelijk Aantal II 2000	Werkelijk Aantal II 2005	Werkelijk Aantal II 2010	Prognose Aantal II 2015	Prognose Aantal II 2020	Prognose Aantal II 2025
Olympus	0	143	386	573	456	373
Neptunus	0	40	360	535	425	348
Willibrord	0	197	432	642	511	417
Zuiderzee	0	49	278	413	329	269
Montessori St' eiland	0	9	511	759	604	494
Het Podium	0	0	421	627	499	408
Laterna Magica	0	0	232	345	274	224
Archipel, de	0	0	166	247	196	160
Poseidon	0	0	23	34	29	23
Totaal	0	438	2809	4175	3323	2716
Percentage	0,00%	15,59%	100,00%	148,63%	118,30%	96,69%

Leerlingenaantallen IJburg | Leerlingenaantallen IJburg I

Olympus

Neptunus

Willibrord

Deze cijfers moeten de basis vormen voor de planning van tijdelijke huisvestingsvoorzieningen in de komende twee jaren. In het IHP wordt een huisvestingsscenario geschetst voor het schooljaar 2008-2009. Hiervoor was uitgangspunt dat zoveel mogelijk gebruik gemaakt zou worden van de leegstand in de pas opgeleverde nieuwbouw. De Zuiderzeeschool zou in die situatie gebruikmaken van het gebouw van de Montessorischool op het Steigereiland en Laterna Magica van de nieuwbouw van Het Podium. In dit IHP was de verwachting dat de nieuwbouw van zowel de Zuiderzeeschool als Laterna Magica in januari 2010 zou worden opgeleverd. Dit lukte echter niet. De Zuiderzeeschool werd twee maanden later, in het voorjaar van 2010, opgeleverd. De oplevering van Laterna Magica is vertraagd naar het najaar van 2011.

In 2008 en 2009 zijn twee extra nieuw gestichte scholen op IJburg gestart: De Archipel en De Poseidon. Voor deze beide scholen wordt nieuwbouw gerealiseerd op kavel 49b. Hiervoor is in 2010 een haalbaarheidsstudie uitgevoerd. Dit heeft in het najaar van 2010 geresulteerd in een vastgesteld startdocument, waarin de ruimtelijke, functionele en financiële kaders zijn vastgelegd. De beide schoolbesturen (ASKO en AMOS) hebben het bouwheerschap teruggelegd bij het stadsdeel. Beide scholen komen straks onder één dak in een gebouw met gymzaal. Dit zal worden opgeleverd in 2012. Begin 2011 is de Europese architectenselectie afgerond. De geselecteerde architect is inmiddels aan de slag.

Ruimtelijke ontwikkelingen

In de eerste fase IJburg zijn tot begin 2011 7.594 woningen opgeleverd en staan er tot 2016 nog 1.329 woningen in de planning.

De planning van een aantal andere projecten (in totaal 526 woningen) is nog onbekend. Het totaal aantal woningen dat kan worden gebouwd, komt daarmee op 9.449.

TOTAAL 1E FASE PER JAAR							
	2011	2012	2013	2014	2015	2016	TOTAAL
TOTAAL	273	110	610	180	156	182	1329
OPGELEVERD							
Steigereiland							1407
Haveneiland west west van Diemerparklaan							2176
Haveneiland west ten oosten van Diemerparklaan							1649
Haveneiland oost							2362
Totaal opgeleverd							7594

De planning van de tweede fase IJburg is op dit moment nog onzeker. Zie hiervoor ook het vermelde in paragraaf 5.3.8 bij de gebiedsomschrijving tweede fase IJburg.

Ambitie

Het afgelopen jaar is intensief samengewerkt met de schoolbesturen om oplossingen voor de piekopvang op IJburg uit te werken. Zo werden de leerlingeninschrijvingen maandelijks gemonitord. Een belangrijk aspect bij deze analyse was de afstemming over de afspraken over de maximale schoolgrootte die de schoolbesturen hebben uitgewerkt in het kader van de pilot segregatie in dit gebied. Gezamenlijk zijn heldere en acceptabele keuzes voorbereid. Met het oog op de kosten was het uitgangspunt dat dure oplossingen niet haalbaar en bovendien onnodig zijn, omdat er voor de piekperiode voldoende acceptabele huisvestingsoplossingen aanwezig zijn. De scholen kunnen namelijk prima gehuisvest worden binnen de financiële en planningstechnische randvoorwaarden door efficiënt gebruik te maken van huisvesting in 't IJ49, het kantoorpand aan de Johan Huijsenstraat en een tijdelijke voorziening op het Steigereiland. Ook komt er een nieuwe nevenvestiging van Het Spectrum op IJburg, die eind 2011 in gebruik zal worden genomen. In maart 2010 is in het DLO een scenario voor de piekopvang vastgesteld.

Scenario IHP

In overleg met de schoolbesturen zijn de volgende randvoorwaarden en uitgangspunten vastgesteld als vertrekpunt voor het ontwikkelen van de scenario's.

Randvoorwaarde

- 'Voor ieder kind een plek op IJburg'.

Uitgangspunten

- Rekening houden met regelgeving;
- een evenwichtige opbouw van de scholen en een verdeling van kansarme en kansrijke leerlingen van respectievelijk 15% en 85% op iedere school;
- een evenwichtige spreiding van de schoolgebouwen;
- kwalitatieve huisvesting;
- beperking van leegstand;
- niet meer dan twee locaties per school en een maximale afstand tot het voedingsgebied van 1.500 meter;
- optimaal benutten van 't IJ49 en niet meer dan drie scholen in dit gebouw;
- planologische en juridische haalbaarheid;
- een realistische/zinnvolle planning van de realisatie van gebouwen;

Zuiderzee

Montessori Steigereiland

Het Podium

- oplossingen voor pieken op de korte en lange termijn;
- financieel-realistisch piekoplossingen;
- geen aanvullende permanente uitbreidingen voor de eerste fase IJburg.

Op basis van deze uitgangspunten en de randvoorwaarde is uiteindelijk een keuze gemaakt tussen twee scenario's. Het ene scenario ging uit van het onderbrengen van een dependance van het Montessori Steigereiland in 't IJ49. Het andere scenario ging ervan uit dat de piekpvang van het Steigereiland gedeeltelijk zou plaatsvinden op het Steigereiland en gedeeltelijk op het Zeeburgereiland. Voor dit laatste scenario is gekozen. In 5.2.6 Zeeburgereiland worden de achtergronden van het nieuwe schoolgebouw op dit eiland nader toegelicht.

Toelichting scenario piekpvang IJburg

- De tijdelijk voorziening op het Steigereiland zal worden aangepast, zodat deze geschikt is voor een langere periode;
- het nieuwe schoolgebouw op het Zeeburgereiland zal worden benut voor de overloop van het Montessori Steigereiland;
- door extra opvang van leerlingen van het Steigereiland is er geen reden meer om het gebouw van De Archipel/De Poseidon uit te breiden met twaalf lokalen;
- de overloop/piekpvang van Laterna Magica, De Archipel en De Poseidon vindt voortaan plaats in 't IJ49;
- Het Podium gebruikt het kantoorpand Johan Huijzenstraat om hier extra groepen op te vangen.

Voordelen scenario piekpvang IJburg

- Er zijn geen permanente uitbreidingen nodig, die op termijn zouden kunnen leiden tot leegstand. Dit betekent

geen permanente uitbreiding van de Montessorischool op het Steigereiland en geen optoppingen van de Willibrordschool en de Neptunusschool;

- omdat een groter deel van de piek wordt opgevangen op het Steigereiland ontstaat meer ruimte in 't IJ49, waardoor permanente uitbreiding van De Archipel en De Poseidon in deze fase voor de piekpvang niet nodig is;
- Laterna Magica, De Poseidon en De Archipel kunnen in 't IJ49 de tijdelijke piek opvangen;
- Het Podium vangt zeven extra groepen op in het gehuurde kantoorpand Johan Huijzenstaat;
- voor piekpvang op het Steigereiland zijn maximaal dertien lokalen nodig, waarvan er zeven nabij de school en zes op het Zeeburgereiland kunnen worden gerealiseerd.
- de huidige tijdelijke voorziening van de Montessori Steigereiland met zeven lokalen op het Steigereiland kan worden opgevoerd, om zo te voldoen aan de voorwaarden voor een permanente bouwvergunning;
- op het Zeeburgereiland worden eind 2012 tien lokalen opgeleverd. De hoofdvestiging van de Montessori Steigereiland ligt binnen 1.500 meter van deze lokalen;
- de nieuwe Montessorischool op het Zeeburgereiland kan vanaf de start in 2012 als een volwaardige school met BRIN-nummer functioneren. Eind 2012 zullen, naar verwachting, ook de eerste woningen op RI-Oost Zeeburgereiland worden opgeleverd; bovendien kan de school dan starten met redelijk volwaardig groepen;
- het nieuwe schoolgebouw op het Zeeburgereiland is een pilot voor het innovatieve concept 'Nieuwe Scholen, huisvesten naar vraag'. Dit houdt in dat een hoogwaardig gebouw wordt gerealiseerd, dat bovendien eenvoudig uit te breiden is naar, bijvoorbeeld, zestien lokalen;

CAPACITEITS BEREKENING IJBURG I	Situatie 2010				Situatie 2015			
	Aantal II 2010	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen	Prognose Aantal II 2015	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen
Olympus	386	17	18	-1	573	17	31	-14
Neptunus	360	18	16	2	535	22	24	-2
Willibrord	432	20	18	2	642	20	27	-7
Zuiderzee	278	16	13	3	413	16	22	-6
Montessori St' eiland	511	23	23	0	759	32	34	-2
Het Podium	421	20	19	1	627	24	29	-5
Laterna Magica	232	16	11	5	345	28	17	11
Archipel, de	166	10	8	2	247	16	12	4
Poseidon	23	4	2	2	34	16	3	13
totaal	2809	144	128	16	4175	191	199	-8

Capaciteitsberekening IJburg I

Laterna Magica

dependance Laterna Magica en Het Podium

De Archipel

- er is op het Zeeburgereiland direct vanaf het begin een gymzaal beschikbaar;
- er komen twee dependances minder voor STAIJ (bij 't IJ49 en op het Zeeburgereiland).

Gymaccommodaties

Op IJburg zijn momenteel vijf gymaccommodaties. Door de oplevering van de nieuwbouw van Laterna Magica in het najaar van 2011 met een dubbele buurtsportzaal (met twee gymzalen) wordt een nieuw tekort door de toenemende leerlingenaantallen afgewend. In de nieuwbouw van

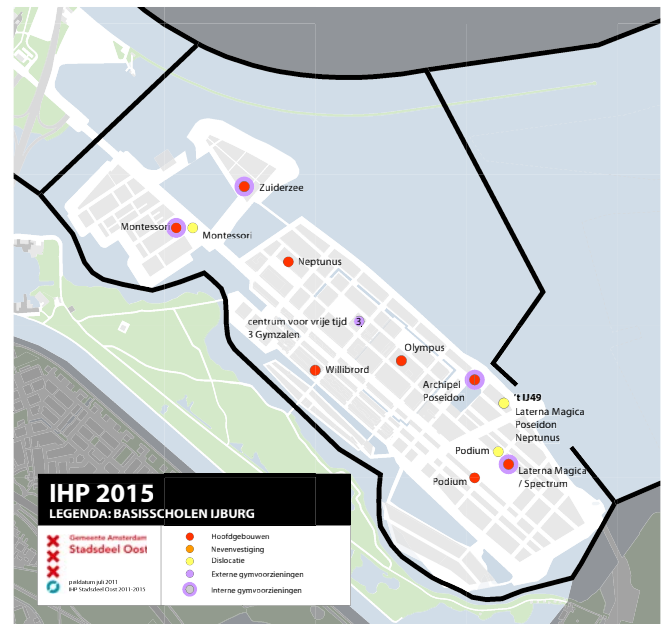
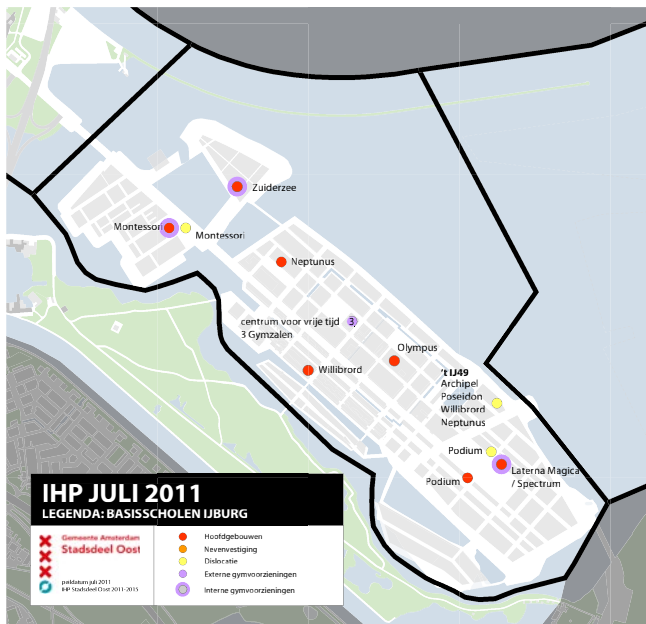
GYMCAPACITEIT IJBURG I	Situatie 2010			Situatie 2015		
	Aantal II 2010	Gymbehoefte in klokuren 2010	Gymcapaciteit beschikbaar 2010	Prognose Aantal II 2015	Gymbehoefte in klokuren 2015	Gymcapaciteit beschikbaar 2015
Olympus	386	16,5	0	573	24	0
Neptunus	360	16,5	0	535	24	0
Willibrord	432	18	0	642	27	0
Zuiderzee	278	13,5	26	413	19,5	26
Montessori St' eiland	511	24	26	759	34,5	26
Het Podium	421	19,5	0	627	28,5	0
Laterna Magica	232	10,5	52	345	16,5	52
Archipel, de	166	6	0	247	10,5	26
Poseidon	23	1,5	0	34	3	0
CVT			78			78
totaal	2809	126	182	4175	187,5	208

Gymcapaciteit IJburg I

De Archipel en De Poseidon is eveneens een nieuwe gymzaal meegenomen. Deze gymzaal is nodig om de piek in de benodigde gymcapaciteit op te vangen. Hier kunnen de leerlingen van scholen gymmen die in 't IJ49 bijdragen aan de opvang van de piek. Als beide genoemde scholen doorgroeien naar tweemaal zestien lokalen is deze gymcapaciteit permanent benodigd.

Samenvattend

- In het najaar 2011 wordt de nieuwbouw van de Laterna Magica en Het Spectrum, inclusief een dubbele gymzaal, opgeleverd;
- Vanaf augustus 2011 tot augustus 2013 wordt 't IJ49 benut voor tijdelijke huisvesting van De Archipel, De Poseidon en de Willibrord voor piekopvang;
- Voor De Archipel en De Poseidon wordt in augustus 2013 nieuwbouw opgeleverd met voor iedere school tien lokalen en een gezamenlijke gymzaal;
- Vanaf augustus 2013 wordt 't IJ49 geheel benut voor piekopvang;
- Het Podium vangt extra groepen op in het kantoorpand aan de Johan Huijsenstraat;
- De Montessorischool op het Steigereiland vangt de piek op het Steigereiland op in de tijdelijke voorziening bij deze school. Daarna (vanaf 2013) gebeurt dit in het nieuw te bouwen schoolgebouw op het Zeeburgereiland.

De Poseidon

't IJ49

Tijdelijke voorziening Steigereiland

SCHOLEN									
IJBURG 2010	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO	
Olympus	op	hfd	Erich Salomonstraat 432	17		x	x	x	
Neptunus	pc	hfd	Piet Zwarthofstraat 2	18		x		x	
Neptunus	pc	dis	Frans Zieglerstraat 201	4				x	
Willibrord	rk	hfd	Diemerparklaan 11	16		x		x	
Zuiderzee	ab	hfd	Brigantijnkade 51	16	x	x		x	
Montessori St' eiland	op	hfd	John Hadleystraat 2-6	19	x			x	
Montessori St' eiland	op	dis	John Hadleystraat 2-6	7				x	
Het Podium	ab	hfd	Emmy Andriessestr 56	16		x		x	
Het Podium	ab	dis	Johan Huijsenstraat 3	8				x	
Laterna Magica	op	hfd	Eva Besnoijstraat	16	x			x	
Spectrum	op	dis	Eva Besnoijstraat	10				x	
Archipel, de	rk	hfd	Frans Zieglerstraat 201	10				x	
Poseidon	pc	hfd	Frans Zieglerstraat 201	4		x		x	
CVT			Ed Pelsterpark 6		x				
Piekgebouw 't IJ49			Frans Zieglerstraat 201	30				x	

SCHOLEN									
IJBURG 2015	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO	
Olympus	op	hfd	Erich Salomonstraat 432	17		x		x	
Neptunus	pc	hfd	Piet Zwarthofstraat 2	18		x		x	
Willibrord	rk	hfd	Diemerparklaan 11	16		x		x	
Zuiderzee	ab	hfd	Brigantijnkade 51	16	x	x		x	
Montessori St' eiland	op	hfd	John Hadleystraat 2-6	19	x	?		x	
Montessori St' eiland	op	dis	John Hadleystraat 2-6	7				x	
Het Podium	ab	hfd	Emmy Andriessestr 56	16		x		x	
Het Podium	ab	dis	Johan Huijsenstraat 3	8				x	
Laterna Magica	op	hfd	Eva Besnoijstraat	16	2	x		x	
Laterna Magica	op	dis	Frans Zieglerstraat 201	10		x		x	
Archipel, de	rk	hfd	Bert Haanstrakade	10	x	x		x	
Poseidon	pc	hfd	Bert Haanstrakade	10		x		x	
Spectrum	op	dis	Eva Besnoijstraat	10				x	
CVT			Ed Pelsterpark 6		3				
Piekgebouw 't IJ49			Frans Zieglerstraat 201	30				x	

Verklaring symbolen

- x = functie aanwezig in de school
- o = functie aanwezig nabij de school
- (+) = reservering van deze functie
- ? = mogelijke realisatie van deze functie

CVT

Kantoorpand Johan Huijsenstraat

5.2.6 Zeeburgereiland (pilot Nieuw scholen, huisvesten naar vraag)

Algemene gebiedsbeschrijving

Op het Zeeburgereiland worden circa 5.500 woningen gebouwd. RI-Oost is de eerste buurt op dit eiland waar met de herontwikkeling wordt gestart. In het deelgebied RI-Oost komen ongeveer 1.800 woningen. Naast appartementen, komen er 190 eengezinswoningen. De helft daarvan bestaat uit zelfbouw kavels. In RI-Oost zijn diverse voorzieningen gepland waaronder drie voetbalvelden, een sporthal, twee basisscholen, drie middelbare scholen, kinderdagverblijven en naschoolse opvang. Ook is er ruimte voor bedrijvigheid. Het terrein wordt momenteel bouwrijp gemaakt.

Bevolkingsopbouw

De verwachting is dat de toekomstige bevolkingsopbouw vergelijkbaar zal zijn met die van de eerste fase IJburg.

Prognoses

De ontwikkeling van de woningbouw op het Zeeburger-eiland is in vergelijking met de oorspronkelijke planning aanzienlijk gewijzigd, zowel wat het tempo als de omvang betreft. In december 2010 heeft O&S daarom een nieuwe bevolkingsprognose voor het RI-Oostterrein gemaakt, op basis van het actuele woningbouwprogramma. Dit programma verschilt op twee belangrijke punten met de vorige planning. Er is namelijk een meer gespreide fasering van de ontwikkeling van het gebied en er worden meer studentenwoningen gerealiseerd dan voorzien. Deze veranderingen hebben een flink neerwaarts effect op de kinder- en leerlingenaantallen in RI-Oost. De omvang van de behoefte aan basisonderwijs verandert dus hierdoor en wordt bijna gehalveerd voor de piek (negentien groepen in plaats van 35 groepen). In de 'eindsituatie' neemt de behoefte met ruim een derde af (van 22 groepen naar veertien groepen). Dit betekent dat, volgens de huidige prognoses, in de eindsituatie kan worden volstaan met één grote reguliere basisschool om het verwachte aantal leerlingen op te vangen.

Situatie

Bij de vaststelling van het Stedenbouwkundig Plan RI-Oost in 2007 zijn kavel 8 en 13 aangewezen als locaties voor basisonderwijs. In dit gebied mogen twee schoolbesturen per augustus 2011 een nieuwe school stichten (te weten een oecumenische school van AMOS en een openbare school van STAIJ). In maart 2009 heeft het dagelijks bestuur van voormalig stadsdeel Zeeburg, gezien de onzekere planning van RI-Oost, echter besloten om wél te starten met de bouw van een semi-permanente voorzie-

ning, maar de bouw van permanente scholen in RI-Oost uit te stellen. Sinds december 2009 voert het stadsdeel met schoolbesturen AMOS en STAIJ overleg over de invulling en mogelijke locaties in RI-Oost.

De nieuwste bevolkingsprognose leidt echter tot weer een andere situatie. Hieruit blijkt namelijk dat op basis van het gehanteerde voedingsgebied voor het Zeeburgereiland, door de fors lagere leerlingenaantallen helemaal geen scholen meer kunnen worden gesticht in RI-Oost. Dit is een ongewenste situatie. Het is namelijk de bedoeling dat vanaf het moment dat de eerste woningen op Zeeburgereiland komen er al een school is op het eiland. De stichting van een school voor het openbaar onderwijs is wel mogelijk als het voedingsgebied wordt uitgebreid.

Evaluatie IHP

In het vorige IHP van stadsdeel Zeeburg was het Zeeburgereiland nog niet opgenomen.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Volgens planning wordt vanaf eind 2011 begonnen met de woningbouw. De eerste woningen worden in 2012 opgeleverd. De ontwikkeling van de Sluisbuurt is wel stilgelegd, en zal op zijn vroegst in 2020 worden hervat. De Baaibuurten worden na 2020 ontwikkeld.

Ambitie

Om onderwijs te kunnen bieden op RI-Oost vanaf het moment dat de eerste woningen worden opgeleverd (naar verwachting eind 2012) zullen één of meer schoolbesturen hier een dependance moeten starten. Het stadsdeel hanteert hierbij als uitgangspunt dat een pilotproject wordt uitgevoerd met het nieuwe onderwijsinvestingsconcept 'Nieuwe Scholen, huisvesten naar vraag'. Dit is ontwikkeld met het oog op de tweede fase IJburg.

Voorgesteld wordt deze vernieuwende pilot te realiseren op één van de kavels in RI-Oost. Dit flexibele huisvestingsconcept heeft verschillende voordelen, die verderop worden toegelicht. Hierna noemen we een aantal specifieke voordelen voor RI-Oost. Enerzijds kan hierdoor het actuele huisvestingsprobleem voor de scholen en kinderopvang in dit gebied voor de komende jaren worden opgelost. Anderzijds kan een deel van de piekopvang van het Steigereiland hier worden opgevangen. Daarnaast is een groot voordeel dat door deze combinatie de groeps-grootte evenwichtiger wordt. Ook biedt de uitbreiding van het voedingsgebied naar IJburg mogelijkheden om toch een school te stichten in RI-Oost. Het idee is om het voedingsgebied naar IJburg op te rekken, zodat de Montessorischool op Steigereiland ook binnen het gebied valt en het effect van de verwachte piek bij deze school kan worden meegenomen. De grens van het voedingsgebied komt te liggen bij de Diemerparklaan op IJburg. Op basis van dit voedingsgebied (en rekening houdend met de prognose voor RI-Oost van vorig jaar en de prognose IJburg van begin dit jaar) kan mogelijk dus toch een school gesticht worden voor het openbaar onderwijs. Uit

LEERLINGEN AANTALLEN ZEEBURGER EILAND	Werkelijk Aantal II 2000	Werkelijk Aantal II 2005	Werkelijk Aantal II 2010	Prognose Aantal II 2015	Prognose Aantal II 2020	Prognose Aantal II 2025
BS RI Oost	0	0	0	20	256	359
Totaal	0	0	0	20	256	359

Leerlingenaantallen Zeeburgereiland

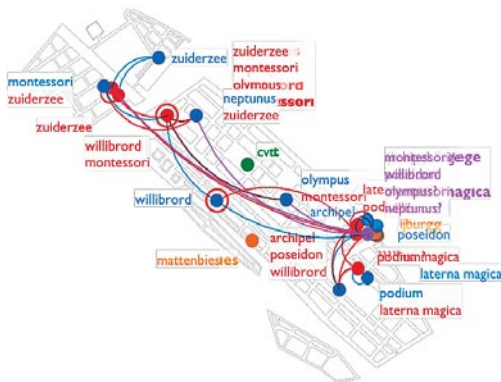
CAPACITEITS BEREKENING ZEEBURGER EILAND	Situatie 2010				Situatie 2015			
	Aantal II 2010	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen	Prognose Aantal II 2015	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen
BS RI Oost	0	0	0	0	20	10	2	8
totaal	0	0	0	0	20	10	2	8

Capaciteitsberekening Zeeburgereiland

de eigen berekeningen is gebleken dat deze stichting haalbaar is. Uit nadere berekeningen van O&S moet definitief blijken of de openbare school alsnog kan worden gesticht op basis van het ruimere voedingsgebied.

Scenario IHP

Stadsdeel Oost staat de komende jaren voor een omvangrijke opgave om te voorzien in de behoefte aan scholen in de vele uitbreidingsgebieden. Om deze opgave goed te kunnen uitvoeren, heeft het stadsdeel goed gekeken naar de leerervaringen van de eerste fase IJburg en naar de ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting.

Totaaloverzicht verhuisbewegingen onderwijsinstellingen IJburg 1e fase.

De conclusie hieruit is dat een andere manier van plannen en bouwen nodig is. Aan de ene kant om goed te kunnen inspelen op de onverwachte maatschappelijke en economische ontwikkelingen en aan de andere kant om de kosten in de hand te houden. Hiervoor is een nieuw huisvestingsconcept ontwikkeld, dat vanaf de eerste dag garanties biedt voor een kwalitatieve huisvesting die voldoet aan alle hedendaagse eisen voor scholen.

De ideeën voor dit concept zijn opgedaan op IJburg en bij de bouw van een tijdelijke brede school op de kop van het Java-eiland. Op IJburg zijn de afgelopen jaren veel scholen ontwikkeld op traditionele wijze, terwijl een gebied als dit juist kansen biedt voor een innovatieve flexibele benadering. Bij de ontwikkeling van de brede school op de kop van het Java-eiland zijn voor de ontwikkeling van dit innovatieve concept de eerste stappen gezet.

Pilot 'Nieuwe scholen, huisvesten naar vraag'

Het onderzoeksrapport 'Nieuwe Scholen, huisvesten naar vraag' van november 2010 geeft inzicht in de inhoudelijke en financiële problematiek die bij het ontwikkelen van scholen voor de eerste fase IJburg aan de orde was.

Hieruit blijkt dat het ontwikkelen van basisscholen en kinderopvang in nieuwbouwwijken een nieuwe visie op onderwijshuisvesting vraagt. Op basis van deze analyse en een verkenning van de toekomstige opgave voor de tweede fase IJburg is een nieuw concept bedacht, waarmee de inhoudelijke en financiële problemen van de eerste fase IJburg kunnen worden opgelost. Dit ontwikkelde totaalconcept integreert oplossingen op gebieds- en gebouwniveau, waardoor dure tijdelijke voorzieningen en vervelende verhuizingen niet meer nodig zijn. De financiële effecten hiervan zijn uitgebreid bestudeerd, op basis van een meer realistische afschrijvingstermijn van dertig jaar voor schoolgebouwen. De verwachting is dat met deze aanpak bouwen beter, sneller en goedkoper kan, in vergelijking met de traditionele aanpak.

De aanpak is beter door:

- gebouwen zodanig te ontwerpen dat deze gemakkelijk aan te passen en te beheren zijn en voor meerdere doeleinden te gebruiken zijn;
- het uitbreiden hiervan op de locatie zelf mogelijk te maken, zowel permanent als voor opvang van piekmomenten;
- extra aandacht te besteden aan de luchtkwaliteit, het thermisch en visueel comfort, duurzaamheid en energiebesparing (Frisse School klasse B of zelfs A en klimaat-neutraal)
- extra meters te creëren voor multifunctioneel gebruik.

En sneller door:

- slagvaardiger aan te besteden en de bouwtijd te verkorten tot maximaal zes maanden. Hierdoor kunnen de scholen 'just-in-time' worden opgeleverd, ondanks een vaak grillige ontwikkeling van de leerlingenaantallen;
- prefab- en systeembouw mogelijk te maken, in plaats van traditioneel te bouwen.

En de aanpak kan ook nog goedkoper door:

- extra huuropbrengsten te genereren door kinderdagopvang en passend dubbelgebruik toe te voegen aan het gebouw;
- te kiezen voor 'geïntegreerd aanbesteden' (ontwerp, realisatie, beheer en exploitatie), waardoor naar verwachting kan worden bespaard op de kosten voor huisvesting en exploitatie.

Om het 'Nieuwe Scholen'-concept en de hierbij geldende nieuwe spelregels uit te proberen, is het nodig om dit goed te toetsen en hiermee eerst te experimenteren. Vanwege de complexiteit van de vernieuwde aanpak is nader onderzoek noodzakelijk. Dit kan onder andere met

een pilotproject. In plaats van de geplande semi-permanente voorziening kan het prototype van het nieuwe huisvestingsconcept worden gebouwd. Het doel van deze pilot is te leren van de ervaringen, het concept 'fijn te slijpen' en dit – als dit voldoet aan de verwachtingen - verder uit te rollen in verschillende, nog te bouwen scholen in de tweede fase IJburg. En, waar mogelijk, ook in andere gebieden.

Het doel van de pilot is:

- uitwerken en toetsen hoe dit gebouwconcept het beste werkt;
- aantonen dat dit concept uit te voeren is binnen de financiële en planningskaders ;
- aantonen dat een volgens dit concept gebouwd gebouw eenvoudig en snel uit te breiden is;
- aantonen dat de exploitatiekosten afnemen;
- laten zien dat dit concept meerwaarde oplevert en zo draagvlak hiervoor creëren;
- 'de markt' meenemen in dit nieuwe concept als dit bewijst succesvol te zijn;
- kennis verzamelen en het leereffect van de pilot benutten.

De pilot is ook een kans voor de beoogde gebruikers van dit gebouw, want er komt een gebouw:

- van hoge kwaliteit (permanent plus);
- dat voldoet aan de eisen voor 'frisse scholen';
- dat klimaatneutraal is;
- dat gemakkelijk aan te passen en uit te breiden is;
- dat een buurtfunctie heeft;
- waarin voorschool en kinderopvang zijn gehuisvest;
- waarvan het beheer en onderhoud goed is geregeld (het stadsdeel is hier financieel voor verantwoordelijk).

Aanvankelijk wordt gestart met een gebouw dat ruimte biedt aan tien onderwijsgroepen en vier kinderopvanggroepen (vervangende ruimte voor de huidige tijdelijke voorziening van De Blauwe Zeerob van SKON). Verder komen er één gymzaal en één speellokaal.

Uitgaande van dit nieuwe gebouwconcept kan dit gebouw, zodra dit nodig is, worden uitgebreid met extra ruimte voor zes à zeven onderwijsgroepen. Of dit gebeurt door het gebouw op te toppen of door een aanbouw, is afhankelijk van het ontwerp.

Met de vaststelling van het stedenbouwkundig plan RI-Oost in 2007 zijn de kavels 8 en 13 aangewezen als locaties voor het basisonderwijs. De gemeente Amsterdam heeft echter na vaststelling van het bestemmingsplan voor de RI-Oost (2009) de 'Richtlijn gevoelige bestemmingen luchtkwaliteit Amsterdam' in 2010 vastgesteld. Deze richtlijn schrijft voor dat binnen een zone van 300 meter vanaf een snelweg geen gevoelige bestemmingen, zoals een basisschool, mogen worden geprojecteerd. De richtlijn treedt niet in werking voor bestaande bestemmingsplannen, zoals het Bestemmingsplan voor de RI-Oost. Toch is besloten om voor de pilot op kavel 13, die te dicht bij de A10 ligt, een andere kavel te zoeken aan de Oostzijde van RI-Oost, op een grotere afstand van de A10. Hierna kan een startdocument en bouwveloppe worden gemaakt. Om de ontwikkeling van de pilot vervolgens voortvarend ter hand te nemen, werken we aan een plan van aanpak.

Gymaccommodaties

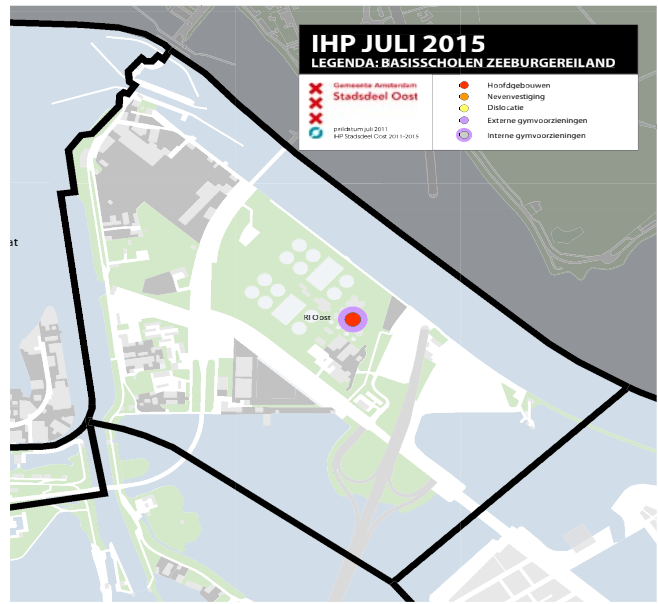
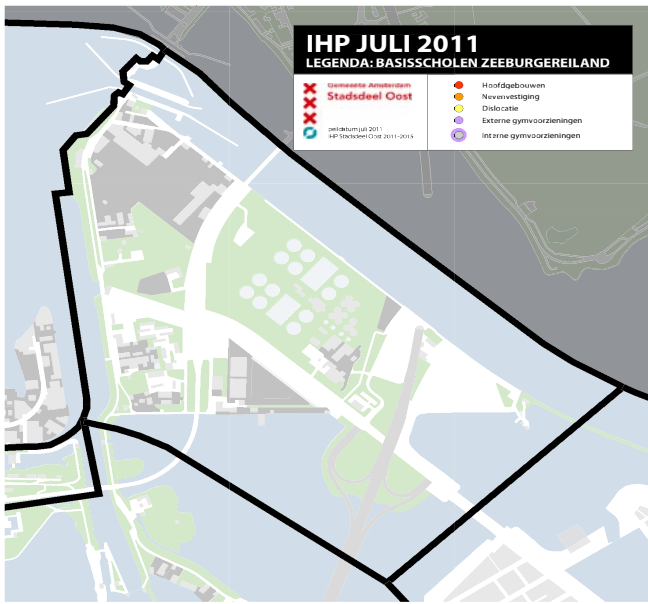
Onderdeel van de pilot is het realiseren van een gymzaal. Hiermee is tot tenminste 2020 voldoende gymcapaciteit op het Zeeburgereiland gewaarborgd.

GYMCAPACITEIT ZEEBURGER EILAND	Situatie 2010			Situatie 2015		
	Aantal II 2010	Gymbelofte in klokkuren 2010	Gymcapaciteit beschikbaar 2010	Prognose Aantal II 2015	Gymbelofte in klokkuren 2015	Gymcapaciteit beschikbaar 2015
BS RI Oost	0	0	0	20	1,5	26
totaal	0	0	0	20	1,5	26

Leerlingenaantallen Zeeburgereiland

Samenvattend

- Omdat minder woningen worden opgeleverd en de prognoses voor het Zeeburgereiland daardoor zijn gewijzigd, moet van rijkswege de stichting van beide geplande te stichten scholen op dit eiland ongedaan worden gemaakt;
- Door een deel van IJburg mee te nemen in het voedingsgebied kan mogelijk alsnog een school gesticht worden voor het openbaar onderwijs;
- Eind 2012 wordt een pilot van het innovatieve huisvestingsconcept 'Nieuwe Scholen, huisvesten naar vraag' gerealiseerd;
- De gerealiseerde huisvesting op het Zeeburgereiland wordt eveneens benut voor de piekopvang van de Montessorischool op Steigereiland.

SCHOLEN ZEEBURGER EILAND 2015									
Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO		
op	hfd	Faes Wilkesstraat	10	x	x			x	

Verklaring symbolen

- x = functie aanwezig in de school
- o = functie aanwezig nabij de school
- (+) = reservering van deze functie
- ? = mogelijke realisatie van deze functie

5.2.7 Overamstel

Algemene gebiedsbeschrijving

Het industriegebied Overamstel transformeert de komende jaren geleidelijk tot een grootstedelijk woon-/werkgebied. De huidige plannen voorzien in een nieuwe stadswijk aan de Amstel, met tal van voorzieningen zoals horeca, winkels en scholen. In totaal komen er ruim 5.000 woningen, waaronder eengezinswoningen, appartementen en studentenwoningen. Voor deze nieuwbouwwijk wordt uitgegaan van twee basisscholen met gymzalen.

Prognoses

De ontwikkeling van de woningbouw in Overamstel is aanzienlijk gewijzigd in vergelijking met de oorspronkelijke planning. Dit geldt zowel voor het bouwtempo als voor het aantal woningen en de aard van de woningen. Dit neemt niet weg dat er nog steeds gekoerst wordt op twee scholen. De omvang van de eerste school blijft gehandhaafd op zestien lokalen. Bij de tweede school gaat het voornamelijk om 22 lokalen. Te zijner tijd wordt de omvang van de tweede school nader bepaald, aan de hand van de op dat moment recente prognoses.

LEERLINGEN AANTALLEN OVERAMSTEL I	Werkelijk Aantal II 2000	Werkelijk Aantal II 2005	Werkelijk Aantal II 2010	Prognose Aantal II 2015	Prognose Aantal II 2020	Prognose Aantal II 2025
Overamstel I	0	0	0	185	424	623
Totaal	0	0	0	185	424	623

Leerlingenaantallen Overamstel I

Situatie

Bij dit soort grootschalige volkshuisvestingsprojecten voert de gemeente Amsterdam de regie. Wat de uitvoering betreft, zal de gemeente echter meer afstand tot de projectontwikkelaars nemen, randvoorwaarden op hoofdlijnen vaststellen en de verdere invulling overlaten aan de creativiteit van ontwikkelaars en architecten. Dit alles in het kader van de zogenaamde 'Grote Vereenvoudiging'. Dit houdt in de praktijk een omslag in bij de betrokkenheid van de gemeente Amsterdam bij het realiseren van dergelijke projecten. Het gebied zal in kavels worden opgedeeld. Aan de hand van deze verkaveling worden enveloppen samengesteld, waarop projectontwikkelaars kunnen inschrijven. Uiteindelijk wordt de kavel gegund aan de hoogste bidder. In één van deze enveloppen zit ook het eerste schoolgebouw in Overamstel. Het voordeel van deze constructie is dat deze school in principe volgens de normbedragen wordt gebouwd. Tenzij er sprake is van aanvullende wensen of eisen, zoals het pve frisse en klimaatneutrale scholen.

CAPACITEITS BEREKENING OVERAMSTEL I	Situatie 2010				Situatie 2015			
	Aantal II 2010	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen	Prognose Aantal II 2015	Capaciteit beschikbaar lokalen	Capaciteit lokalen benodigd	Saldo lokalen
Overamstel I	0	0	0	0	185	16	9	7
totaal	0	0	0	0	185	16	9	7

Capaciteitsberekening Overamstel I

Evaluatie IHP

In het IHP 2008-2013 van Oost/Watergraafsmeer staat dat op basis van de prognose alleen het openbaar onderwijs een school kan stichten in Overamstel. Om een breder aanbod in de wijk te bieden, zou worden onderzocht of er naast een openbare school een dependance van een bestaande bijzondere school in dit gebied gerealiseerd kan worden. Het desbetreffende schoolbestuur heeft hier echter vanaf gezien. Enerzijds vanwege de temporisering van de woningbouw en anderzijds om financiële redenen.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Eind 2011 gaat de bouw van de eerste openbare school van start. Deze zal naar verwachting in het voorjaar van 2014 opgeleverd worden.

Ambitie

Het streven is om de eerste leerlingen in Overamstel al de mogelijkheid te bieden om direct in de wijk zelf naar school te kunnen. Uit de planning blijkt echter dat de eerste woningen iets eerder worden opgeleverd dan de school. Daarom zijn wellicht aanvullende maatregelen nodig. In overleg met het schoolbestuur (STAIJ) wordt bekeken of inderdaad tijdelijke maatregelen genomen moeten worden (op het gebied van schoolwoningen en vervoer) of dat tijdelijke opvang in de bestaande scholen mogelijk is. Ten slotte kan gestuurd worden op een vroegere oplevering van het schoolgebouw.

Scenario IHP

Naast de zestien schoollokalen en de benodigde nevenruimten voor het onderwijs heeft het schoolgebouw van de eerste school een peuterspeelzaal en ruimte voor buitenschoolse opvang/kinderopvang.

Gymaccommodaties

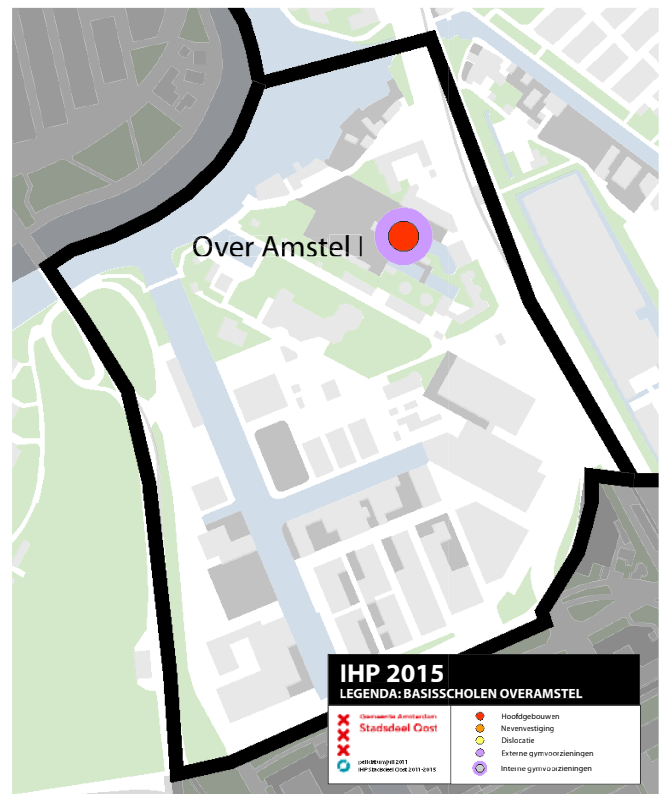
Bij beide scholen komt een gymzaal. Hierdoor is er voldoende gymcapaciteit in Overamstel beschikbaar.

GYMCAPACITEIT OVERAMSTEL I	Situatie 2010			Situatie 2015		
	Aantal II 2010	Gymbelofte in lokalen 2010	Gymcapaciteit beschikbaar 2010	Prognose Aantal II 2015	Gymbelofte in lokalen 2015	Gymcapaciteit beschikbaar 2015
Overamstel I	0	0	0	185	9	26
totaal	0	0	0	185	9	26

Gymcapaciteit Overamstel I

Samenvattend

- De nieuwbouw van de eerste school in Overamstel, inclusief gymnastiekaccommodatie, wordt opgeleverd in het voorjaar van 2014. Deze school heeft zestien lokalen.

SCHOLEN									
OVERAMSTEL 2010	Denominatie	Type locatie	Adres	Lokalen	Gymzaal	VVE	Ouderkamer	BSO	
School STAJ	op	hfd		16	x	x			x

Verklaring symbolen

- x = functie aanwezig in de school
- o = functie aanwezig nabij de school
- (+) = reservering van deze functie
- ? = mogelijke realisatie van deze functie

5.2.8 IJburg tweede fase

Algemene gebiedsbeschrijving en ruimtelijke ontwikkelingen

De tweede fase van IJburg is in ontwikkeling. De planning van het Middeneiland is momenteel echter onzeker. Zowel de wijze waarop als het tempo waarin dit eiland wordt ontwikkeld, staan niet vast.

Op basis van het concept Stedenbouwkundig Plan (SP) Middeneiland komen er 6.500 woningen voor circa 18.000 bewoners. Bij de berekening van dit programma is uitgegaan van de bevolkingsprognose van het bureau O&S van de gemeente Amsterdam voor IJburg tweede fase. Daarbij is uitgegaan van het scenario dat zich hier veel nieuwkomers zullen vestigen, waardoor de kinderaantallen net zo hoog zullen zijn als in de eerste fase van IJburg. Deze eerste fase bewijst immers dat het gemakkelijker is om in tweede instantie voorzieningen te schrappen dan extra voorzieningen achteraf in te passen. Het voorzieningenprogramma is dus gebaseerd op de pieksituatie van kinderaantallen. Tijdens deze piek is het kinderaantal zo'n 25 tot 30% hoger dan in de tien jaren daarna. Voor de behoefte aan voorzieningen tijdens zo'n piek zijn in het plan enkele locaties expliciet aangewezen. Dit zijn volwaardige locaties, met een cluster aan voorzieningen. In de toekomst kunnen deze een ander (maatschappelijk) gebruik krijgen en/of herontwikkeld worden.

Prognose

In de pieksituatie zijn er circa 3.400 basisschoolleerlingen en 1.900 0- tot 3-jarigen. Hiervoor zijn tien basisscholen nodig, waarvan drie, naar verwachting, later boventallig worden. In totaal zijn in de pieksituatie zeven gymzalen nodig. Twee daarvan zijn tijdelijk.

Voorziene onderwijslocaties Middeneiland 2e fase IJburg

Het voorlopig programma onderwijslocaties Middeneiland tweede fase IJburg op basis van het concept Stedenbouwkundig Plan luidt als volgt:

- zeven solitaire basisscholen (zestien klassen van 2.100 m²);
- één semi-permanente school als eerstedagsvoorziening (en later als piekvoorziening);
- twee semi-permanente scholen als piekvoorziening;
- zeven gymzalen (waarvan drie enkele gymzalen en één dubbele gymzaal permanent zijn en twee tijdelijk).

Ambitie

Stadsdeel Oost staat de komende jaren voor een omvangrijke opgave om te voorzien in de behoefte aan scholen in

de vele uitbreidingsgebieden. Om deze opgave goed te kunnen uitvoeren, is het van belang om goed te kijken naar wat van de eerste fase IJburg is geleerd en wat de ontwikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting zijn.

De huisvestingsopgave is op basis van het concept Stedenbouwkundig Plan voor het Middeneiland van juni 2010 uitgebreid geanalyseerd. Het doel hiervan is te onderzoeken of de huisvesting anders dan traditioneel kan worden gerealiseerd. IJburg is immers een gebied dat kansen biedt voor een innovatieve benadering. Bij de ontwikkeling van de brede school op de kop van het Java-eiland zijn daarvoor de eerste stappen gezet. Uit deze analyse blijkt dat het ontwikkelen van basisscholen en kinderopvang in nieuwbouwwijken een nieuwe visie op huisvesting vraagt. Dit is overigens niet uniek voor IJburg, maar ook herkenbaar voor andere ontwikkelings- en vernieuwingsgebieden. Op basis van de analyse en verkenning van de toekomstige opgave voor de tweede fase IJburg is een nieuw concept bedacht, waarmee de inhoudelijke en financiële problemen van de eerste fase IJburg kunnen worden opgelost. Over dit concept, 'Nieuwe Scholen, huisvesten naar vraag' vindt u uitgebreide informatie in de beschrijving van het 'scenario IHP' voor het Zeeburgereiland. In dat gebied wordt een pilot gerealiseerd voor dit concept. In de pilot wordt het concept verder uitgewerkt en uitgediept door verder onderzoek en kunnen de innovatieve oplossingen voor het gebouwconcept worden getest.

Inspelen op de geïdentificeerde problemen eerste fase IJburg

Dit is belangrijk om:

- optimaal te kunnen reageren op het grillige ontwikkelingstempo en het daarmee samenhangende verloop van leerlingenaantallen;
- 'just-in-time' te kunnen werken, waardoor voordurend en exact op tijd schoolruimte beschikbaar komt. Dit voorkomt leegstand en de noodzaak van dure noodvoorzieningen;
- het ontwikkelingsproces van een school te versnellen, door zowel de voorbereidingstijd als bouwtijd te verkorten;
- de groei van de school te faciliteren op een hoofdlocatie, waardoor dependances overbodig worden;
- te kunnen bouwen binnen de normvergoeding;
- de lasten te beperken en meer zekerheid te krijgen over de hoogte van de lasten op langere termijn.

Verbeteren van de kwaliteit van toekomstige scholen

Waar gaat het om?

- realiseren van functionele, toegankelijke, gezonde, frisse, klimaatneutrale en toekomstbestendige schoolgebouwen;
- hanteren van een realistische economische levensduur;
- investeren in duurzaamheid om de 'total cost of ownership' te verlagen;
- een andere marktbenadering (op basis van output en afrekenen op prestaties) met als doel de schoolbesturen en overheid te 'ontzorgen';

- creëren van de meerwaarde van het brede-schoolconcept;
- realiseren van een hoogwaardige en gelijkwaardige kwaliteit van alle schoolgebouwen, waardoor scholen gelijke kansen hebben;
- beschikbaar stellen van voldoende kwalitatieve ruimte voor kinderopvang;
- inpassen van een goede en slimme stedenbouwkundige aanpak.

De kansen van dit nieuwe huisvestingsconcept sluiten goed aan op wat IJburg, en dan specifiek de tweede fase, te bieden heeft. IJburg tweede fase biedt namelijk een uitgelezen kans om dit nieuwe concept uit te rollen. Dit gebied heeft immers de schaalgrootte van een omvangrijke Vinexlocatie en wordt straks gekenmerkt door een snelle groei van de bevolking. Ook zijn voldoende kavels beschikbaar. Daarnaast is de betrokkenheid van de scholen en kinderopvangorganisaties op IJburg groot en is het een voordeel dat zij de uitdagingen van het werken in een nieuw gebied goed kennen. Tot slot is de tweede fase IJburg een aansprekend project met een hoog ambitieniveau, dat veel vernieuwingskracht kan gebruiken, maar deze ook kan genereren. Het zou daarom heel positief zijn als de ontwikkeling van de tweede fase IJburg snel 'groen licht' krijgt.

Het stadsdeel wil samen met alle schoolbesturen, gemeentelijke diensten, marktpartijen, andere betrokken organisaties, ouders én leerlingen de handen ineen slaan, om dit concept in praktijk te brengen. Met de opgedane ervaringen kunnen we de denkrichting verder verfijnen en uitwerken. En bij gebleken succes ook doorvertalen naar scholen op andere locaties.

Samenvattend

- Gezien de mogelijke huisvestingsopgave op IJburg tweede fase is het nodig dat het stadsdeel zich goed voorbereidt op het bouwen van scholen voor de toekomst;
- Een andere manier van plannen en bouwen van scholen in ontwikkelingsgebieden is nodig om enerzijds in te kunnen spelen op onverwachte maatschappelijke en economische ontwikkelingen en anderzijds de kosten in de hand te houden;
- Het concept 'Nieuwe Scholen, huisvesten naar vraag' met kwalitatief betere scholen, 'just-in-time' -oplevering en lagere exploitatiekosten is een realistisch scenario waarmee het stadsdeel goed voorbereid is op de toekomst en vanaf de eerste dag kwalitatieve huisvesting kan aanbieden, waarbij de gebruiker centraal staat;
- Dit concept verdient nader onderzoek door het uitvoeren van een pilotproject op het Zeeburgereiland.

6. Financiën

6.1 Algemeen

Het IHP is financieel kaderstellend en biedt een meerjarenperspectief.

Met de huisvesting van het onderwijs zijn aanzienlijke bedragen gemoeid. Tot 1 januari 1997 ontvingen we van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen een doeluitkering voor de huisvestingskosten. Sinds 1 januari 1997 is de huisvesting van het onderwijs gedecentraliseerd naar de gemeenten en werden gelijktijdig de gelden voor huisvesting gedecentraliseerd naar de gemeenten. Deze werden daarmee verantwoordelijk voor de uitvoering van het huisvestingsbeleid. Er is sindsdien dus geen sprake meer van een doeluitkering. Omdat de gemeente Amsterdam stadsdelen kent, zijn in de algemene uitkering uit het Stadsdeelfonds ook de gelden voor de huisvesting opgenomen. Stadsdelen hebben daardoor de bestuurlijke vrijheid om bij het vaststellen van de jaarlijkse begroting te besluiten aan welke activiteiten ze de beschikbare budgetten willen toekennen. Daarbij mogen en kunnen ze echter niet voorbijgaan aan lopende verplichtingen, zoals kapitaalslasten van gebouwen of meerjarige subsidies aan instellingen.

Voor een groot deel van de beschikbare budgetten ligt de bestemming op zowel de korte als de lange termijn inmiddels vast. Dit heeft twee redenen. Enerzijds krijgt het stadsdeel door IJburg, het Zeeburgereiland en Overamstel forse gebiedsuitbreidingen. Anderzijds hebben we als 'hoeder' van het totale onderwijs de plicht te zorgen voor adequate onderwijshuisvestingsvoorzieningen in het gehele stadsdeel. Het is dus van belang om goed inzicht te hebben in de omvang van de kosten die met de totale onderwijshuisvesting in het stadsdeel gemoeid zijn. Niet alleen voor het lopende of komende begrotingsjaar, maar ook in meerjarenperspectief.

De huisvestingskosten voor het onderwijs bestaan uit diverse onderdelen, te weten:

- de jaarlijkse kapitaallasten als gevolg van in het verleden gedane investeringen op het terrein van onder andere nieuwbouw, eerste inrichting OLP (onderwijsleerpakket) en meubilair, onderhoud en bouwkundige aanpassingen als gevolg van onderwijskundige vernieuwingen;
- kosten van tijdelijke huisvesting;
- huurvergoedingen;
- kosten van het bewegingsonderwijs;
- kosten van verzekeringen.

6.2 Normbedragen en overige kosten

Toelichting normbedragen en indexering

De systematiek van de prijsbijstelling van de normbedragen is vastgelegd in bijlage IV, deel A van de Verordening

Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs. Voor het vaststellen van de normbedragen voor 2011 hebben we de door het CBS bekendgemaakte indexcijfers nodig en gegevens uit de Macro-economische verkenningen (MEV). Voor het uitvoeren van nieuwbouw en uitbreidingen is in 2011 sprake van een prijsdaling van 6,56 %.

We hebben alle normbedragen al geïndexeerd met 2% naar het jaar van oplevering, om bij het Meerjaren Investeringsplan (MIP) al toekomstige loon- en prijsontwikkelingen in de bouw te kunnen opvangen. Dit percentage is, afgerond naar boven, de gemiddelde verwachte ontwikkeling van de MEV-index. Het hanteren van deze indexering bij het vaststellen van de kredieten in het MIP zorgt er bovendien voor dat het risico dat het dagelijks bestuur terug moet naar de stadsdeelraad bij het vaststellen van uitvoeringskredieten minder groot is.

Hierna vindt u de berekening van de gemiddelde prijsontwikkeling (MEV-index) over de laatste vijf jaren.

MEV index		
2007	2,46%	1,0246
2008	3,71%	1,0371
2009	6,86%	1,0686
2010	0,36%	1,0036
2011	-6,56%	0,9344
totaal over 5 jr	6,83%	
gem. over 5 jr	1,37% per jaar	
voorstel indexering	2,00% per jaar	

Dekking onrendabele kosten

Nieuwbouw, vervangende nieuwbouw en uitbreidingen moeten binnen de normbedragen worden bekostigd. Extra kosten door stedenbouwkundige eisen of locatiebeperkingen moeten worden vermeden. Deze kosten zijn in principe alleen toegestaan als die per saldo meer inkomsten opleveren, waaruit de extra investering betaald kan worden.

Om dit te kunnen effectueren, is het nodig dat het IHP kaderstellend is voor al het te ontwikkelen beleid. Hieronder vallen ontwikkelingsvisies, maar ook stedenbouwkundige plannen, welstandskaders en dergelijke. Bouwen binnen de normvergoeding is alleen mogelijk als er geen specifieke eisen worden gesteld. De belangrijkste voorwaarden hierbij zijn dat schoolgebouwen solitair op een kavel worden geplaatst en alleen in twee lagen mogen worden gebouwd. Ook moet er voldoende bouwruimte beschikbaar zijn. Door het IHP kaderstellend te maken, kan steeds worden afgewogen of scholen inderdaad

slim worden ingepast in de stedenbouwkundige plannen en worden extra kosten zoveel mogelijk voorkomen. Als er eisen worden gesteld aan scholen bij het vaststellen van het ruimtelijk beleid, zal in het kader van dit beleid ook dekking worden geregeld.

Voor lopende projecten zijn er veelal stedenbouwkundige en welstandskaders. Dat kan betekenen dat meerkosten bij nieuwbouw, vervangende nieuwbouw of uitbreidingen onvermijdelijk zijn. In die gevallen zal aan het dagelijks bestuur de afweging worden voorgelegd of al dan niet kan worden afgeweken van de eisen en of, bij een positief antwoord, de meerkosten worden geaccepteerd. Bij het laatste is het, zoal al eerder gesteld, wél belangrijk om te bepalen waaruit deze meerkosten vervolgens gedekt worden. Als de kosten worden gedekt uit de onderwijshuisvestingsbegroting, is aanvullend krediet voor de desbetreffende nieuwbouw noodzakelijk.

Dekking overige functies in schoolgebouwen

Voor de niet-onderwijsvoorzieningen in het stadsdeel zorgt het MIPSAs voor dekking. Een deel van deze kosten kan verder worden gedekt uit huurinkomsten. Het gaat dan om extra functies bij een schoolgebouw in het kader van een brede-schoolprogramma. Zoals kinderopvang (KDO, BSO, TSO), voorscholen of een ouderkamer. De investeringskosten voor deze aanvullende ruimten kunnen dus worden gedekt via het MIPSAs. Uitgangspunt is echter dat ruimten zoveel mogelijk dubbel worden gebruikt, dus door de school en door maatschappelijke organisaties.

Financiële consequenties van het programma van eisen klimaatneutraal bouwen en 'frisse' scholen

Nieuwe schoolgebouwen voldoen aan de eisen voor frisse scholen (klasse B), om zo de leerprestaties te verbeteren. Scholen die gebouwd zijn volgens het programma van eisen (pve) van het Klimaatbureau Amsterdam zijn energiezuinig, fris en gezond. Deze gebouwen kunnen in de toekomst eenvoudig klimaatneutraal gemaakt worden door het toepassen van zonnepanelen en/of een kleinschalige windturbine. Voor het verbeteren van het binnenklimaat en de energiehuishouding van bestaande scholen zullen we diverse subsidieregelingen optimaal benutten.

Het stadsdeel heeft onderzoek verricht naar de meerkosten als gevolg van het pve klimaatneutraal bouwen en 'frisse' scholen.

We hebben twee maatregelenpakketten ontwikkeld en doorgerekend om te kunnen voldoen aan dit pve. Het onderscheid tussen deze twee pakketten zit in de manier van warmte- en koude-voorziening. Er kan namelijk gekozen worden voor aansluiting op Stadswarmte of op Warmte-Koudeopslag (WKO). De meerkosten voor een klimaatneutrale-ready en 'frisse school' zijn in geval van aansluiting op Stadswarmte of op WKO respectievelijk 14% en 16%. Gemiddeld komen deze uit op maximaal 15% ten opzichte van de normbedragen.

Meerkosten als gevolg van dit pve moeten altijd projectspecifiek onderbouwd worden. Het is echter wel zinvol om een realistische indicatie te hebben van de gemiddelde meerkosten om in het kader van het MIP de effecten op de begroting te kunnen bepalen. Het stadsdeel wil daarom de gemiddelde extra kosten in het MIP meenemen, zodat we in het kader van de begroting de kredieten kunnen vaststellen.

Onze inzet is niet om een vast bedrag of een vast percentage te hanteren en dit zondermeer beschikbaar te stellen voor het voldoen aan dit pve. Dit bedrag of percentage is immers niet projectspecifiek en kunnen we dan ook niet specifiek voor de desbetreffende school hanteren. Vooral in de initiatieffase is het lastig om bij voorbaat een vast bedrag te koppelen aan maatregelen die nodig zijn om te kunnen voldoen aan de ambities. Daarvoor moet een project eerst verder zijn uitgewerkt. Bovendien kan met een slim ontwerp van het casco van het gebouw al veel winst worden behaald om de doelstellingen te halen. En dit effect kan nog verder worden vergroot als in alle fasen van het project op een slim ontwerp wordt gestuurd. Als het benodigde maatregelenpakket aantoonbaar niet past binnen het budget gebaseerd op de normbedragen, kunnen de schoolbesturen vervolgens – mits projectspecifiek en goed onderbouwd – de resterende werkelijk benodigde middelen alsnog aanvragen.

6.3 Herverdeling kredieten

Om de ambities met de beschikbare middelen te kunnen realiseren, hebben we, samen met de schoolbesturen, kritisch gekeken naar alle bestaande projecten. Omdat we bepaalde projecten niet gaan uitvoeren, gewoonweg omdat dit in deze fase niet noodzakelijk is, ontstaat er financiële ruimte.

Het voorstel is om niet door te gaan met de nieuwbouw van de 5e Montessorischool in de Watergraafsmeer, de Kleine Kapitein op de kop van het Java-eiland, de optopping van de Willibrord en de uitbreiding van de Insulindeschool. Het heroverwegen van projecten is niet altijd gemakkelijk maar, afgewogen tegen andere perspectieven, is dit wél realistisch en acceptabel.

Hierna volgt een uitgebreid overzicht van de herverdeling van de investeringen in het MIP. Hierin staan zowel de kredieten die vrijvallen als nieuwe kredieten en gewijzigde kredieten, die het gevolg zijn van de voorgestelde scenario's in dit IHP.

Indien een krediet wijzigt, valt het oude krediet vrij en wordt het nieuwe krediet opgenomen. Lopende kredieten die ongewijzigd blijven, komen in dit overzicht niet terug. De herverdeling van de investeringen wordt per jaarschijf weergegeven.

Deze herverdeling van kredieten voor onderwijshuisvesting kan worden vertaald in het nieuwe MIP voor de Perspectievennota.

Jaarschijf	school	omschrijving	krediet vervalt	Nieuw IHP krediet
2011	Noodlokalen Steigereiland	Verbeteren noodlokalen		300.000
	Totaal Noodlokalen Steigereiland			300.000
	Overloopgebouw 'T IJ 49	Verbeteren noodlokalen		300.000
	Totaal Overloopgebouw 'T IJ 49			300.000
	HVP onderhoud	Huisvestingsprogramma 2006/2010		201.848
	Totaal Overloop 'T IJ 49			201.848
Totaal 2011				801.848
Jaarschijf	school	omschrijving	krediet vervalt	Nieuw IHP krediet
2012	Aldoende	Aldoende nieuwb gymzaal	865.799	
	Totaal Aldoende		865.799	
	Frankendael dependance	Frankendael verv. nieuwb. 10 grp excl gym incl fris		2.539.464
		Frankendael verv. nieuwb. 8 grp	1.752.264	
		Frankendael sloopkosten		100.000
	Totaal Frankendael		1.752.264	2.639.464
	HVP 2012	Huisvestingsprogramma 2012 nieuwe raming		1.600.000
		Huisvestingsprogramma 2012 oude raming	1.904.859	
	Totaal HVP 2012		1.904.859	1.600.000
	Lidwina	Lidwina aank coll de Meer	1.274.125	
		Lidwina aank M Goretti en verbouwing		1.610.000
		Lidwina aanpassingen coll de Meer	132.582	
		Lidwina nieuwb gymzaal	513.579	
		Lidwina uitbreiding gymzaal	90.756	
	Totaal Lidwina		2.011.042	1.610.000
	Overamstel	Overamstel Brede school klimaat mip2012	447.500	
		Overamstel Brede school mip 2012	4.106.318	
	Totaal Overamstel		4.553.818	
	Spectrum	Spectrum grond	150.000	
	Totaal Spectrum		150.000	
	Piet Hein/Achthoek	Gebouw De Schijf aanpassingen		1.300.000
	Totaal Piet Hein/Achthoek			1.300.000
	WSV	WSV aanpassing geb de Meer nieuwe raming		2.915.000
		WSV aanpassing geb de Meer oude raming	1.352.000	
		WSV uitbreiding gr 13+14	528.700	
	Totaal WSV		1.880.700	2.915.000
	Zeeburgereiland	Zeeburgereiland basisschool mip 2012	4.500.000	
	Totaal Zeeburgereiland		4.500.000	
Totaal 2012			17.618.482	10.064.464
Jaarschijf	school	omschrijving	krediet vervalt	Nieuw IHP krediet
2013	Archipel/Poseidon	Archipel/Poseidon nieuwe raming		6.035.266
		Archipel/Poseidon oude raming	6.152.416	
	Totaal Archipel/Poseidon		6.152.416	6.035.266
	HVP2013	Huisvestingsprogramma 2013 nieuwe raming		2.000.000
		Huisvestingsprogramma 2013 oude raming	1.395.000	
	Totaal HVP2013		1.395.000	2.000.000
	Kaap	Kaap sloop		300.000
	Totaal Kaap			300.000
	Kraanvogel	Kraanvogel aanp. De Kraal nieuwe raming		3.000.000
	Totaal Kraanvogel			3.000.000
	Overloop vm WSV	WSV		100.000
	Totaal Overloop vm WSV			100.000
	Willibrord	Willibrord uitbreiding 8 grp	1.504.942	
	Totaal Willibrord		1.504.942	
	Zeeburgereiland	Zeeburgereiland basisschool naar mip 2013		4.500.000
	Totaal Zeeburgereiland			4.500.000
Totaal 2013			9.052.358	15.935.266

Jaarschijf	school	omschrijving	krediet vervalt	Nieuw IHP krediet
2014	5e Mont	5e Montessori nev	3.843.406	
	Totaal 5e Mont		3.843.406	
	Achthoek	Achthoek uitbreiding 8 grp	1.131.325	
	Totaal Achthoek		1.131.325	
	Frankendael	Frankendael aanp Zaaiersweg	1.124.864	
	Totaal Frankendael		1.124.864	
	HVP2014	Huisvestingsprogramma 2014 nieuwe raming		2.000.000
		Huisvestingsprogramma 2014 oude raming	1.350.000	
	Totaal HVP2014		1.350.000	2.000.000
	Overamstel	Overamstel Brede school klimaat naar mip 2014		447.500
		Overamstel Brede school naar mip 2014		4.106.318
	Totaal Overamstel			4.553.818
Totaal 2014			7.449.595	6.553.818
Subtotaal MIP 2011-2014			34.120.435	33.355.396
Jaarschijf	school	omschrijving	krediet vervalt	Nieuw IHP krediet
2015	HVP2015	Huisvestingsprogramma 2015		2.000.000
	Totaal HVP2015			2.000.000
	Kaap	Kaap vervangende nieuwbouw		2.590.254
	Totaal Kaap			2.590.254
	Kleine Kapitein	Kleine Kapitein Nieuwbouw	3.593.388	
	Totaal Kleine Kapitein		3.593.388	
	Lidwina	Lidwina 12 grp grond verv. nieuwb dep incl gym		150.000
		Lidwina 12 grp verv. nieuwb dep incl gym		2.971.764
	Totaal Lidwina			3.121.764
Totaal 2015			3.593.388	7.712.018
Eindtotaal			37.713.823	41.067.414

In het nieuwe MIP voor onderwijshuisvesting investeren we € 33.355.396 ten opzichte van het in de begroting 2011 opgenomen bedrag van € 34.120.435. Dit betekent dat over de periode van 2011 tot 2014 in totaal € 765.039 minder wordt geïnvesteerd. In de jaarschijf 2015 wordt € 7.712.018 geïnvesteerd. In deze jaarschijf is dat € 4.118.630 extra. Per saldo investeren we in totaal in de periode 2011-2015 € 3.353.591 extra. Het totale nieuwe krediet in het MIP voor de periode 2011 tot 2015 komt hiermee op € 41.067.414.

Ter nadere toelichting: herverdeling kredieten onderwijshuisvesting

In voorgaande overzichten hebben we in iedere jaarschijf een krediet meegenomen voor het huisvestingsprogramma. Voor 2012 is hiervoor een realistische schatting gemaakt op basis van de ingediende huisvestingsaanvragen. Voor de jaren daarna hebben we de kredieten verhoogd naar jaarlijks € 2,0 miljoen. Deze verhoging is nodig omdat in de oorspronkelijke ramingen het onderhoud van de scholen in voormalig stadsdeel Zeeburg niet was meegenomen.

In het kader van de begroting voor 2011 heeft de stadsdeelraad besloten dat wordt uitgegaan van activering van het planmatig onderhoud aan scholen. Voormalig stadsdeel Zeeburg stopte hiervoor jaarlijks geld in een reserve. Bij het overstappen op het activeren van planmatig onderhoud wordt de structurele dotatie van € 650.000 bespaard, maar hiervoor komen kapitaallasten voor active-

ringen in de plaats. Deze kredieten en de daarmee samenhangende kapitaallasten zijn meegenomen in het MIP.

Zoals in de beschrijving van het scenario IHP Oostelijk Havengebied (paragraaf 5.3.4) toegelicht, gaan we in 2012 € 1.300.000 investeren om het gebouw De Schijf geschikt te maken voor de permanente huisvesting van de Kleine Kapitein in 2020. De maatregelen die hiervoor nodig zijn worden in 2012 uitgevoerd, zodat het gebouw zo snel mogelijk op orde is. Niet alleen voor de Kleine Kapitein, maar ook voor de huidige gebruikers (de Piet Heinschool en De Achthoek). De investering wordt door de centrale stad vergoed. Het stadsdeel ontvangt in 2020 inclusief de rentelasten € 1.750.000 ter dekking van de tot dan betaalde kapitaallasten en de afboeking van de resterende boekwaarde.

De sloopkosten van De Kaap en van de dependance van de Frankendaelschool (locatie Von Liebigweg) zijn in het overzicht kredieten opgenomen en worden gedekt als eenmalige incidentele last in de desbetreffende jaarschijf van de meerjarenbegroting.

6.4 Overzicht financiële effecten

Hierna volgt een overzicht van de financiële effecten van de gemaakte keuzes in dit IHP. Deze keuzes hebben niet alleen gevolgen voor de investeringen, maar ook voor de jaarlijkse kapitaallasten.

EFFECTEN OP BESTAANDE BOEKWAARDE ONDERWIJSBEGROTING					
school	(sub)nr. JDE	gebouw	boekwaarde	toelichting	jaar
Verminderingen:					
Dalton de Meer tijdelijke huisk.	503-1009	Archimedesplantsoen	513.818	sloop: desinvestering	2012
Kaap	503-1003	Christiaan de Wetstraat 23	157.622	sloop: desinvestering	2013
Kleine Kapitein	503-2013	Tosaristraat 30 a	226.303	sloop: desinvestering	2011
vm. Lidwina	505-1006	Simon Stevinstraat 48	30.996	sloop: desinvestering	2012
5e Montessori nev	503-1008	Zaaiersweg 15	701.738	naar begroting Vastgoed	2014
Gebouw Batjanstraat	503-2009	Batjanstraat 10-12	9.052	naar begroting Vastgoed	2011
Kraanvogel	505-1001	Pres. Brandstraat 29	354.695	naar begroting Vastgoed	2014
Louise de Coligny	505-1002	Tweede Oosterparkstraat 33	1.038.846	naar begroting Vastgoed	2013
Gebouw Batjanstraat	503-2009	Batjanstraat 82-84	643.721	verkoop Vastgoed	2011
Totaal verminderingen			3.676.791		
	totalen	sloop: desinvestering	928.739		
		verkoop Vastgoed	643.721		
		naar Vastgoed	2.104.331		

Effecten op de bestaande boekwaarden

Allereerst wordt ingegaan op de effecten op de bestaande boekwaarden. Zoals in de bovenstaande tabel 'Effecten op bestaande boekwaarden onderwijsgebouwen' is aangegeven, wordt de bestaande boekwaarde in totaal met € 3.676.791 verminderd. Dit wordt geëffectueerd door overdracht dan wel verkoop. Daarnaast kan de boekwaarde worden verminderd door desinvesteringen. Het gaat dan om de boekwaarde van een te slopen gebouw of de boekwaarde van een te verwijderen tijdelijke voorziening.

Het beëindigen van de onderwijsbestemming van gebouwen heeft ook effect op de begroting, wat betreft het programma Jeugd en Onderwijs. Op basis van de huidige scenario's gaan we naar verwachting bij vijf schoolgebouwen het gebruik beëindigen. Volgens de stedelijke regeling 'Richtlijnen waardebeoordeling van terreinen en/of opstallen in het kader van intern gemeentelijke (beheers) overdrachten al of niet ter uitvoering van een ruimtelijk plan' worden deze gebouwen aangeboden aan verschillende diensten. In bijlage I staat een toelichting op de bovengenoemde

regeling. Indien dit niet tot resultaat leidt, is het stadsdeel vrij om het schoolgebouw af te stoten via verkoop of te verhuren aan derden. In het laatste geval wordt het gebouw in exploitatie genomen door de afdeling Vastgoed & Grondzaken.

In de tabel op pagina 58 zijn de effecten weergegeven. Daarna volgt een toelichting hierop.

Desinvesteringen

Het gebouw van De Kaap aan de Christiaan de Wetstraat wordt gesloopt. Op dezelfde plaats is nieuwbouw gepland. De resterende boekwaarde van dit gebouw wordt op nul gesteld. Het gebouw van de Kleine Kapitein, dat is verplaatst naar IJburg, en de dependance van Daltonschool De Meer zijn tijdelijke voorzieningen die eind 2011 niet meer nodig zijn. De economische restwaarde van deze gebouwen is beperkt, waardoor we de resterende boekwaarde eenmalig moeten afboeken. We verwachten dat de sloopkosten c.q. verwijderingskosten kunnen worden gedekt uit de restwaarde.

VRIJVAL KREDIETEN HUISVESTINGSPROGRAMMA		
omschrijving	gebouw	bedrag
Aanv bouwkosten HP 2010	algemeen	535.129
Algemeen onderwijshuisvesting	algemeen	20.897
Frictie onvoorzien bouwkosten	algemeen	1.055.000
Huisvestingsprogr. Onderwijs 2	algemeen	189.420
Insulinde optopping (saldo)	Riouwstraat 132	940.411
Kaap herstel fundering/vloer	Christiaan de Wetstraat 23	91.329
Kaap OKV	Christiaan de Wetstraat 23	136.064
Kaap vluchtweg	Christiaan de Wetstraat 23	53.600
Kraanvogel aanp. De Kraal bestaande raming	Laing's Nekstraat 44	693.300
Lidwina gymzaal en nieuwb	Linnaeushof 45	427.766
Lidwina uitbr. Gymgebouw; niet uitgevoerd project	Linnaeushof 45	40.756
Linnaeus uitbreiding 2 grp	Derde oosterparkstraat 360	181.579
Louise de Coligny OKV	Tweede Oosterparkstraat 33	141.639
Onderwijs HP'10	algemeen	515.689
Spectrum nieuwbouw gym Don Bosco	gebied	649.776
Vorbereiding IHP	algemeen	153.514
WSV uitbr.groep 11 en 12	Copernicusstraat 38-40	127.152
Totaal		5.953.021

FINANCIËLE EFFECTEN IHP 2011-2015					
KAPITAALLASTEN	BEDRAG	KAP. LASTEN 2012	KAP. LASTEN 2013	KAP. LASTEN 2014	KAP. LASTEN 2015
Projecten IHP 2011-2015	3.353.591	227.445	142.192	288.293	275.569
Herschikking activa en kredieten					
Mutatie boekwaarde	-3.676.791	-141.424	-150.475	-222.697	-308.886
Mutatie kredieten	-5.953.021	-428.898	-421.311	-413.724	-406.138
Mutatie kapitaallasten		-342.877	-429.594	-348.128	-439.455

In 2011 moet als gevolg van deze desinvesteringen met een incidentele last van € 928.739 rekening worden gehouden. Hier staat tegenover dat de kapitaallasten voor deze gebouwen die in de meerjarenbegroting tot en met 2025 waren voorzien niet meer benodigd zijn. Deze incidentele last kan worden gedekt uit de besparing op de kapitaallasten die ontstaat door de effecten op de bestaande boekwaarden.

Afstoten van gebouwen

De overige gebouwen die niet meer nodig zijn voor het primair onderwijs in het stadsdeel worden uit de onderwijsbegroting gehaald. Deze gebouwen kunnen worden overgedragen of verkocht. In totaal wordt € 2.104.331 overgeheveld naar de begroting vastgoed. Voor het gebouw aan de Batjanstraat 82-84, met een boekwaarde van € 643.721, loopt al een verkooptraject in het kader van de Verkoop Vastgoed Zeeburg.

Gebouwen die niet worden afgestoten, komen op de vastgoedbegroting. In dat geval is een herberekening van de boekwaarde en afschrijving aan de orde vanwege de korte afschrijvingstermijn voor vastgoed ten opzichte van onderwijsgebouwen. In dat geval is sprake van een eenmalige last voor de vastgoedbegroting, die binnen deze begroting kan worden opgevangen. De panden zijn naar verwachting goed te verhuren. De kostendekkende huur is laag.

Effecten bestaande kredieten

We hebben kritisch gekeken naar het nut en de noodzaak van de bestaande kredieten. Door de keuzes die in dit IHP worden gemaakt, kunnen diverse van deze kredieten vervallen. Zo zijn geplande investeringen in gebouwen die worden gesloopt voor nieuwbouw of worden afgestoten niet zinvol. In totaal kan € 5.953.021 aan kredieten komen te vervallen. En dit geldt ook voor de hiermee samenhangende begrote kapitaallasten. In de tabel Vrijval Kredieten Huisvestingsprogramma op pagina 57 ziet u een overzicht van de kredieten die kunnen vervallen.

Effecten kapitaallasten IHP

Omdat we door de herverdeling van de kredieten per saldo € 765.039 minder investeren, dalen de kapitaallasten ten opzichte van het huidige MIP 2011-2014. Per saldo investeren we, zoals eerder vermeld, in de periode 2011-2015 € 3.353.591 extra. Daartegenover staat een forse herschikking van activa en kredieten. Door de totale mutatie in de boekwaarden en de mutatie in de kredieten ont-

staat per saldo een aanzienlijke, structurele jaarlijkse verlaging van de kapitaallasten. In de tabel Financiële effecten IHP 2011 - 2015 geven we de effecten per jaarschijf weer. De vrijval van kapitaallasten in de periode 2012 - 2015 is € 1.560.054.

In de kapitaallasten IHP 2011-2015 zijn ook de huurlasten voor de Kleine Kapitein (ca. € 130.000 per jaar) en het kantoorpand Johan Huijsenstraat (ca. € 176.000 per jaar) meegenomen. De dekking voor deze kosten was nog niet geregeld.

De 1e en 2e verdieping van het gebouw De Schijf aan de Oostelijke Handelskade zullen, zoals dat nu ook het geval is, ook in de toekomst worden gebruikt voor het onderwijs. De kosten voor het gebruik van de begane grond en 1e en 2e verdieping zijn reeds opgenomen in de onderwijsbegroting. Aanvullend zijn hierin kapitaallasten opgenomen voor de verbetering van dit gebouw. Zoals eerder gemeld, zal de centrale stad deze lasten in 2020 vergoeden.

Effecten implementatie IHP

Voor de uitvoering van het IHP is het team onderwijshuisvesting van de afdeling Vastgoed & Grondzaken verantwoordelijk. De planning van de uitvoering van het IHP is ambitieus. Vooral de initiatieffase, waarin de kaders voor de verschillende nieuwbouwprojecten worden bepaald, vraagt veel aandacht. Voor het procesmanagement, onderzoek en advies is vanaf juli 2011 tot juli 2013 jaarlijks € 100.000 nodig. Dit bedrag wordt gedekt uit de onderwijsbegroting.

6.5 Financiële buffer

Omdat de praktijk dynamisch is en het IHP daardoor mogelijk bijsturing vraagt, is het wenselijk een financiële buffer aan te leggen, om bijstellingen te bekostigen, calamiteiten en onvoorziene tegenvallers op te vangen. Dit is van belang om onze wettelijke taak te kunnen blijven uitvoeren.

Voor de onderwijshuisvesting is enige weerstandscapaciteit gewenst om niet begrote kosten te dekken, die zich onverwacht voordoen en substantieel zijn. Als zich risico's manifesteren, bieden de nu vrijgespeelde kapitaallasten in feite ruimte voor dekking voor het aan te vragen aanvullend krediet. Het is niet nodig om middelen toe te voegen aan de reserves, mits de vrijgespeelde kapitaallasten niet als bezuiniging worden beschouwd en elders als dekking wordt ingezet.

Hierna geven we u een overzicht van mogelijke algemene risico's. Dit betreft bijvoorbeeld:

- onvoorziene proces of bouwkosten;
- tegenvallers in de bouwkosten/prijsstijgingen;
- claims;
- desinvesteringen (resterende boekwaarde door kortere afschrijvingstermijn)
- wijziging van de MEV (indexering) met meer dan 2% per jaar;
- stedenbouwkundige eisen waarover nog geen afspraken

zijn gemaakt, maar waarvan de kaders al wel vastliggen (bijvoorbeeld in een stedenbouwkundig plan, in een bestemmingsplan of in een welstandskader);

- spoedaanvragen (in verband met lekkages, constructiefouten et cetera);
- een mogelijk omvangrijkere uitbreiding van een school op basis van de gemeentelijke huisvestingsverordening.

In het overzicht Projectrisico's IHP vindt u geïdentificeerde specifieke projectrisico's.

Projectrisico's IHP	Risicobedrag
Mogelijke kosten voor aanpassing van het schoolgebouw van de Louise de Coligny of de St. Barbara indien een overname van de Louise de Coligny plaatsvindt	€ 0,1 miljoen
Uit nader onderzoek blijkt dat de herstel van de verzakking van de fundering van het schoolgebouw van de St. Barbara noodzakelijk is	€ 1,0 miljoen
Een duurder verbouwing van het nieuwe gebouw voor de WSV (voormalige gebouw van Dalton De Meer). De taakstelling is € 2,9 miljoen. Omdat nog veel onderzoek moet worden uitgevoerd kunnen de benodigde aanpassingen duurder uitvallen	€ 0,5 miljoen
Hogere aankoopkosten van het gebouw van de voormalige kleuterschool Maria Goretti	€ 0,3 miljoen
Aanpassingen bij het schoolgebouw De Rietlanden doordat een andere school van dit gebouw gebruik gaat maken	€ 0,1 miljoen
Mogelijke extra kosten bouwrijp maken en mogelijke sanering locatie Von Liebigweg	€ 0,2 miljoen
Indien het leerlingenaantal van de Frankendeal sneller toeneemt, is het mogelijk nodig om de gymzaal op de locatie Von Liebigweg al in aanvang te bouwen	€ 0,8 miljoen
Het al eerder noodzakelijk zijn van de bouw van een gymzaal bij de dependance van de St. Lidwina school in het Don-Bosco gebied	€ 0,8 miljoen
Indien het project Energieke Scholen doorgang vindt en er subsidie beschikbaar komt, wordt van het stadsdeel een eigen bijdrage van € 37.500 per bestaande school gevraagd. In enkele gevallen zijn aanvullende huisvestingsvoorzieningen nodig, zoals bijvoorbeeld nieuwe kozijnen om dubbel glas te kunnen plaatsen. In totaal komen circa binnen stadsdeel Oost mogelijk nog 29 scholen in aanmerking	€ 2,0 miljoen
Subtotaal projectrisico's	€ 5,8 miljoen
Algemene risico's	€ 1,6 miljoen
Totaal	€ 7,4 miljoen

De totale omvang van de bovengenoemde mogelijke incidentele risico's is dus maximaal € 7,4 miljoen. De gemiddelde kans van het optreden van deze risico's is naar schatting echter 50%. Het reële risicobedrag om tegenvallers op

te vangen, komt hiermee uit op € 3,7 miljoen. Als voor een dergelijk bedrag over de uitvoeringsperiode van het IHP extra krediet nodig is, komt dit overeen met jaarlijks circa € 220.000 aan kapitaallasten.

7. Meerjaren-onderhoud

De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het (preventief) onderhoud van de schoolgebouwen. De vergoeding die de scholen ontvangen van het rijk is afgestemd op het dagelijks- en preventief onderhoud. De schoolbesturen kunnen voor de bekostiging van het groot onderhoud een beroep op het stadsdeel.

7.1 Huidige situatie

In grote lijnen komt het er op neer dat het schoolbestuur het onderhoud aan de binnenzijde van het gebouw bekostigt (en het schilderwerk aan de buitenzijde) en dat het stadsdeel het overige grote onderhoud aan de buitenzijde van het gebouw voor zijn rekening neemt.

Voor deze (onderhouds)voorzieningen kunnen schoolbesturen op basis van de Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs aanvragen indienen. Veelal ligt daaraan een meerjaren-onderhoudsplan (MOP) ten grondslag. In het MOP is de onderhoudsstaat van schoolgebouwen voor het basisonderwijs vastgelegd.

7.2 Gewenste situatie

Door de gezamenlijke verantwoordelijkheid voor het onderhoud streven we ernaar om samen met de schoolbesturen tot een eenduidig en actueel MOP van alle schoolgebouwen te komen. In een dergelijk MOP wordt onderscheid gemaakt in het schoolbestuurlijk en het gemeentelijk onderhoud. Zoals al vermeld, baseren de schoolbesturen hun jaarlijkse aanvragen voor het gemeentelijk onderhoud op het MOP.

Met actuele onderhoudsplannen krijgt het stadsdeel tijdig inzicht in de te verwachten aanvragen voor onderhoud en kan daarmee tot een betere beheersing van de onderhoudskosten te komen. Ook kunnen we zo beter beoordelen of er voldoende aandacht is besteed aan het preventief onderhoud.

De schoolbesturen willen meewerken aan actuele onderhoudsplannen. Inmiddels hebben we van hen de eerste MOP's ontvangen.

7.3 Dekking

Zoals alle huisvestingsvoorzieningen moet ook het meerjaren-onderhoud worden gedekt uit de Algemene Middelen. Als we op basis van de meerjarenplanning voor onderhoud de noodzakelijkheid hiervan aantonen, kunnen we ook voor de meerjarenbegroting van het stadsdeel de baten en lasten voor meerdere jaren verwerken in het MIP. In de geschatte benodigde kredieten voor de huisvestingsaanvragen de komende jaren, zoals aangegeven in het overzicht IHP Kredieten in het vorige hoofdstuk, is rekening gehouden met het onderhoud van de scholen. Voor zowel het schoolbestuur als het stadsdeel betekent deze aanpak meer duidelijkheid en inzicht in de financiële consequenties van het toekomstige onderhoud. Er kunnen hierdoor ook redelijk nauwkeurige begrotingen worden opgesteld.

De rol die het stadsdeel vervult bij de zogenaamde overloopgebouwen is afwijkend. Het stadsdeel heeft een aantal overloopgebouwen waarin aan diverse groepen leerlingen van diverse schoolbesturen huisvesting wordt geboden. Veelal is het stadsdeel juridisch eigenaar en zodoende verantwoordelijk voor het totale beheer en de exploitatie van deze gebouwen. Voor die huisvesting betalen de schoolbesturen een zogenaamde gebruiksvergoeding.

8. Implementatie en uitvoering

Bij het IHP staat de uitvoering van dit plan voorop. Door op uitvoering gericht te zijn, kunnen we een groot deel van alle scenario's al in de huidige bestuursperiode realiseren. Deze uitvoering pakken we samen met de hierbij betrokken schoolbesturen op. In veel gevallen treedt het schoolbestuur dan als initiatiefnemer en bouwheer op en het stadsdeel als financier. Voor tijdelijke voorzieningen en overloopgebouwen is het stadsdeel opdrachtgever.

8.1 Uitvoeringsgericht IHP

We leggen steeds meer nadruk op de uitvoering en minder op procedures die samenhangen met de Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs.

Het stadsdeel stelt zich bij de uitvoering ondernemend op. Dit betekent dat:

- we samenwerking opzoeken met partners, op basis van vertrouwen;
- we streven naar maatwerk;
- we ons als betrouwbare partner opstellen en gericht zijn op het eindresultaat.

Voor een eventueel brede-schoolprogramma is het stadsdeel opdrachtgever. Het stadsdeel neemt deze rol serieus en zorgt voor goede samenwerking met de bouwheer, zodat er geen vertragingen ontstaan.

Om de uitvoering van het IHP voortvarend ter hand te nemen, zal de afdeling Vastgoed & Grondzaken een procesmanager aanstellen die samen met het team Onderwijshuisvesting en de inhoudelijk betrokken afdelingen de uitvoering op de rit moet zetten en de projecten op het juiste spoor moet houden. Ons streven is om alle projecten die genoemd zijn in de hierna volgende projectenlijst IHP in 2015 uitgevoerd te hebben.

8.2 Projectenlijst

De projectenlijst is het handvat voor uit te voeren huisvestingszaken in de komende periode (tot 2015).

In bijlage III vindt u een uitgebreide tabel waarin per gebied het volgende wordt aangegeven:

- de projectnaam;
- de omschrijving van het project;
- de omschrijving van het type project;
- de prioriteit die we aan dit project toekennen;
- een verwijzing naar het programma onderwijs;
- een verwijzing naar het programma MIPSAs;
- wie de bouwheer is;
- de bestuurlijke opdracht voor dit project;
- de fasering;
- de planning, met de volgende uitsplitsing:
 - kaders vastgesteld;
 - ontwerp vastgesteld;
 - bestek aanbesteed;
 - start uitvoering;
 - oplevering;
- de financiële aspecten;
- informatie over de projectleider bij het stadsdeel;
- informatie over de betrokken afdelingen bij het stadsdeel;
- ruimte voor opmerkingen.

Op de volgende pagina vindt u een samenvatting van de projectenlijst.

PROJECTENLIJST INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN ONDERWIJS 2011 - 2015 STADSDEEL OOST						
nr.	project	omschrijving	programma onderwijs	programma mipsa	bouwheer	oplevering
OOST						
1	De Kraanvogel	Verbouwing nieuwe locatie Laing's Nekstraat	16 lokalen	VVE ouderkamer BSO KDO div ruimten	AMOS	aug-12 nieuw
2	De Kaap	Vervangende nieuwbouw	10 lokalen	VVE ouderkamer BSO div ruimten	STAIJ	aug-14 nieuw
3	Gymzaal Amstelcampus	Borgen huur gymcapaciteit	overeenkomst	middel		aug-11
WATERGRAAFSMEER						
4	Dalton de Meer	Nieuwbouw brede school Jeruzalem	19 lokalen	div	STAIJ	jan-12
5	WSV	Verbouwing locatie Artzeniusweg	14 lokalen	BSO	Esprit	aug-12
6	Overloopgebouw Copernicusstraat	Aanpassingen locatie	10 lokalen	BSO	Stadsdeel	aug-12
7	Lidwina	Verbouwing locatie Linaeushof	6 lokalen		ASKO	aug-12
8	Lidwina	Nieuwbouw dependance Don Bosco	12 lokalen	BSO	ASKO	aug-14
9	Frankendael	Nieuwbouw	10 lokalen (reserve-ring 6 lokalen en gym)	VVE ouderkamerBSO	AMOS	aug-14
10	Dependance Dalton de Meer	Verwijderen tijdelijke huisvestingen	6 lokalen		Stadsdeel	jan-12
11	Locatie mogelijke permanente nieuwbouw dependance 5e Montessori Archimedesplantsoen	Tijdelijke inrichting locatie Archimedesplantsoen			Stadsdeel	mrt-12
INDISCHE BUURT						
OOSTELIJK HAVENGEBIED						
12	De Schijf	Verbouwing	34 lokalen	BSO	Stadsdeel	aug-12
IJBURG						
13	Laterna Magica Spectrum	Oplevering	16 + 10 lokalen	BSO KDO	Stadsdeel	okt 11
14	't IJ49	Verbouwing	30 lokalen	VVE BSO	Stadsdeel	aug 11
15	De Archipel/ De Poseidon	Nieuwbouw 2 scholen onder 1 dak gymzaal	20 lokalen	VVE BSO	Stadsdeel	aug 13
16	Tijdelijke voorzieningen IJburg kavel 49b	Verwijderen gehuurde units	14 lokalen		Stadsdeel	aug 11
17	Tijdelijke voorzieningen IJburg kavel 49b	Verwijderen units eigendom	10 lokalen		Stadsdeel	nov 11
18	Kantoorpand Johan Huijsenstraat	Beperkte aanpassingen afstemmen met de Key				aug 11
19	Montessori Steigereiland	Verbouwing dependance	7 lokalen	BSO	Stadsdeel	aug 11

PROJECTENLIJST INTEGRAAL HUISVESTINGSPLAN ONDERWIJS 2011 - 2015 STADSDEEL OOST						
nr.	project	omschrijving	programma onderwijs	programma mipsa	bouwheer	oplevering
ZEEBURGEREILAND						
20	Pilot Nieuwe Scholen huisvesten naar vraag	Nieuwbouw	10 lokalen gymzaal	VVE, BSO, KDO, buurtfunctie	Stadsdeel	jan 13
OVERAMSTEL						
21	School STAIJ	Nieuwbouw	16 lokalen gymzaal	BSO	ontwikkelaar/ STAIJ	aug 14
OVERDRACHT GEBOUWEN						
22	Louise de Coligny	Overdracht gebouw				okt 11
23	Spectrum Kraaipanstraat	Overdracht gebouw				okt 11
24	Zaaiersweg	Overdracht gebouw				aug 14
25	Frankendael	Overdracht gebouw				aug 16
26	Javaplantsoen 17-19	Overdracht gebouw				aug 11

9. Evaluatie en Actualisatie

De zorg voor kwalitatief goede onderwijsvoorzieningen voor het basisonderwijs is een gezamenlijke taak van het stadsdeel en de schoolbesturen. Zowel de schoolbesturen als het stadsdeel zien het IHP daarom als een unieke kans om gezamenlijk verder te werken aan de kwaliteit van de onderwijsgebouwen in het stadsdeel. Het IHP kijkt vooruit en bestrijkt een relatief lange periode van vier jaren. In deze periode kunnen uiteenlopende maatschappelijke en onderwijskundige ontwikkelingen vragen om het bijsturen en bijstellen van de beschreven huisvestingsscenario's.

Daarom zullen we jaarlijks in maart een actuele rapportage van het IHP voorleggen aan het dagelijks bestuur en de stadsdeelraad. In deze rapportage staat een voortgang van de projecten en geven we een overzicht van de actuele leerlingenprognoses. Als dit nodig is, leggen we beslispunten ter besluitvorming voor. In het kader van de Perspectievennota wordt vervolgens het Meerjaren Investeringsplan (MIP) geactualiseerd.

Bijlage I Kaders

A Wet- en regelgeving

Wet op het Primair Onderwijs

Het geheel van regels op basis waarvan het stadsdeel de zorg van onderwijshuisvesting opgedragen heeft gekregen en de uitleg die het stadsdeel aan deze regels geeft, wordt gezien als het juridisch kader. Het gaat dus niet alleen om wettelijke regels (in dit geval de Wet op het Primair Onderwijs) maar ook om regels die in het beleid van het stadsdeel in samenhang met andere stadsdelen zijn vastgelegd. U kunt daarbij bijvoorbeeld denken aan de Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs; hierna te noemen de Verordening) en regels die af te leiden zijn uit eerdere beslissingen in soortgelijke gevallen (jurisprudentie).

De Wet op het Primair Onderwijs (hierna WPO) stelt dat de lokale overheid verantwoordelijk is voor het realiseren van adequate huisvesting voor het primair onderwijs. In de gemeente Amsterdam is die verantwoordelijkheid zodanig vertaald dat de centrale stad verantwoordelijk is voor de huisvesting van het voortgezet onderwijs en het speciaal onderwijs en dat de stadsdelen verantwoordelijk zijn voor de huisvesting van de scholen in het primair onderwijs. De WPO stelt dat gemeenten de verplichting hebben om daarnaast een verordening onderwijshuisvesting vast te stellen die de rechtszekerheid en rechtsgelijkheid tussen scholen garandeert. Deze verordening beschrijft waaraan een aanvraag moet voldoen, welke gegevens daarbij overgelegd moeten worden en op welke manier de toetsing van de aanvraag en de berekening van het budget plaatsvindt. Daarbij vindt jaarlijks actualisering van de financiële normering plaats. De verordening geldt voor alle stadsdelen, zodat gelijke behandeling van aanvragen wordt gegarandeerd. Nadrukkelijk is in de wet gesteld dat de lokale overheid en schoolbesturen gezamenlijk verantwoordelijk zijn voor de onderwijshuisvesting. Daarom vindt er regelmatig een op overeenstemming gericht overleg (OGO) plaats tussen het stadsdeel en de schoolbesturen.

Verordening Huisvestingsvoorzieningen Primair Onderwijs

De huisvestingsverordening is feitelijk een uitwerking van de regels zoals die in de Wet op het Primair Onderwijs zijn vastgelegd. In deze verordening staan bijvoorbeeld regels over de door de schoolbesturen aan te vragen voorzieningen voor het jaarlijkse Onderwijshuisvestingsprogramma. De regels geven ook aan wat onder huisvestingsvoorzieningen valt, hoe de schoolbesturen aanvragen kunnen indienen en aan welke criteria we de ingediende aanvragen toetsen. De gemeente past de Verordening regelmatig aan, naar aanleiding van nieuwe ontwikkelingen binnen het onderwijs. De gemeenteraad van Amsterdam stelt de huisvestingsverordening formeel vast.

Regeling verhuur en medegebruik schoolgebouwen

De WPO geeft aan het college van B&W de bevoegdheid om te allen tijde een (gedeelte) van een schoolgebouw of terrein te vorderen als dit niet in gebruik is door de in het gebouw gevestigde school. In de Verordening is deze bevoegdheid aan de stadsdelen overgedragen. Als het dagelijks bestuur van een stadsdeel geen gebruik maakt van deze bevoegdheid, kan het schoolbestuur een gedeelte van het schoolgebouw of schoolterrein in medegebruik geven dan wel verhuren. Daarbij geldt wél een aantal voorwaarden. Zo moet het gebruik van het gebouw zich verdragen met het geven van onderwijs en eindigt het medegebruik of de verhuur op het moment dat het in gebruik gegeven dan wel verhuurde deel nodig is voor de eigen school of als het dagelijks bestuur gebruikmaakt van zijn vorderingsrecht. De bijzondere huurbeschermingsbepalingen, zoals bedoeld in het burgerlijk wetboek, zijn dan ook niet van toepassing. In de 'Regeling verhuur en medegebruik schoolgebouwen' hebben we de nadere voorschriften vastgelegd, evenals de manier waarop de kosten van het gebruik worden berekend.

Verhuur en medegebruik

De wetgever maakt onderscheid tussen verhuur en medegebruik. Van medegebruik is sprake als een gedeelte van een schoolgebouw in gebruik wordt gegeven aan uit de openbare kas bekostigd onderwijs, dan wel voor andere culturele, maatschappelijke of recreatieve doeleinden. Het gaat daarbij om maatschappelijke organisaties als stichtingen of verenigingen die subsidie ontvangen. Een voorbeeld van medegebruik is een peuterspeelzaal. Als niet wordt voldaan aan medegebruik is automatisch sprake van verhuur. Het gaat daarbij om gebruik van de ruimtes door particulieren of marktpartijen dan wel stichtingen of verenigingen die geen subsidie ontvangen. Voorbeelden hiervan zijn kinderopvang en buitenschoolse opvang (BSO). Bij verhuur is vooraf toestemming van het college van B&W vereist, terwijl bij medegebruik volstaan kan worden met een melding.

Tarieven

Voor verhuur en medegebruik worden twee verschillende tarieven gehanteerd. Bij medegebruik gaat het om de exploitatiekosten, waarbij het schoolbestuur meestal de werkelijke exploitatiekosten zal verrekenen. Dit kan ertoe leiden dat per school een verschillend tarief voor medegebruik wordt gerekend. Als richtlijn zal het schoolbestuur in ieder geval uitgaan van het bedrag per groep, zoals dat is opgenomen in het programma van eisen van de materiële instandhouding dat jaarlijks door de minister van OC&W wordt vastgesteld. Bij verhuur berekent het schoolbestuur naast het medegebruiktarief ook een component voor de investeringen die door het stadsdeel zijn gedaan. De hoogte van deze component is in de regeling verhuur en medegebruik opgenomen en is marktconform. Een te lage tarief-

stelling zou er namelijk voor kunnen zorgen dat marktpartijen een claim neerleggen wegens concurrentievervalsing. Het schoolbestuur zorgt er zo voor dat periodiek de huurcomponent wordt afgedragen aan het stadsdeel.

Onderwijshuisvestingsprogramma

Als schoolbesturen menen dat één van hun scholen voor een huisvestingsvoorziening in aanmerking komt, kunnen ze elk jaar vóór 1 februari een aanvraag hiervoor indienen. Vervolgens vindt er een beoordeling van de aanvragen plaats en overleggen we met de schoolbesturen. De beoordeling van de aanvragen gebeurt aan de hand van de criteria die zijn opgenomen in de Verordening.

Ingediende aanvragen die voor toewijzing in aanmerking komen, plaatsen we op het Onderwijshuisvestingsprogramma. Dit programma omvat alle huisvestingsvoorzieningen die in het jaar na vaststelling voor vergoeding in aanmerking komen. Het betreft hierbij zowel voorzieningen voor onderwijsgebouwen als gymnastieklokalen. Het kan daarbij gaan om nieuwbouw, vervangende nieuwbouw, uitbreiding, verplaatsing van noodlokalen, eerste inrichting van het onderwijsleerpakket, eerste inrichting van het meubilair, medegebruik, aanpassingen en onderhoud. Ook kan het om voorzieningen gaan die voortkomen uit wet- en regelgeving of om voorzieningen die samenhangen met onderwijskundige vernieuwing.

Aanvragen die worden afgewezen, komen op het Onderwijshuisvestingsoverzicht terecht, voor vaststelling van de afwijzingen. Voorafgaand aan het vaststellen van het Onderwijshuisvestingsprogramma vindt afstemmingsoverleg plaats tussen alle bevoegde gezagsorganen van het openbaar en bijzonder onderwijs. Met dit afstemmingsoverleg bewaken we ook de wettelijk geregelde gelijke behandeling tussen openbaar en bijzonder onderwijs.

In oktober van elk jaar stelt de stadsdeelraad het huisvestingsprogramma en -overzicht vast. Maar dan zijn deze nog niet definitief. Omdat de stadsdelen niet als zelfstandige gemeente worden erkend, schrijft de Verordening op de stadsdelen namelijk voor dat de gemeenteraad de aanvragen op de stadsdeelprogramma's en stadsdeeloverzichten nogmaals beoordeelt en deze als onderdeel van het gemeentelijk huisvestingsoverzicht en -programma vaststelt. In de praktijk wordt het afstemmingsoverleg voor de gemeente, alle stadsdelen en schoolbesturen samen met alle stadsdelen georganiseerd. De afstemming met de schoolbesturen blijft volgens de Verordening wél een primaire taak van de stadsdelen.

Spoedprocedure

Op grond van de Verordening is het mogelijk gebruik te maken van een spoedprocedure. Dit is het geval als een voorziening in de huisvesting geen uitstel kan dulden in verband met de goede voortgang van het onderwijs en niet tijdig als huisvestingsvoorziening kon worden aangevraagd. Als zo'n voorziening via de spoedprocedure wordt aangevraagd, moet het dagelijks bestuur hierover binnen

twaalf weken beslissen.

Amsterdam Pluspakket

De gemeente Amsterdam hanteert het zogenaamde Amsterdam Pluspakket. De bedoeling hiervan is om een aantal voorzieningen aan de Verordening toe te voegen, zodat deze voor bekostiging door het stadsdeel in aanmerking komen als hierover overeenstemming wordt bereikt met de gezamenlijke schoolbesturen en de stadsdelen. Met het tot stand komen van dit pluspakket willen we het niveau van de voorzieningen in de huisvesting verhogen, en daarmee de kwaliteit van de onderwijshuisvesting. Dit betekent wel dat we met een stijging van het kostenniveau van de onderwijshuisvesting rekening moeten houden. De voorzieningen die voor vergoeding in aanmerking komen, nemen hierdoor immers toe.

Bij de aanpassing van de verordening in 2006, is een aantal voorzieningen toegevoegd, dan wel geherformuleerd, te weten:

- graffitibestrijding: de aanwezigheid van graffiti aan de buitenzijde van het gebouw;
- bouwvoorbereiding: de technische project-begeleidingskosten bij complexe onderhoudsaanvragen;
- buitenzonwering;
- liften: het toegankelijk maken van terrein en verblijfsruimten voor lichamelijk gehandicapten;
- haalbaarheidsonderzoeken: werkzaamheden gericht op onderzoek naar de haalbaarheid van het realiseren van een voorziening in de huisvesting;
- sloop- en verhuiskosten: vergoeding op basis van werkelijke kosten in plaats van normkosten;
- criteria voor verwijzing naar leegstand: er moet sprake zijn van een veilig begaanbare looproute naar de dislocatie. De verwijzing moet bestaan uit minimaal twee groepen en is maximaal vijftien jaar nodig.

Onderwijskundige Vernieuwing

Nieuwe ontwikkelingen in het onderwijs vragen om aangepaste huisvesting van traditionele schoolgebouwen. Hierbij kunt u denken aan meer aandacht voor zorgleerlingen, een toenemende behoefte om in kleinere lesgroepen te kunnen werken en meer behoefte aan grotere personeelsruimtespreekkamers en werkplekken voor onderwijzend personeel. Voor deze functies hebben de scholen ruimte nodig die door aanpassingen in het gebouw of door uitbreiding gerealiseerd kunnen worden. Voor schoolgebouwen die vóór 2003 zijn gebouwd, kunnen schoolbesturen hiervoor de voorziening onderwijskundige vernieuwing aanvragen bij het stadsdeel. Vervolgens plaatsen we, bij goedkeuring van deze aanvraag, de voorziening op het onderwijshuisvestingsprogramma.

De gemeente is gestart met het doorvoeren van de onderwijskundige vernieuwing bij scholen die in een voorbereidingstraject bezig zijn met (vervangende) nieuwbouw dan wel permanente uitbreiding van het schoolgebouw. Maar ook scholen die niet op korte termijn voor een bouwproces staan wil de gemeente de mogelijkheid te bieden om

onderwijskundige vernieuwingen door te voeren in hun schoolgebouwen. Op basis van de Verordening kunnen we per school, afhankelijk van de omvang van die school, normatief bepalen op hoeveel m² bvo (brutovloeroppervlakte) er recht bestaat en welk bedrag daarbij hoort. Voor nieuwbouw en toekomstige uitbreidingen geldt dat de extra ruimte inmiddels in de basisnormen is opgenomen. De vaste voet voor een school met twee groepen binnen de oppervlakenormering is bepaald op 350 m² bvo. Vervolgens wordt per groep uitgegaan van 115 m² bvo. Bij bestaande gebouwen kan de aanpassing een uitbreiding met een aantal m²'s betreffen of aanpassing van bestaande m²'s. Dit heeft ertoe geleid dat schoolbesturen inmiddels de nodige aanvragen hebben ingediend voor het onderwijsinvestingsprogramma en ook toegekend hebben gekregen. Voor een aantal scholen wordt de voorziening uitgesteld omdat deze bij vervangende nieuwbouw zal worden meegenomen.

Stichten van scholen (Plan van Scholen)

In de Wet op het Primair Onderwijs is een procedure vastgelegd voor het aanvragen van nieuwe scholen. Een schoolbestuur (i.o.) kan elk jaar vóór 1 februari een verzoek indienen voor het stichten van een nieuwe school voor plaatsing op het Plan van Scholen. Een schoolbestuur komt in aanmerking voor een nieuw op te richten school als de leerlingenprognose aantoont dat een te stichten school binnen vijf jaar vanaf de ingangsdatum van de bekostiging en vervolgens gedurende vijftien jaar na deze periode tenminste 322 leerlingen heeft. Het stadsdeel toetst in samenwerking met DMO (de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling) of de aanvraag inderdaad voldoet aan deze criteria. Als dit het geval is, wordt de aanvraag op het Plan van Scholen van het stadsdeel opgenomen. Vervolgens wordt dit Plan van Scholen vastgesteld in de gemeenteraad en ter behandeling doorgestuurd naar de minister van OC&W.

Deze neemt hierover vóór 31 december van dat jaar een besluit. Pas na het opnemen van een school in het Plan van Scholen kan het desbetreffende schoolbestuur een aanvraag indienen voor huisvesting bij het stadsdeel.

Opheffen van scholen

Als het aantal leerlingen van een school structureel onder de opheffingsnorm komt en als er geen andere wegen zijn om de school voor opheffen te behoeden, zal een opheffingstraject gestart moeten worden. Meestal kan, met de methode van de gemiddelde schoolgrootte (waarbij ook andere scholen onder hetzelfde bestuur mogen worden meegeteld) een school echter toch in stand worden gehouden. Maar als deze mogelijkheid niet aanwezig is, zal na de opheffing het schoolgebouw uiteindelijk juridisch aan het stadsdeel moeten worden overgedragen.

De huidige opheffingsnorm ligt bij 193 leerlingen (dit getal komt voort uit de telling per 1 oktober + 3%, conform de methodiek leerlingentelling). Momenteel wordt een aantal scholen in het stadsdeel Oost direct met opheffing bedreigd, omdat deze onder de opheffingsgrens zijn gekomen.

Regels voor het einde van het gebruik van het schoolgebouw

Als het onderwijs in een schoolgebouw beëindigd wordt, treedt een procedure in werking die is vastgelegd in de stedelijke regeling 'Richtlijnen waardebeoordeling van terreinen en/of opstallen in het kader van intern gemeentelijke (beheers) overdrachten al of niet ter uitvoering van een ruimtelijk plan'. In deze regeling staat exact welke acties er achtereenvolgens ondernomen moeten worden nadat het onderwijsgebruik in het schoolgebouw is beëindigd.

Dit zijn:

- het schoolgebouw dient aangeboden te worden aan het overige primair onderwijs in het eigen stadsdeel;
- vervolgens wordt het aan de dienst Maatschappelijke Ontwikkeling aangeboden als onderwijsvoorziening. Uit de eerder genoemde regeling Richtlijnen Waardebeoordeling blijkt dat ook het voortgezet onderwijs dit gebouw kan claimen;
- daarna wordt het gebouw aangeboden aan een stadsdeeldienst;
- vervolgens wordt het gebouw aangemeld bij het Ontwikkelingsbedrijf Amsterdam. Deze dienst onderzoekt de mogelijkheden voor huisvesting van een andere centraal gemeentelijke instelling of een door de gemeente gewenste niet-commerciële instelling.

Pas als de bovengenoemde vier stappen niet tot resultaat leiden, is het stadsdeel vrij om het schoolgebouw te verhuren aan derden, dit af te stoten via verkoop en uitgifte in erfpacht van de grond, of over te gaan tot planologische herontwikkeling met een grondexploitatie.

Verordening Materiële Financiële Gelijktelling

De WPO stelt dat de lokale overheid een voorziening of subsidie mag toekennen aan schoolbesturen, als daar volgens de wet een instrument voor is aangewezen. Eén van de instrumenten hiervoor is de Verordening Materiële en Financiële Gelijktelling onderwijs (hierna MFG). Deze MFG is een wettelijk instrument om voorzieningen in het kader van het lokaal onderwijsbeleid beschikbaar te stellen aan de schoolbesturen, onder voorwaarde dat de scholen voor basis- en speciaal basisonderwijs allemaal aanspraak kunnen maken op de aangeboden voorzieningen.

De bevoegdheid om de MFG vast te stellen, ligt formeel bij de gemeenteraad. Gelet op de verordening op de stadsdelen en het feit dat stadsdelen op verschillend niveau investeren in het onderwijs, is op stedelijk niveau er echter voor gekozen om ieder stadsdeel een eigen verordening te laten vaststellen.

In het centrale gedeelte van de MFG zijn onder andere de zogenaamde consensusvoorzieningen (zoals muzieklessen, kunstkijken, schoolzwemmen, het theoretisch verkeersexamen en natuur- en milieu-educatie) opgenomen. In het decentrale gedeelte van de MFG staat het stadsdeelbeleid, zoals het verdelvoorstel voor JOOST, dat per schooljaar wordt vastgesteld.

Naast de onderwijsinhoudelijke onderwerpen, regelt de MFG een aantal onderwijshuisvestingszaken. Het gaat hierbij zowel om een tegemoetkoming in de kosten van materiële instandhouding voor monumentale schoolgebouwen als de exploitatiekosten van brand- en inbraakinstallaties die het stadsdeel installeert. Ook bevat de MFG te treffen voorzieningen voor alle bestaande schoolgebouwen en voor het verbeteren van de energie en het binnenklimaat op scholen.

Vanaf schooljaar 2011-2012 gaan we uit van één geharmoniseerde MFG voor het stadsdeel Oost werken. Met behulp van deze MFG kunnen we dan een zelfstandig beleid voeren, zonder verplichtingen naar de overige stadsdelen.

B Nieuwe ontwikkelingen onderwijshuisvesting

Nieuwe Verordening

In de in 2011 vast te stellen nieuwe Verordening wijzigt een aantal zaken. De belangrijkste wijzigingen zijn:

- wijziging van de berekening van de ruimtebehoefte;
- toevoeging van een pve voor klimaatneutraal bouwen en 'frisse' scholen;
- centraliseren van de huisvesting van het speciaal basisonderwijs.

Hieronder volgt een uitleg van deze drie wijzigingen in de verordening.

Wijziging van de berekening van de ruimtebehoefte

In april 2008 heeft de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) geadviseerd om de verordening op het gebied van de ruimtebehoefteberekening te vereenvoudigen. De huidige wijze van berekenen gaat uit van het toekennen van een aantal lokalen, gebaseerd op het aantal leerlingen, rekening houdend met het 'gewicht' van deze leerlingen. Het denken in lokalen past echter niet meer bij de ontwikkelingen in het onderwijs. De nieuwe systematiek sluit daarom aan bij de systematiek zoals die geldt binnen het voortgezet onderwijs. De school krijgt dan per leerling een aantal m² bruto vloeroppervlak toegewezen, waarbij in de normberekening wordt gehouden met het leerlingengewicht.

In de nieuwe Verordening zal deze aangepaste berekeningswijze worden opgenomen. De belangrijkste redenen om de Verordening op dit punt te wijzigen, zijn:

- er is op deze manier een betere aansluiting bij de (toenemende) diversiteit in het onderwijs, waarbij steeds meer scholen de klassikale vorm van onderwijs niet meer geven;
- door de wijziging van het Bouwbesluit in 2005 zijn de normen voor schoolgebouwen teruggebracht tot een aantal basiseisen die voor alle onderwijssoorten gelijk zijn, wat schept meer helderheid en flexibiliteit;
- er ontstaat zo een vereenvoudiging van regels, voor zowel schoolbesturen als gemeenten.

Na het invoeren van de voorgestelde wijziging voor de berekening van de ruimtebehoefte van het basisonderwijs en speciaal onderwijs wordt de ruimtebehoefte voortaan dus berekend op basis van het aantal leerlingen. Deze ruimtebehoefteberekening geldt voor zowel bestaande schoolgebouwen als voor nieuwbouw. Dit betekent dat scholen niet meer alleen per groep kunnen worden uitgebreid, maar dat ook kleinere uitbreidingen kunnen plaatsvinden (met een ondergrens van 55 m² per lokaal). De verantwoordelijkheid van de schoolbesturen wordt door deze keuzemogelijkheden en afwegingen nog eens benadrukt.

Het stadsdeel heeft vanwege deze nieuwe berekening inmiddels voor alle bestaande schoolgebouwen het bruto vloeroppervlak (bvo) bepaald. Omdat deze gebouwen soms relatief veel verkeersruimte hebben, is in die gevallen een fictieve gebouwcapaciteit (in bvo) bepaald. Hiermee voorkomen we dat de ineffectieve meters van invloed zijn in toekomstige berekeningen om te bepalen of een school recht heeft op uitbreiding. Hoewel de nieuwe berekeningswijze formeel pas van kracht is na vaststelling van de nieuwe Verordening, anticiperen we hier al op in dit IHP door de normbedragen te berekenen in bvo's.

Pve klimaatneutraal bouwen en 'frisse' scholen

Het streven is om in de nieuwe Verordening klimaat- en gezondheids-eisen voor nieuwe schoolgebouwen vast te stellen. Het Klimaatbureau Amsterdam heeft hiervoor een programma van eisen voor klimaatneutrale en 'frisse' scholen opgesteld. Dit pve komt als bijlage bij de vast te stellen nieuwe Verordening.

We hebben de financiële consequenties van de toevoeging van dit pve aan de Verordening onderzocht en inzichtelijk gemaakt, in overleg met de andere stadsdelen. Het hebben van inzicht in de meerkosten was voor ons namelijk een voorwaarde om tot het vaststellen van de Verordening te kunnen overgaan. In het hoofdstuk Financiën (paragraaf 6.2) gaan we nader in op de financiële consequenties van dit pve.

Centraliseren speciaal onderwijs

De huisvestingstaak van het speciaal basisonderwijs wordt gecentraliseerd en overgeheveld van de stadsdelen naar de centrale stad. Dit betekent dat de stadsdelen uitsluitend verantwoordelijk zijn voor de huisvesting van het primair onderwijs. Aangezien de omvang van het speciaal basisonderwijs in relatie tot het primair onderwijs beperkt is, zijn de gevolgen van deze formele wijzigingen ook beperkt.

Energie en klimaat

Klimaatambities Amsterdam

De gemeente Amsterdam heeft zich in het kader van klimaatbeleid ten doel gesteld dat in 2025 de CO₂-uitstoot van de stad Amsterdam 40% minder is dan in 1990. Ook moet de gemeentelijke organisatie zelf in 2015 klimaatneu-

traal zijn. Deze ambitie om de CO₂-uitstoot te vermindere- ren, geldt voor alle gemeentelijke gebouwen en dus ook voor de basisscholen.

Aansluitend op deze klimaatambities heeft de Amster- damse gemeenteraad op 10 september 2008 besloten dat vanaf 2015 alle nieuwbouwwoningen en utiliteitsgebouwen klimaatneutraal gebouwd moeten worden. In de periode 2010 t/m 2014 is/wordt gestart met het realiseren van deze klimaatneutrale woningen en utiliteitsgebouwen. Doelstelling daarbij is om 40% van de productie geheel kli- maatneutraal te bouwen

Klimaatneutraal betekent dat alle gebouwgebonden ener- gie wordt bespaard dan wel duurzaam wordt opgewekt, zonder gebruik te maken van fossiele brandstoffen. Het elektragebruik van de gebruiker van een gebouw (zoals het gebruik van audio-, video- en computerapparatuur) valt hierbuiten.

Op dit moment zijn er enkele landelijke en stedelijke ont- wikkelingen op het gebied van onderwijshuisvesting die kunnen bijdragen aan het realiseren van de Amsterdamse klimaatambitie.

Dit zijn:

- de subsidieregeling energie en binnenklimaat basisscho- len;
- de toevoeging van een nieuw programma van eisen voor klimaatneutrale en 'frisse' nieuwbouw van basis- scholen.

Voor de bestaande scholen zijn tussen de gemeente Amsterdam, de stadsdelen en de schoolbesturen, in samenwerking met het Klimaatbureau Amsterdam, in 2010 samenwerkingsafspraken gemaakt in een uitvoeringsconve- nant. In dit convenant staat dat er alles aan gedaan zal wor- den om bestaande schoolgebouwen op het gebied van energie en binnenklimaat te verbeteren. Deze samenwer- kingsafspraken vallen onder de subsidieregeling voor 'fris- se' scholen (de Regeling Verbetering binnenklimaat huis- vesting primair onderwijs 2009). De stadsdelen hebben daarnaast de ambitie om ook de toekomstige te bouwen scholen te laten voldoen aan het concept 'frisse' scholen, om zo de leerprestaties te verbeteren en het ziekteverzuim te verminderen.

Programma van eisen frisse scholen (klasse B) en klimaatneutraal (ready)

Voor scholen is een belangrijke stap richting klimaatneutra- liteit gezet door in het kader van het "Verbeterprogramma energieke scholen' aanvullende eisen te stellen voor lucht- kwaliteit, comfort, energie en binnenklimaat. De volgende stap is ook voor nieuwe schoolgebouwen deze eisen voor frisse scholen te hanteren en daarna de stap te zetten naar klimaatneutrale scholen.

Het programma van eisen (pve) dat het Klimaatbureau Amsterdam, op basis van het 'Programma van eisen frisse Scholen' van het Agentschap NL, heeft ontwikkeld, is hier- voor een eerste stap.

De eisen die in dit pve zijn opgenomen, voldoen aan de eisen voor een energiezuinig, klimaatneutraal- ready en een gezond schoolgebouw, volgens klasse B. Deze klasse, oftewel deze ambitie, gaat ervan uit dat sprake is van een goede luchtkwaliteit en een goed thermisch, visueel en akoestisch comfort in het schoolgebouw.

Een schoolgebouw dat gerealiseerd wordt conform dit pro- gramma van eisen is een energiezuinig, fris en gezond gebouw, dat in de toekomst eenvoudig klimaatneutraal gemaakt kan worden door het toepassen van zonnepane- len en/of een kleinschalige windturbine (klimaatneutraal – ready). Voor een aanvullende investering in PV-panelen op het dak van de school kunnen verschillende financierings- modellen worden toegepast.

Subsidieregeling energie en binnenklimaat basisscholen

Uit onderzoek blijkt dat het binnenklimaat bij Nederlandse basisscholen verbetering behoeft en dat het energiever- bruik van deze scholen met circa 40 tot 50% beperkt kan worden. De Rijksoverheid heeft daarom in augustus 2009 een subsidieregeling gepubliceerd, die als doel heeft om het binnenklimaat van bestaande basisscholen te verbete- ren en energiebeperkende maatregelen te treffen. Hiervoor stelt de rijksoverheid circa € 97 miljoen te beschikking. De subsidieregeling Verbetering energie en binnenklimaat loopt van 1 januari 2010 t/m 31 december 2012.

Aantal geselecteerde Amsterdamse scholen

In oktober 2009 is het uitvoeringsbureau Energieke Scholen opgericht om de uitvoering van deze rijkssubsidie in Am- sterdam te begeleiden. Dit bureau is onderdeel van het Klimaatbureau Amsterdam en heeft eind 2009, samen met de stadsdelen en schoolbesturen, een inventarisatie gemaakt van de basisscholen die in aanmerking komen voor deze subsidie. Dit gebeurde op basis van een aantal vooraf vast- gestelde criteria. In het najaar van 2009 heeft daarnaast een gecertificeerd bureau per schoolgebouw een energie- en binnenmilieu-onderzoek uitgevoerd (het zogenaamde EBA- onderzoek). Op basis van het rapport dat dit onderzoek opleverde, werd duidelijk welke maatregelen per schoolge- bouw moesten worden getroffen om de energie en het bin- nenklimaat te verbeteren. Deze inventarisatie en het EBA- onderzoek leidden tot een lijst van 45 Amsterdamse basis- scholen die in 2010 verbeterd zouden moeten worden.

Bij de hieronder genoemde vijf deelnemende scholen uit Oost vonden deze werkzaamheden in de zomer van 2010 plaats:

- basisschool Aldoende 1;
- basisschool Sint Lidwina
- basisschool De Dapper;
- de 8e Montessorischool;
- basisschool De Waaier.

Uitvoeringsconvenant ter verbetering van bestaande school- gebouwen op het gebied van energie en binnenmilieu De gemeente Amsterdam, de stadsdelen en de schoolbe- sturen werken gezamenlijk aan het uitvoeren van de subsi-

diereregeling om het binnenklimaat te verbeteren en het treffen van energiebeperkende maatregelen. Deze samenwerking is vastgelegd in een uitvoeringsconvenant, dat al deze partijen op 26 januari 2010 hebben ondertekend. Dit convenant loopt tot 31 december 2012, parallel aan de termijn van de landelijke subsidieregeling. Hierin staat welke inhoudelijke en financiële inspanningen de stadsdelen en de schoolbesturen op dit gebied moeten leveren. Naast de financiering door de rijkssubsidie, draagt de gemeente Amsterdam een bedrag van € 3,4 miljoen bij om dit mogelijk te maken. De stadsdelen op hun beurt bekostigen per deelnemende basisschool € 37.500 en de eventuele maatregelen die binnen het kader van de huisvestingsverordening vallen. Ook schoolbesturen dragen bij, door alle energiebesparende maatregelen aan de binnenkant van het gebouw te bekostigen. Ook zijn ze verantwoordelijk voor het onderhoud en beheer van alle in de scholen aangelegde technische installaties.

Voor 2011 hebben zich zes basisscholen in het stadsdeel voor de tweede tranche aangemeld. Op dit moment is echter onzeker of er wel voldoende middelen beschikbaar zijn voor het uitvoeren van verbetermaatregelen op deze scholen. Het college van B&W gaat momenteel na of er mogelijkheden zijn het vervolgproject Energieke Scholen 2012-2020 voor het primair onderwijs doorgang te laten vinden. Dit is alleen mogelijk als de gemeenteraad in de voorjaarsnota 2012 de benodigde dekking van 22,5 miljoen euro, te spreiden over zeven jaren, goedkeurt. De stadsdelen en de schoolbesturen moeten vervolgens het convenant en dat onderdeel in de Verordening Materiële en Financiële Gelijktelling onderwijs (MFG) vernieuwen tot en met 2020. Het rijk en de provincie worden door de centrale stad benaderd voor eventuele (co)financiering.

C Beleidsuitgangspunten voor het sociaal domein en onderwijs

Versterking van het Sociaal Domein (VSD)

Stadsdeel Oost heeft in de kadernota VSD een visie ontwikkeld op het sociaal domein.

In deze kadernota formuleren we de volgende ambitie over onderwijs:

“We willen het beste onderwijs voor onze kinderen, goede zorg voor bewoners die dat nodig hebben, veilige, schone straten en mooie buurten waar kinderen veilig kunnen spelen en bewoners elkaar ontmoeten.”

In de kadernota VSD staan de uitgangspunten voor de programma's Jeugd en Onderwijs (JOOST), Welzijn en Zorg en Maatschappelijk Vastgoed. Een aantal van deze geformuleerde uitgangspunten geeft ook richting aan de visie voor het IHP omdat schoolgebouwen, naast voor onderwijs, eveneens voor andere maatschappelijke voorzieningen kunnen worden gebruikt. Hierdoor kan onderwijshuisvesting dus ook een bijdrage leveren aan de doelstellingen van het VSD. Om te waarborgen dat de rollen helder blijven, wordt in de kadernota VSD benadrukt dat het IHP bepalend is voor het huisvesten van het primair onderwijs.

Het multifunctioneel gebruik van maatschappelijke ruimtes, die gefinancierd worden door het stadsdeel, wordt verplicht. Organisaties worden dus verplicht om ruimtes met elkaar te delen, waarbij de gedachte is dat deze flexibel in te zetten zijn voor diverse activiteiten. Alle bestaande ruimtes in de wijk, zoals schoolgebouwen en sporthallen, moeten kunnen worden ingezet voor activiteiten in de buurt. Maatschappelijke activiteiten worden zoveel mogelijk gehuisvest in particulier vastgoed en in bijzondere gebouwen, zoals schoolgebouwen, bioscopen, theaters en sportzalen. Het stadsdeel zet zich eveneens in voor een zo groot mogelijke toegankelijkheid van openbare ruimtes en gebouwen.

Het stadsdeel streeft ook naar goede scholen in de buurt. Een school maakt immers deel uit van de buurt en is daardoor een belangrijk onderdeel van het netwerk in de wijk. Bewoners en kinderen uit de buurt ontmoeten elkaar op school. Het stadsdeel stimuleert en faciliteert deze ontmoetingsfunctie. Scholen maken ook onderdeel uit van het netwerk van Vroegsignalering, om zo tijdig problemen te kunnen ondervangen. Het stimuleren van de eigen kracht en zelfredzaamheid van burgers in het stadsdeel staat voorop in deze aanpak.

Samenvattend, betekent dit voor het beleidsterrein onderwijshuisvesting dat we streven naar een optimale bezetting van schoolgebouwen, voor zowel onderwijs als maatschappelijke activiteiten.

Meerjaren Investeringsprogramma Sociale Accommodaties (MIPSA)

Het Maatschappelijk Investeringsprogramma Sociale Accommodaties (MIPSA) is een programma waarin het stadsdeel aangeeft wat er de komende jaren moet gebeuren om de sociale voorzieningen goed of beter te huisvesten. Het MIPSA laat zien welke investeringen nodig zijn om het aanbod van sociale accommodaties op peil te houden en bouwt voort op de stedelijke afspraken die zijn vastgelegd in het Programma Maatschappelijk Investeren (PMI).

In het MIPSA 2011-2020 stelt de stadsdeelraad in 2011 voor de komende tien jaar de omvang van de investeringen in maatschappelijk vastgoed vast. Investeren in het fysieke programma voor brede-schoolgebouwen worden ook gedaan in het kader van het MIPSA. Op basis van de normbedragen kan uitsluitend de onderwijshuisvesting worden bekostigd en niet het sociaal/maatschappelijke deel. Dekking van de laatstgenoemde kosten moet via het MIPSA worden geregeld.

Naast het geven van een zo compleet mogelijk beeld van de behoefte aan en het gebruik van het maatschappelijk vastgoed in het stadsdeel maakt het MIPSA het namelijk mogelijk om aanspraak te doen op een bijdrage vanuit het Programma Maatschappelijke Investeren (PMI). Het PMI is in feite een stedelijke subsidie waaruit het onrendabele deel van de investering in maatschappelijk vastgoed kan

worden gefinancierd. Hierdoor kunnen we dit vastgoed tegen maatschappelijk aanvaardbare tarieven exploiteren.

Samenvattend, kunnen investeringen in het sociaal/maatschappelijke deel van schoolgebouwen niet uit onderwijsinvestingsmiddelen bekostigd worden, maar alleen uit het Programma Maatschappelijke Investerings gedekt worden.

JOOST

De gemeente Amsterdam, het stadsdeel, de schoolbesturen en de instellingen hebben ieder hun eigen taken en verantwoordelijkheden bij het onderwijsbeleid. Hierbij is het stadsdeel verantwoordelijk voor de samenhang tussen de verschillende voorzieningen op het terrein van jeugd. Deze samenwerking krijgt concreet gestalte op basis van de lokale educatieve agenda en in het verplichte op overeenstemming gerichte overleg tussen schoolbesturen en lokale overheid (DLO).

De lokale educatieve agenda is stedelijk vastgelegd in 'Jong Amsterdam 2' 2010-2014'. Dit beleid heeft als missie "Kinderen en Jongeren kunnen zich optimaal ontwikkelen om volwaardig en verantwoordelijk te participeren in de samenleving."

Vervolgens vertaalt elk stadsdeel de stedelijke afspraken naar de lokale situatie.

Oost heeft inmiddels met Jong Oost (afgekort JOOST) de nieuwe jeugdagenda voor de periode 2011 tot 2014 vastgesteld. Hierin staan afspraken die het stadsdeel, de schoolbesturen en de welzijns-, kinderopvang- en jeugdzorginstellingen samen hebben gemaakt. De stadsdeelraad zal JOOST medio 2011 vaststellen. Naast de inhoudelijke onderwerpen, is in JOOST de Visie Sociaal Domein (VSD) verwerkt.

De speerpunten van JOOST zijn, naast het tegengaan van armoede, het bevorderen van:

- een succesvolle Schoolloopbaan;
- zorg;
- brede talentontwikkeling;
- een uitdagende leer-, leef en woonomgeving.

Speerpunt 1. Succesvolle Schoolloopbaan

Een succesvolle schoolloopbaan heeft de hoogste prioriteit. Alle activiteiten voor JOOST hebben tot doel om schooluitval te voorkomen en het behalen van een startkwalificatie te stimuleren.

Kinderen gaan naar kwalitatief goede (brede) scholen, die een centrale positie in de wijk hebben en een passend aanbod bieden voor kinderen en ouders. Goed onderwijs vindt plaats in scholen die hiervoor optimaal en flexibel zijn ingericht.

Voorschool en de wet OKE

Een succesvolle schoolloopbaan begint met een goede start. Kinderen die hier voor zijn geïndiceerd kunnen vanaf 2,5 jaar naar de voorschool. De Wet Ontwikkelingskansen

door Kwaliteit en Educatie (Wet OKE) is sinds 1 augustus 2010 in werking. De ambitie van deze wet is dat de gemeente alle kinderen die dat nodig hebben voorschoolse educatie aanbiedt. Hierdoor krijgen kinderen met een taalachterstand sindsdien een speciaal onderwijsprogramma op peuterspeelzalen. De gemeente draagt eveneens zorg voor voldoende kwalitatief goede voorzieningen (in aantal en spreiding) op deze voorscholen en heeft een inspanningsverplichting om alle doelgroepkinderen te laten deelnemen aan de voorschool. De wet OKE versterkt verder de regierol van de gemeente in het onderwijsachterstandenbeleid door hen te verplichten om met de schoolbesturen afspraken te maken over de doorlopende leerlijn naar de vroegschool.

De verplichting van de wet OKE om alle doelgroepeuters te bereiken, heeft forse consequenties voor het stadsdeel. We hebben namelijk een inspanningsverplichting voor een bereik van 636 doelgroepeuters en een capaciteit van minimaal 848 doelgroeplekken. Voor Oost betekent dit een uitbreiding op zeer grote schaal van circa 300 voorschoolplekken voor ongeveer evenveel doelgroepkinderen. Deze uitbreiding leidt ook tot een verhoging van het aantal vroegscholen. Ook in andere stadsdelen is vaak sprake van een grote toename. Daarom is in Amsterdam besloten om deze uitbreiding gefaseerd in te voeren, in de periode 2011-2012.

Stedelijk is door de gezamenlijke schoolbesturen en de wethouder Onderwijs afgesproken dat alle basisscholen in Amsterdam een voorschools programma in gaan voeren. Dit betekent dat aan alle basisscholen in stadsdeel Oost voorschoolse educatie gekoppeld moet zijn, in of in de nabijheid van de school. Per schoollocatie zal worden bekeken wat dit betekent voor de huisvesting. Is de schoollocatie niet geschikt of niet toereikend dan wordt gezocht naar een ruimte in de buurt, bijvoorbeeld in een nabijgelegen buitenschoolse opvang of een kinderdagverblijf waar een voorschools programma geboden kan worden.

Daarnaast wil de minister van OC&W op korte termijn beginnen met pilots, waarbij kinderen vanaf drie jaar op school starten. Onduidelijk is nog hoe dat er precies uit gaat zien. In Amsterdam wordt onderzocht of het mogelijk is om dit via de huidige voorscholen te regelen. Deze pilots zouden vanaf september 2011 van start moeten gaan.

Brede school

In het stadsdeel zijn kwalitatief goede (brede) scholen die een centrale positie in de wijk hebben en een passend aanbod bieden, dat is gericht op onderwijs, zorg, opvang en talentontwikkeling voor kinderen, ouders en buurtbewoners. Een brede school biedt toegankelijke en goede voorzieningen voor kinderen, jongeren en gezinnen, met de school als middelpunt.

Brede scholen werken inhoudelijk samen met andere instellingen, zoals kinderopvangorganisaties, welzijnswerk en

zorgpartners. De vorm en de mate waarin dat gebeurt, is afhankelijk van de lokale behoefte, mogelijkheden en omstandigheden. Het doel van de brede scholen is om de ontwikkelingskansen van kinderen te vergroten. Een ander doel kan zijn het bieden van een doorlopende, en op elkaar aansluitende, opvang. Onlangs is het Stedelijk Kader Brede School vastgesteld, waarin staat dat het primaat van de brede school en de regie op de uitvoering van activiteiten in de brede school bij het schoolbestuur ligt.

De introductie van brede scholen leidt tot een multifunctionele toepassing van gebouwen. Dit vraagt om een adequate planning en een duidelijk beheer, dat vooraf met alle gebruikers wordt afgestemd. Als er behoefte is aan de bouw van een brede school met extra ruimtes, moet het maatschappelijke gedeelte bekostigd te worden uit andere financieringsbronnen dan onderwijsgelden. Dit staat ook in het MIPS. Deze alternatieve bekostiging is essentieel om de financiën beheersbaar en overzichtelijk te houden.

Segregatie en toelatingsbeleid

De schoolbesturen zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs. Daarnaast is er een aantal maatschappelijke thema's dat de school en zijn omgeving kan beïnvloeden. De gezamenlijke schoolbesturen in Amsterdam, verenigd in het Breed Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs (BBO), hebben in dit kader uitgesproken dat zij hun verantwoordelijkheid zullen nemen om segregatie in het onderwijs te beperken. Het stadsdeel kan de schoolbesturen dus aanspreken op deze maatschappelijke verantwoordelijkheid.

In het kader van het convenant 'Kleurrijke Basisscholen' loopt op dit moment op IJburg de pilot 'Sámen naar school op IJburg'. De hieraan deelnemende schoolbesturen willen hiermee bereiken dat alle basisscholen een afspiegeling zijn van de populatie van de gehele wijk IJburg. Zij hebben hiervoor gezamenlijke uitgangspunten geformuleerd over de maximale omvang van de basisscholen. Zo is er een uniforme toelatingsprocedure met een maximale hoeveelheid kansrijke en kansarme kinderen op een school (respectievelijk 15 à 20% en 85 à 80%). Ook zijn er afspraken gemaakt over de spreiding van kinderen afkomstig uit zogenaamde 'multiproblemegezinnen' over de scholen en over het invoeren van passend onderwijs voor kinderen met speciale hulpvragen. De pilot wordt medio 2011 afgerond.

Ook in de Watergraafsmeer is er extra aandacht voor plaatsing van leerlingen op de scholen. Hoewel er in dit gebied voldoende onderwijsaanbod is, zijn verschillende scholen zodanig populair dat er gelooft moet worden voor de beschikbare leerlingplaatsen. Over de toelatingsprocedures, de momenten van aanmelding en de loting bestaat echter onduidelijkheid bij de ouders. Op verzoek van het stadsdeel hebben de desbetreffende schoolbesturen dit samen besproken. Dit heeft ertoe geleid dat er overeenstemming is bereikt over de volgende zaken: de doelstellingen voor een projectopdracht; het vaststellen van een uniforme plaatsingssysteem;

het bepalen van de maximale schoolgrootte en de omvang van het voedingsgebied voor de scholen in de Watergraafsmeer; het bieden van helderheid aan ouders door een goed communicatie-instrument.

Op verzoek van de desbetreffende schoolbesturen en het stadsdeel heeft de Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling tot eind 2011 een projectleider beschikbaar gesteld die gaat bewaken of, en zo ja hoe, bovengenoemde zaken kunnen worden uitgevoerd. Of ook anti-segregatiebeleid van deze aanpak onderdeel zal uitmaken, is een discussie die op langere termijn gevoerd zal worden.

Uit de rapportage van O&S over segregatie in het onderwijs van december 2010 blijkt namelijk dat in het stadsdeel op zes scholen sprake is van segregatie op basis van afkomst en op vijf scholen van segregatie op basis van achterstand. Drie scholen vallen in beide categorieën. Op veertien scholen is dus sprake van segregatie. De desbetreffende schoolbesturen hebben echter aangegeven voor deze scholen voorlopig geen extra inspanningen te doen die specifiek gericht zijn op het tegengaan van segregatie. Zij willen wél dat kinderen in gemengde wijken ook zoveel mogelijk naar gemengde buurtscholen gaan. Om dat te bereiken, ligt de prioriteit echter niet op het tegengaan van segregatie, maar op het verbeteren van de kwaliteit van de scholen. Hierdoor wordt het voor alle ouders aantrekkelijk om voor een buurtschool te kiezen. Daarnaast worden ouderinitiatieven om segregatie tegen te gaan als waardevol beschouwd. Buiten de genoemde scholen zijn er nog vier scholen die een postcodebeleid hanteren omdat zij te veel aanmeldingen ontvangen. Omdat dit buurtscholen zijn, krijgen leerlingen uit de buurt bij aanmelding voorrang.

Het is belangrijk dat er in een buurt scholen met verschillende onderwijsprofielen aanwezig zijn, zodat ouders een bewuste keuze kunnen maken. Hoewel dit in de uitvoering in bepaalde gebieden lastig kan zijn, blijft het dus ook in de toekomst wenselijk om ouders keuzemogelijkheden te bieden voor een school waarvan het onderwijskundig concept het beste past bij hun kind.

Bataviasschool (Zij-instroomers-opvang)

Basisschoolleerlingen die korte tijd in Nederland zijn en de Nederlandse taal onvoldoende beheersen, worden opgevangen in de zij-instroom-opvanglocaties in Amsterdam. Eén daarvan staat in het stadsdeel. Na maximaal anderhalf jaar intensieve taalprogramma's stromen leerlingen door naar een reguliere basisschool. De in- en uitstroom van leerlingen vindt gedurende het gehele schooljaar plaats, waardoor de samenstelling van een groep gedurende een schooljaar steeds wisselt. In Oost is de zij-instroomlocatie de Bataviasschool. Dit is een dislocatie van basisschool Olympus, waar de leerlingen formeel staan ingeschreven. In februari 2011 waren dat er 64. De Bataviasschool is sinds augustus 2010 samen met twee lesgroepen van De Evenaar gehuisvest in het schoolgebouw van De Evenaar

en krijgt daar permanente huisvesting.

Speerpunt 2. Zorg

Ouders zijn primair verantwoordelijk voor het opvoeden en het opgroeien van hun kinderen. Alle ouders en kinderen krijgen vroegtijdige ondersteuning en zorg. In de school of in de directe nabijheid van de school is ruimte beschikbaar voor schoolmaatschappelijk werk, schoolgezondheidszorg en een schooltandarts.

Speerpunt 3. Brede talentontwikkeling

Kinderen en jongeren moeten hun talenten breed kunnen ontwikkelen. In Amsterdam zijn er vier talentgroepen: sport & bewegen, kunst & cultuur, natuur & techniek en communicatie & media.

Zoals we al in het kader van de brede school aangaven, moeten activiteiten in het kader van brede-talentontwikkeling aangeboden worden in een doorgaande leerlijn. De

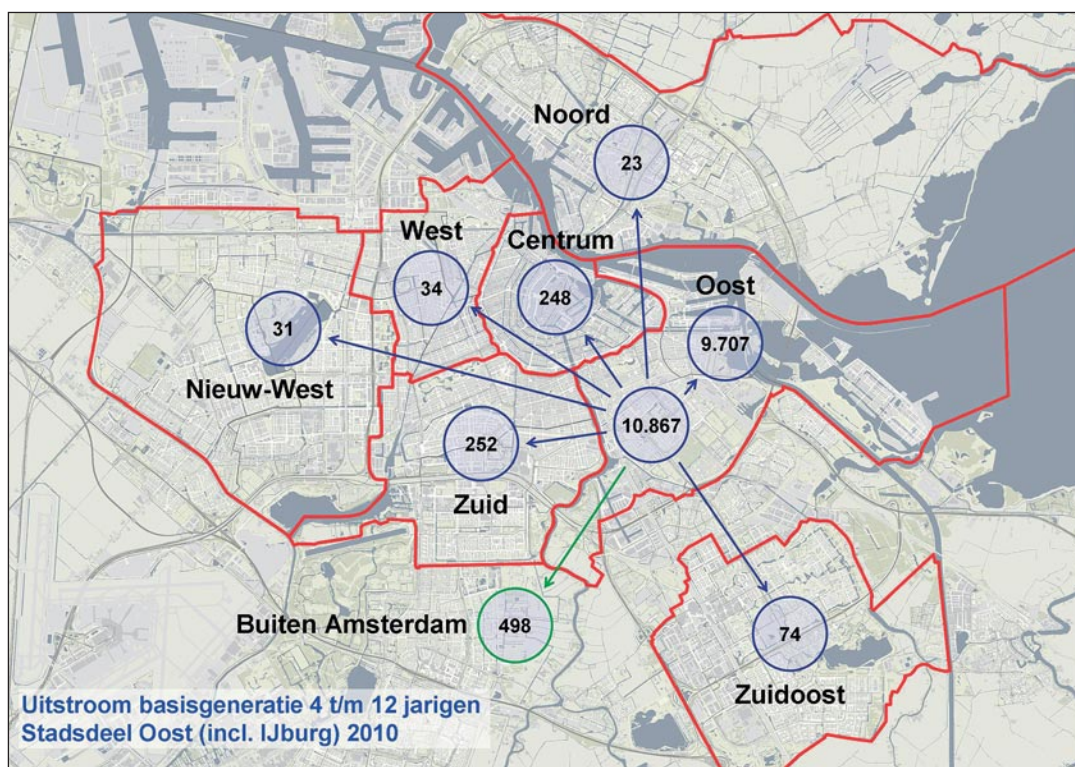
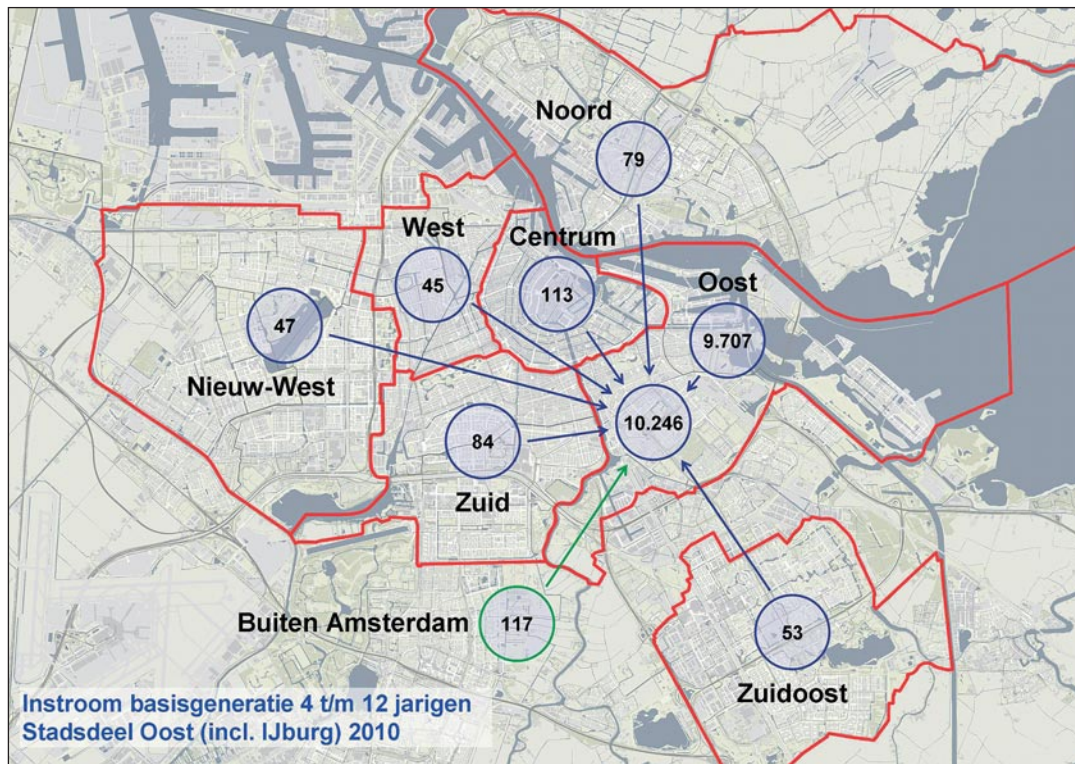
activiteiten vinden daarom direct na schooltijd plaats, in het schoolgebouw of in locaties in de directe nabijheid van de school.

Speerpunt 4. Uitdagende leer-, leef- en woonomgeving

Een uitdagende leer, leef- en woonomgeving is een omgeving waar kinderen buiten kunnen spelen en waar er voor kinderen en jongeren voldoende mogelijkheden zijn om te sporten. Ook moeten er voldoende onderwijsmogelijkheden zijn. Hiervoor is het noodzakelijk om schoolgebouwen te realiseren die inhoudelijk en functioneel op hun taken toegerust zijn en die voldoen aan de hedendaagse eisen op het gebied van binnenklimaat en duurzaamheid. Schoolgebouwen zijn ook na schooltijd beschikbaar voor andere activiteiten. Schoolpleinen zijn veilig en toegankelijk en worden gebruikt als openbare speelplekken. Ook de inrichting van een veilige schoolomgeving en veilige fiets- en looproutes heeft een relatie met onderwijshuisvesting.

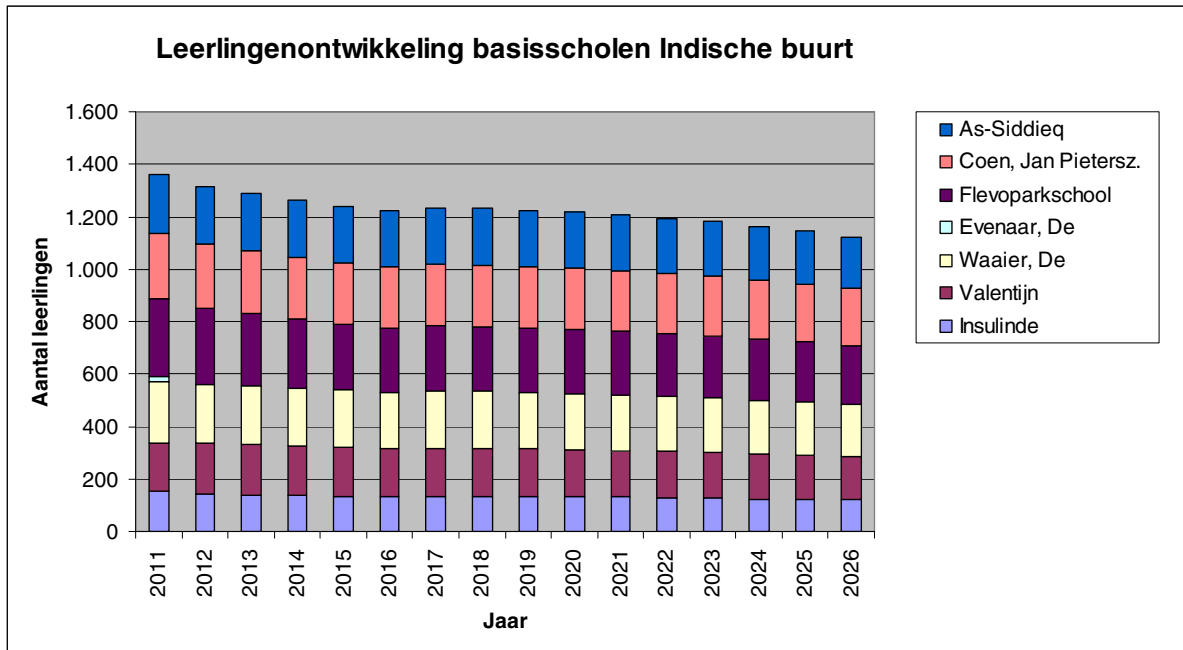
Bijlage II Prognoses

A In- en uitstroom leerlingen

B Prognoses per gebied

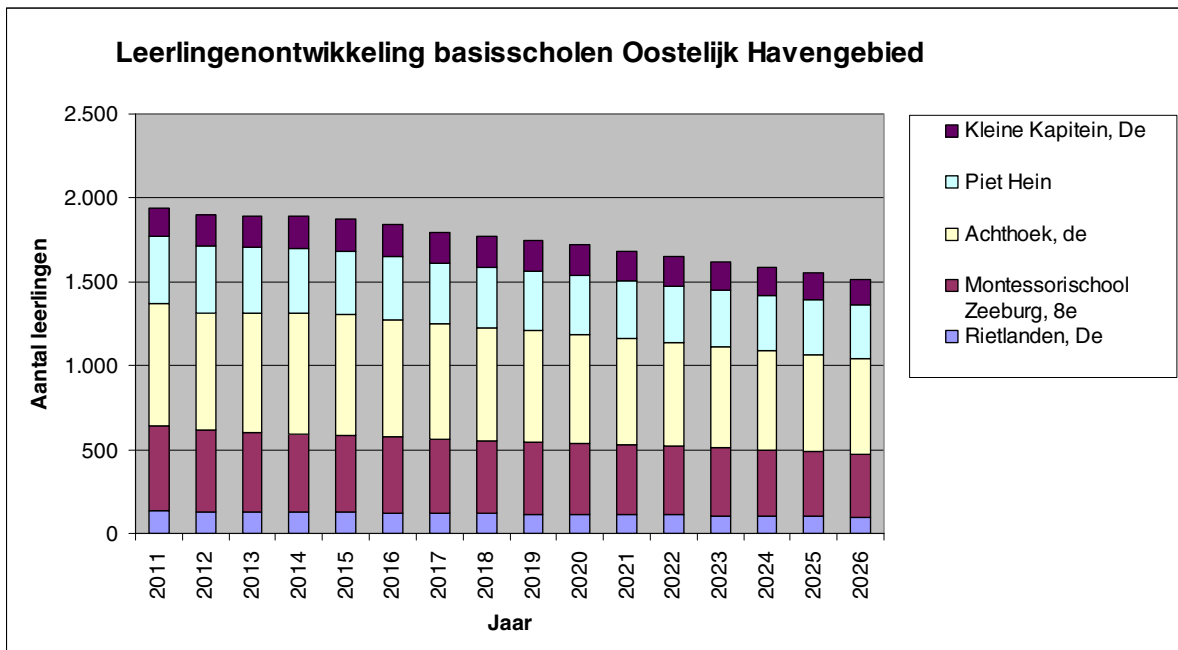
1. Indische buurt

2011	1.361	100%
2016	1.224	-10%
2021	1.207	-11%
2026	1.123	-17%

Bron: Leerlingprognose SISA/DMO maart 2011, o.b.v. teldatum 1-10-2010

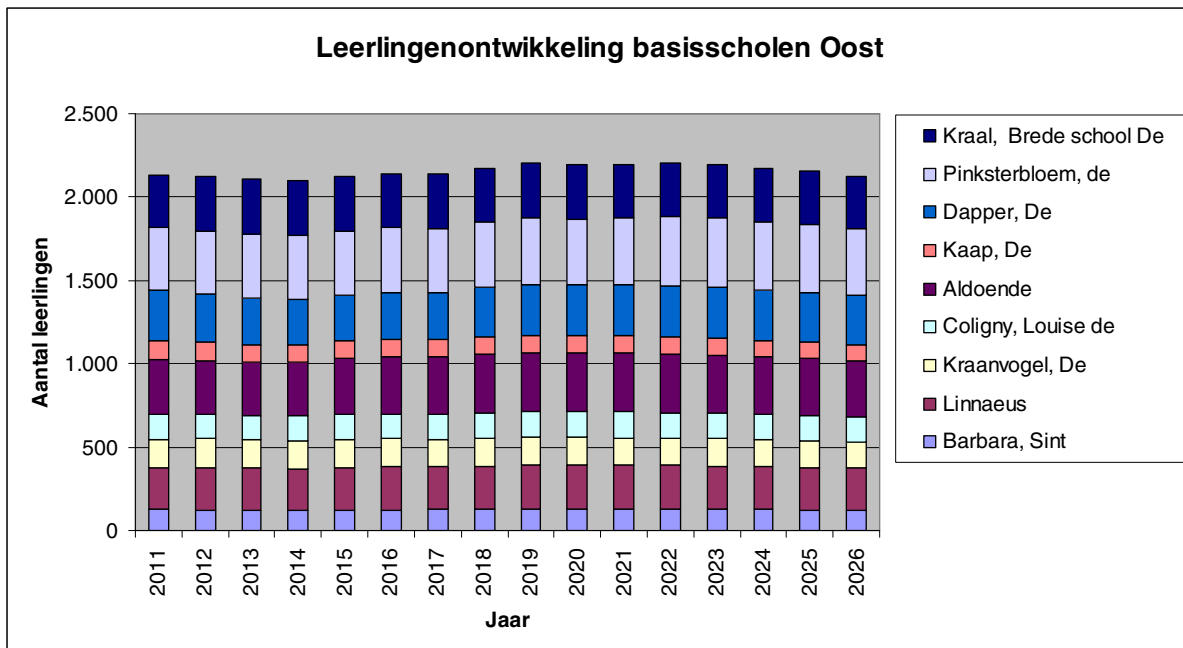
2. Oostelijk Havengebied

2011	1.941	100%
2016	1.841	-5%
2021	1.685	-13%
2026	1.517	-22%

Bron: Leerlingprognose SISA/DMO maart 2011, o.b.v. teldatum 1-10-2010

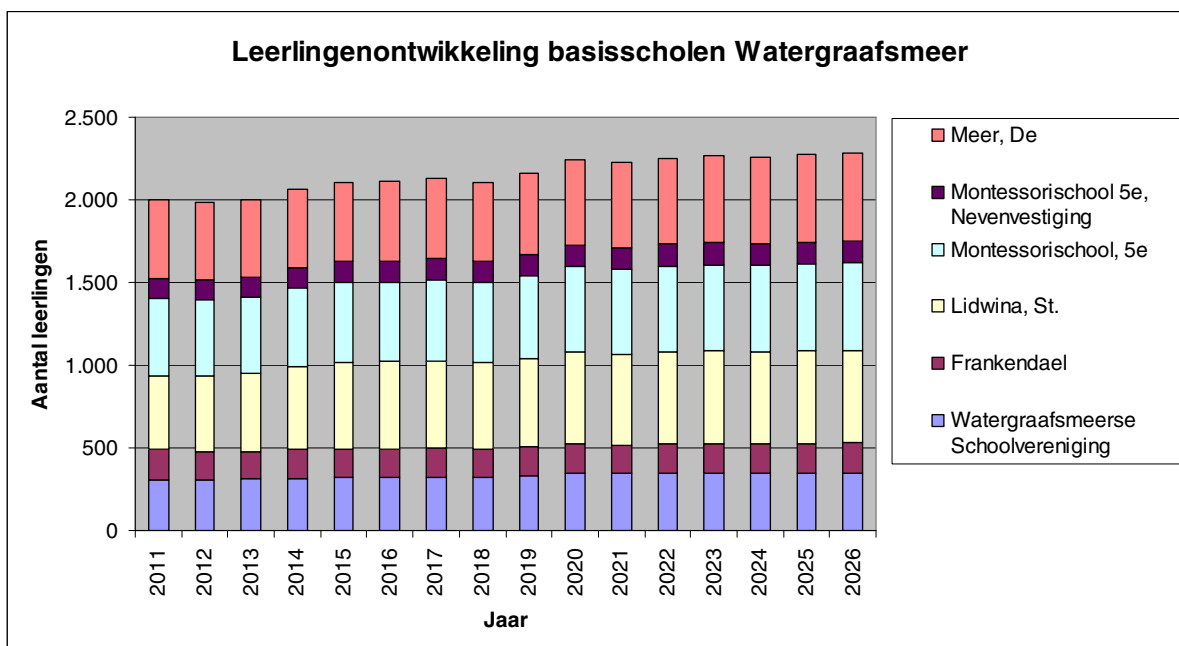
3. Oost

2011	2.134	100%
2016	2.143	0%
2021	2.198	+3%
2026	2.122	-1%

Bron: Leerlingprognose SISA/DMO maart 2011, o.b.v. teldatum 1-10-2010

4. Watergraafsmeer

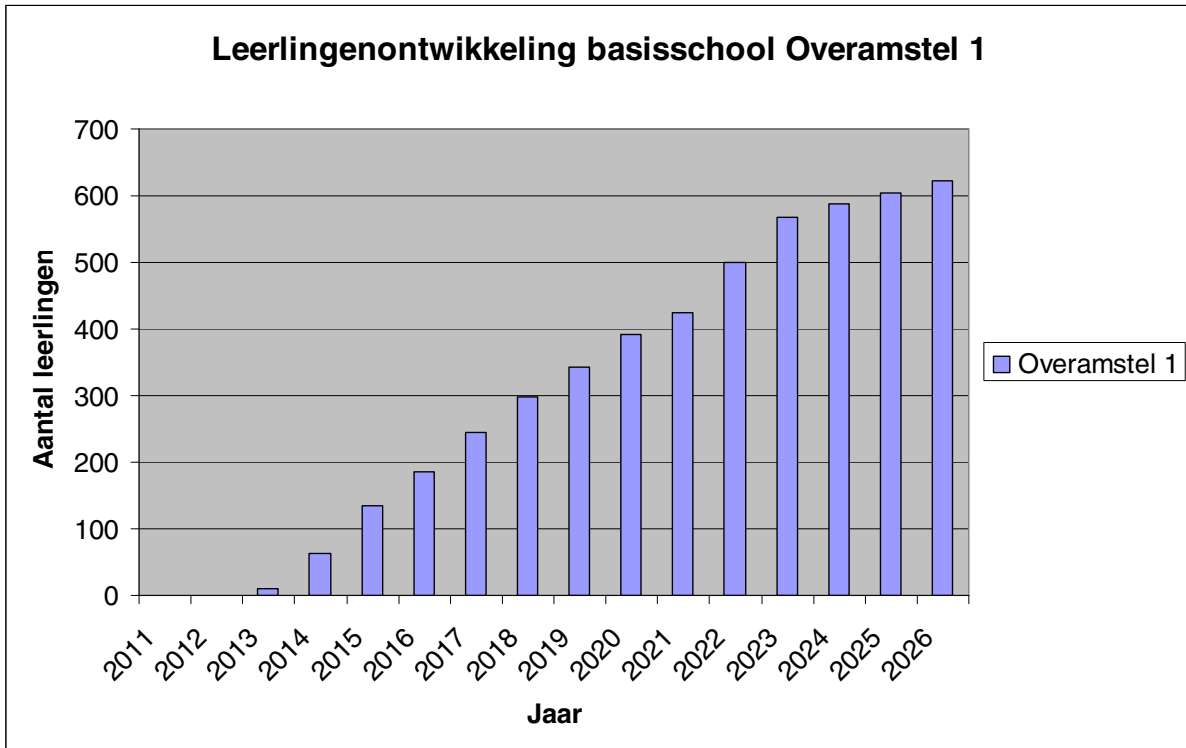

2011	2.001	100%
2016	2.115	+6%
2021	2.226	+11%
2026	2.279	+14%

Bron: Leerlingprognose SISA/DMO maart 2011, o.b.v. teldatum 1-10-2010

5. Overamstel

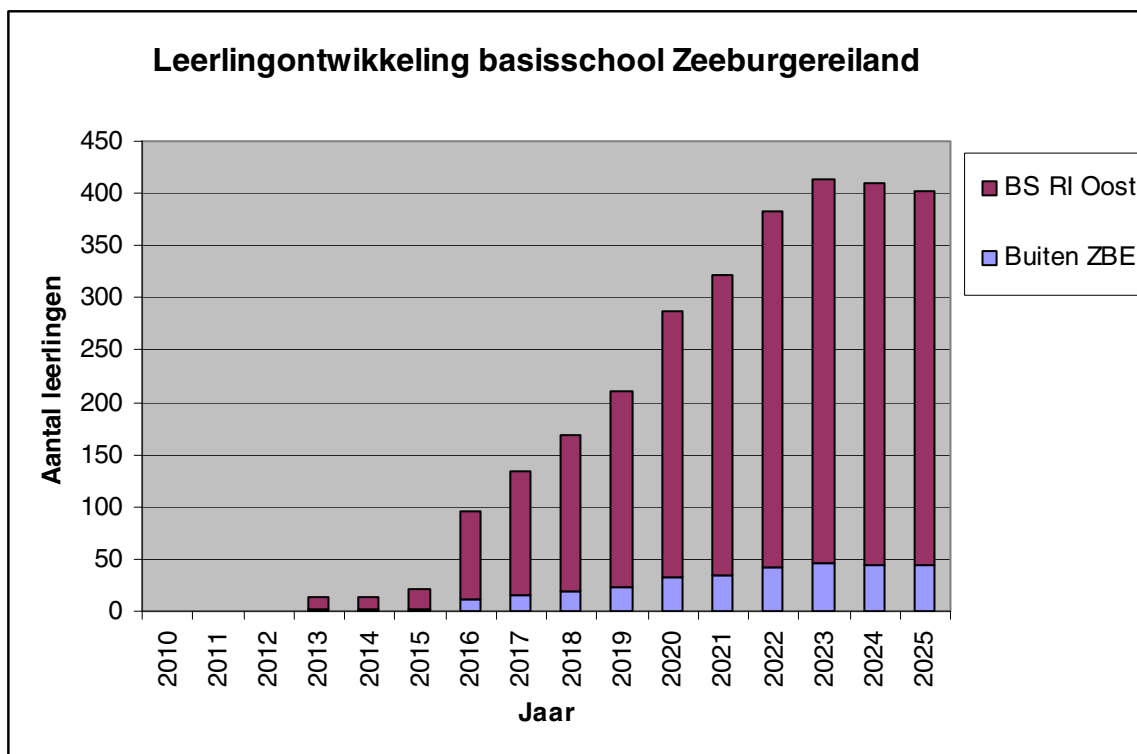
Start leerlingontwikkeling in 2013. Berekening leerlingen basisonderwijs op basis van de basisgeneratie, verminderd met 7% (uitstroom naar het speciaal onderwijs). Uitstroom naar andere gebieden met 11% (cijfer uitstroom naar andere gebieden stadsdeel Oost 2009).

2013	10	100%
2016	185	+1839%
2021	424	+4140%
2026	623	+6130%

Bron: Prognose basisgeneratie Overamstel, O+S 2010

6. Zeeburgereiland

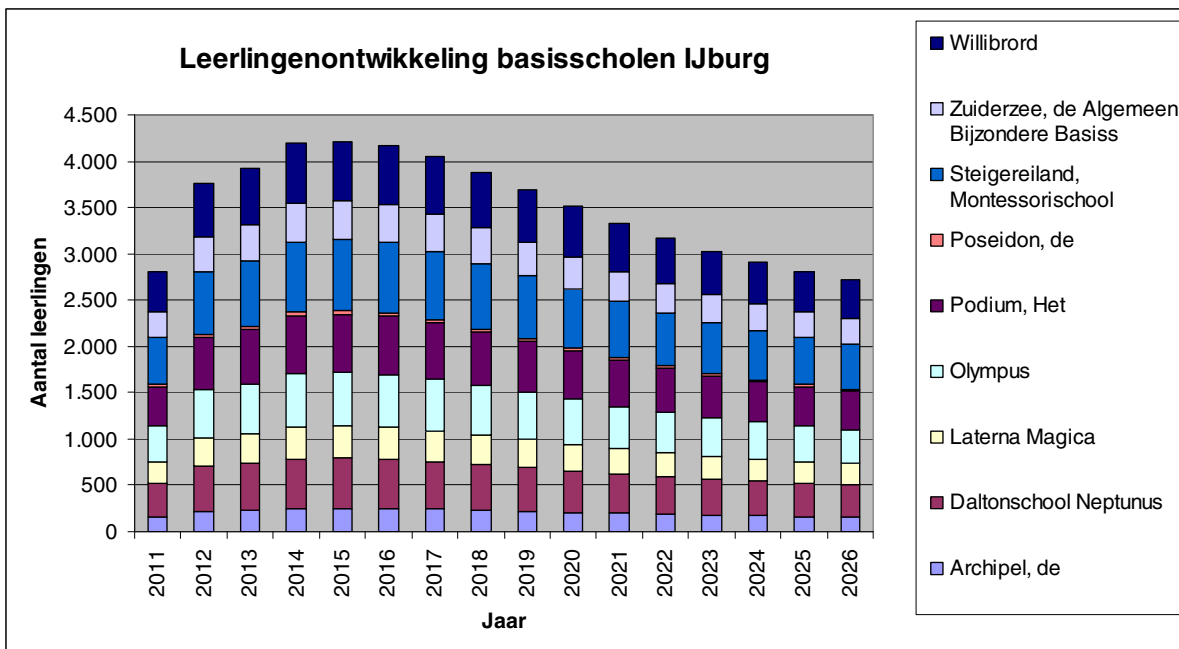

2013	12	100%
2016	85	+608%
2021	287	+2292%
2026	359	+2892%

Bron: Bevolking, prognose basisgeneratie RI-Oost op het Zeeburgereiland, november 2010

7. IJburg I

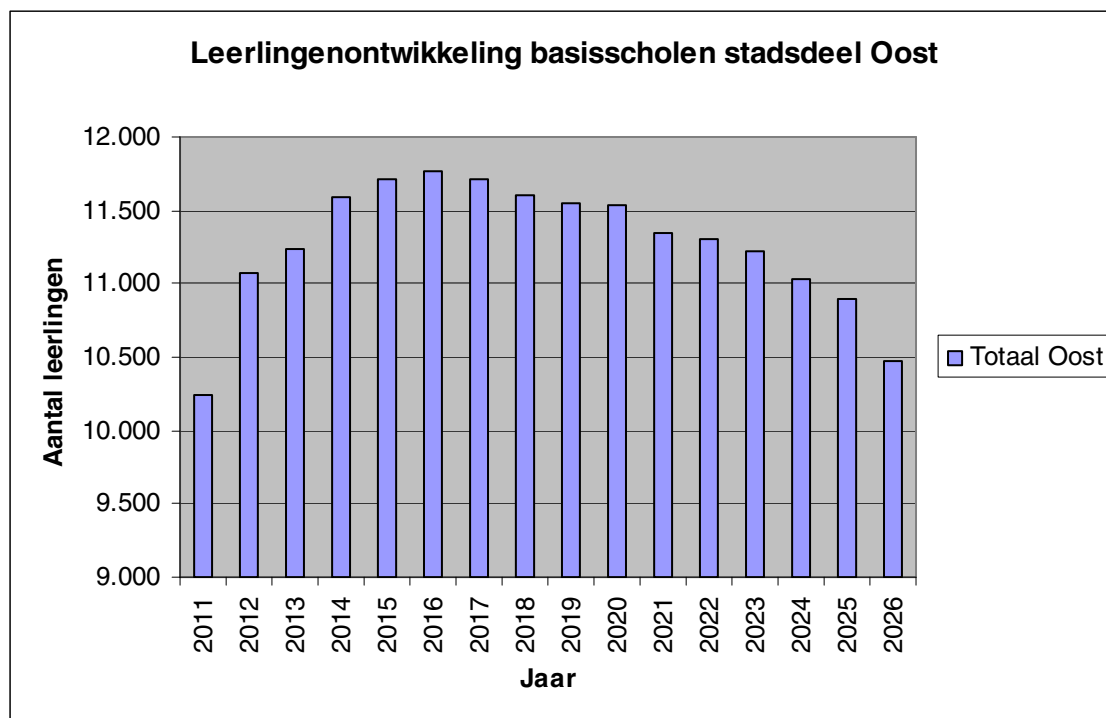
Onderstaand overzicht is op basis van de Monitor basisonderwijs eerste fase IJburg van O+S januari 2011. De aantallen in 2011 zijn de werkelijke leerlingen op teldatum 1-10-2010.

2011	2.809	100%
2016	4.174	+49%
2021	3.321	+18%
2026	2.715	-3%

Bron: Prognose Monitor basisonderwijs eerste fase IJburg, O+S, januari 2011, aantallen 2011: leerlingen teldatum 1-10-2010

8. Totaal

2011	10.246	100%
2016	11.766	+15%
2021	11.347	+11%
2026	10.466	+2%

bron: Leerlingprognose SISA/DMO maart 2011, o.b.v. teldatum 1-10-2010

C Prognoses per denominatie

In het stadsdeel zijn er basisscholen van zes verschillende schoolbesturen.

Naast het openbaar onderwijs, dat onder verantwoordelijkheid valt van STAIJ (de Stichting tussen Amstel en IJ), zijn er verschillende besturen van het bijzonder onderwijs in Oost actief.

Dit zijn ABSA (de Stichting Algemene Bijzondere Scholengroep Amsterdam), ASKO (Amsterdamse Stichtingen voor Katholiek Onderwijs), AMOS (Amsterdamse Oecumenische Scholengroep), KBA (Stichting voor katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel primair onderwijs Amsterdam) en Stichting Islamitische school Amsterdam.

Het ministerie van OC&W heeft een beleidswijziging op de materiële bekostiging uitgevoerd, die als gevolg heeft dat het leerlingenaantal van alle scholen van een schoolbestuur de omvang van de vergoeding bepaalt die een schoolbe-

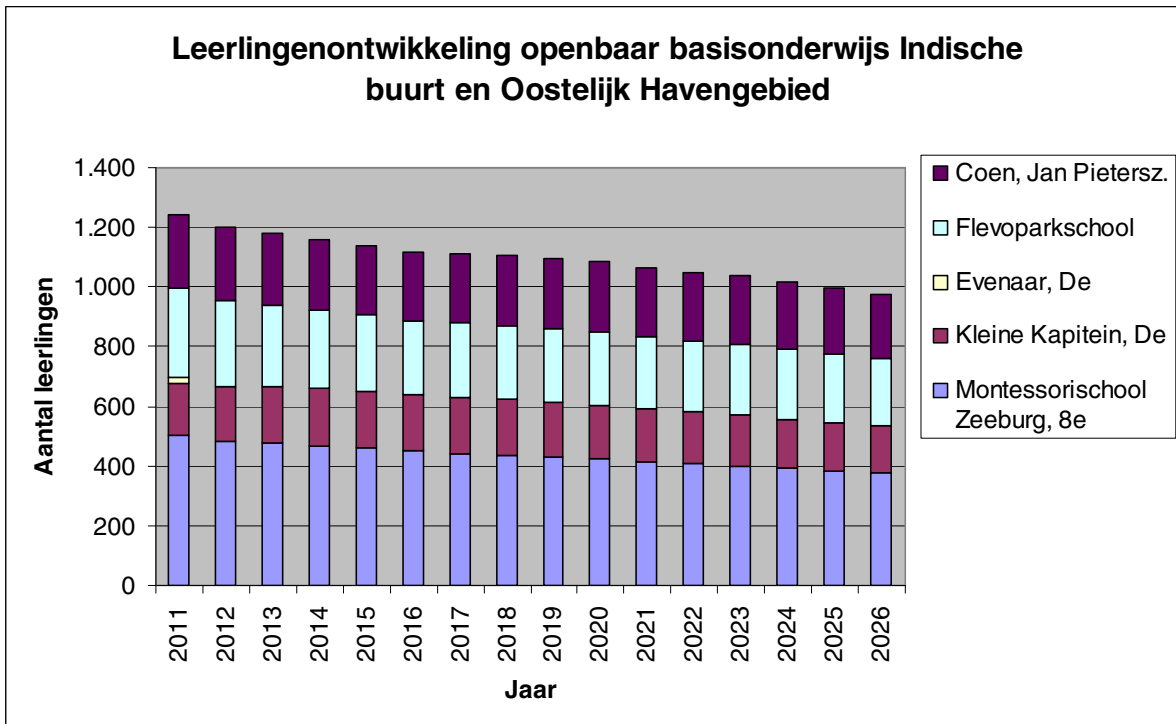
stuur ontvangt. Dit gegeven maakt het dus belangrijk voor schoolbesturen om per denominatie de leerlingenontwikkeling te bekijken, vanwege de relatie met de bekostiging door het Rijk. Met het oog op de gemiddelde schoolgrootte (waarbij ook andere scholen onder hetzelfde bestuur worden meegeteld en een schoolbestuur kleinere scholen toch in stand kan houden), is het namelijk relevant om inzicht te hebben in de prognose per denominatie. Daarnaast verwachten we dat met name in de beheergebieden het leerlingenaantal zal teruglopen. Dit maakt het goed monitoren hiervan noodzakelijk.

Het aandeel van de leerlingen in het openbaar onderwijs ten opzichte van het bijzonder onderwijs neemt de komende jaren licht toe.

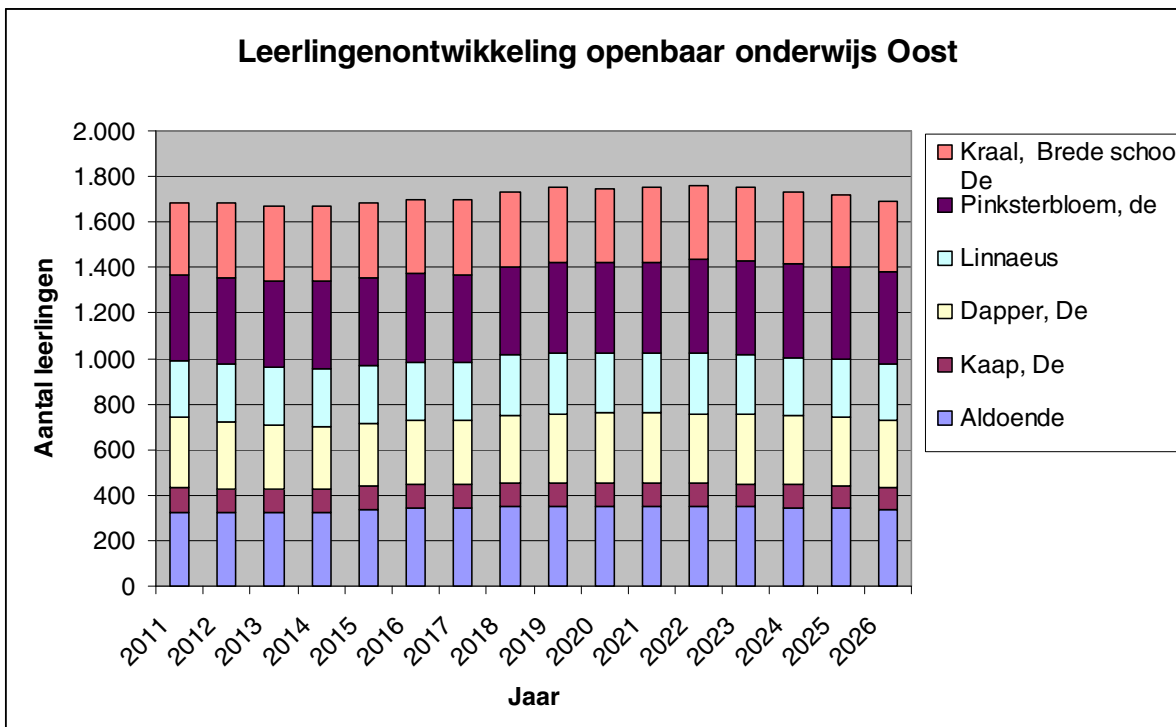
Vanwege het grote aantal scholen voor openbaar onderwijs is dit weergegeven per gebied.

1. Openbaar onderwijs

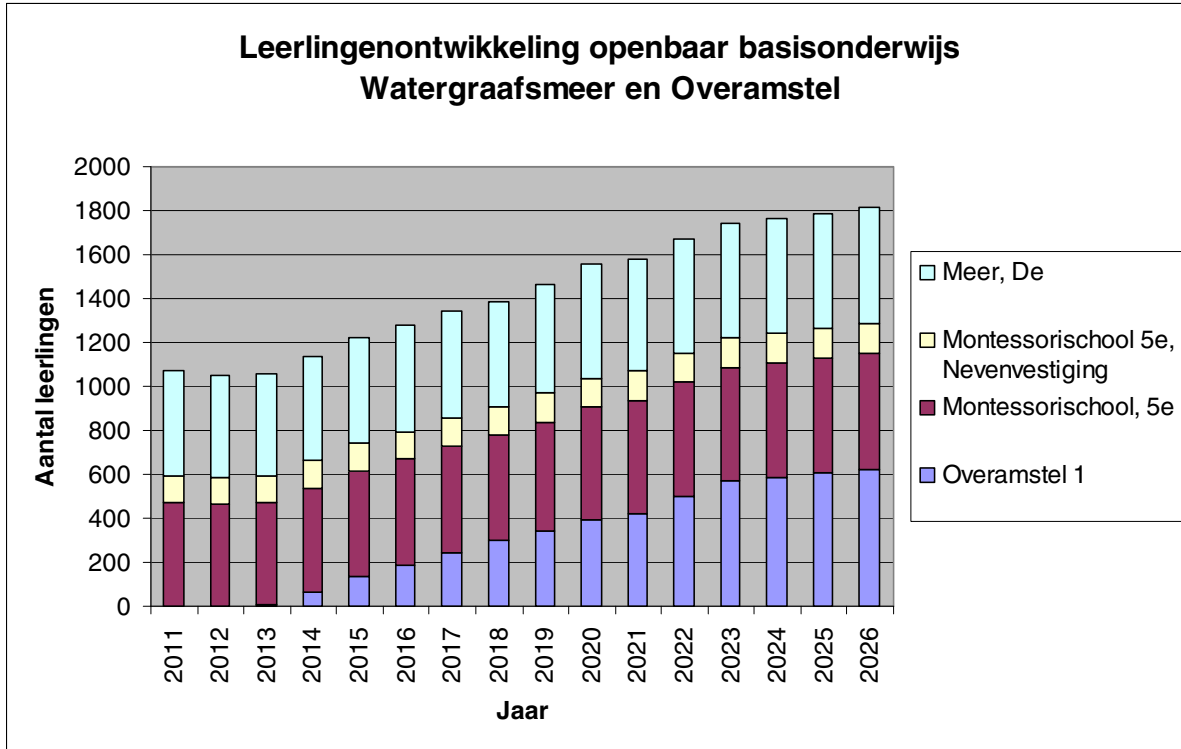
1.1 Indische buurt en Oostelijk Havengebied

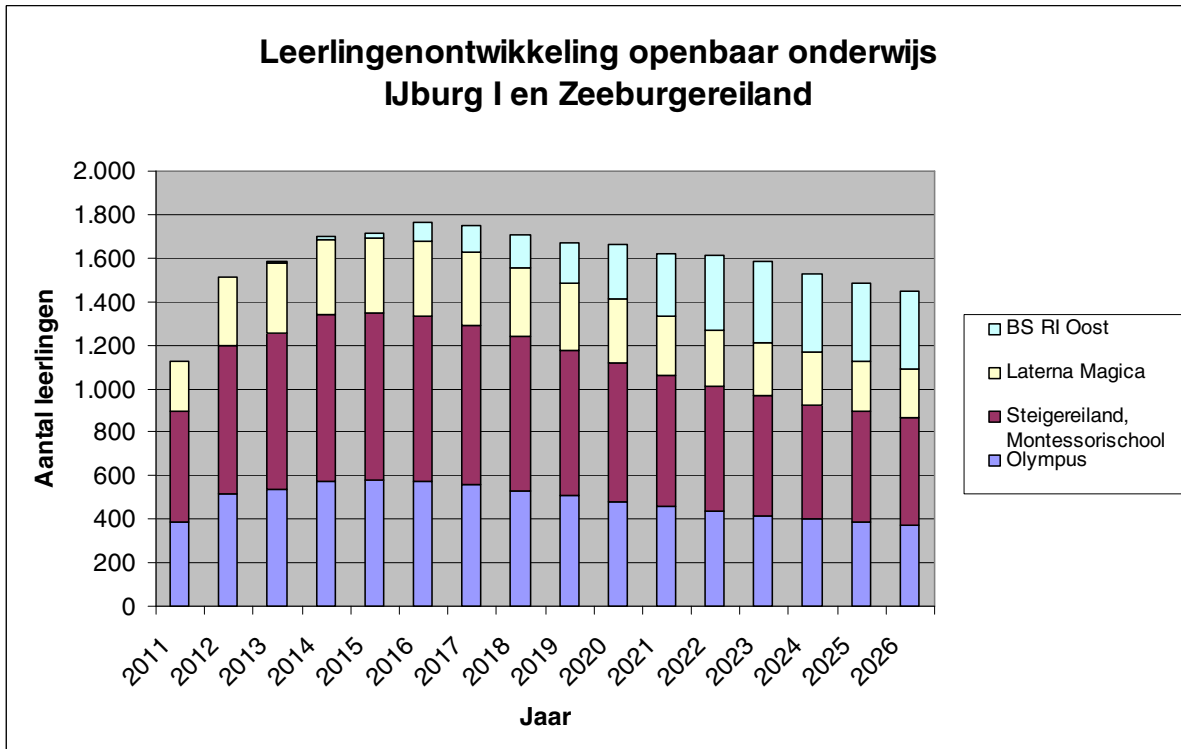
1.2. Oost

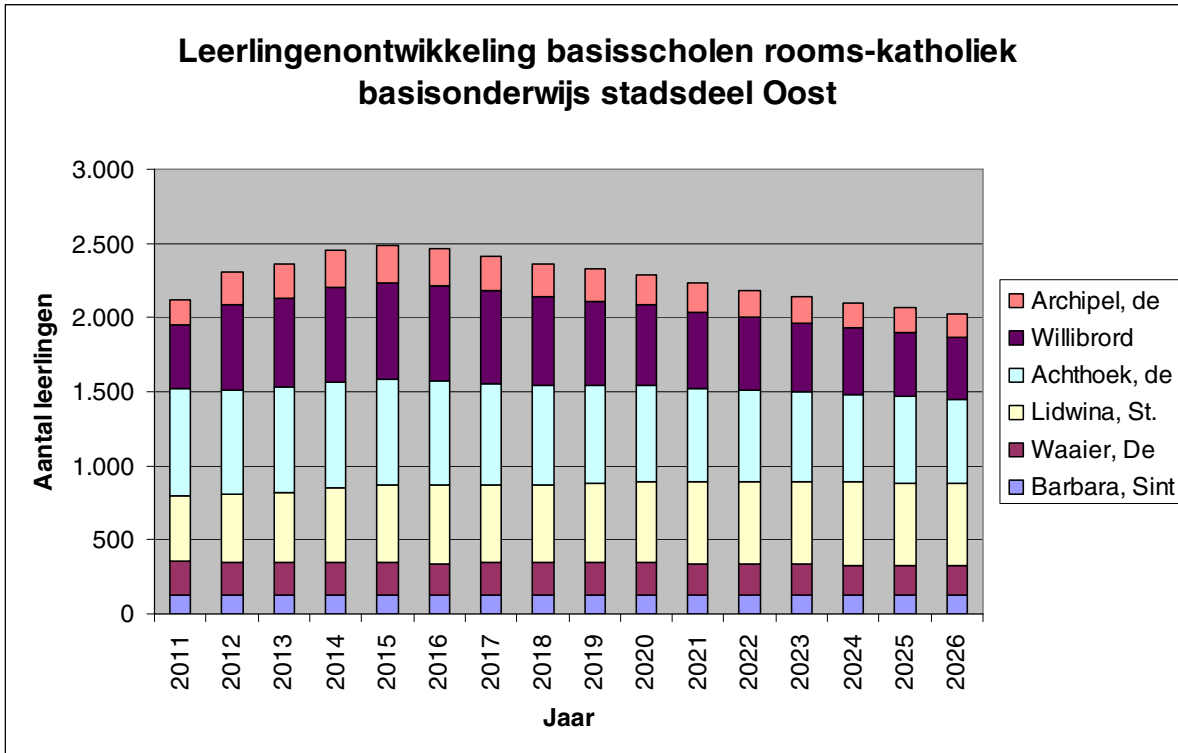
1.3 Watergraafsmeer en Overamstel

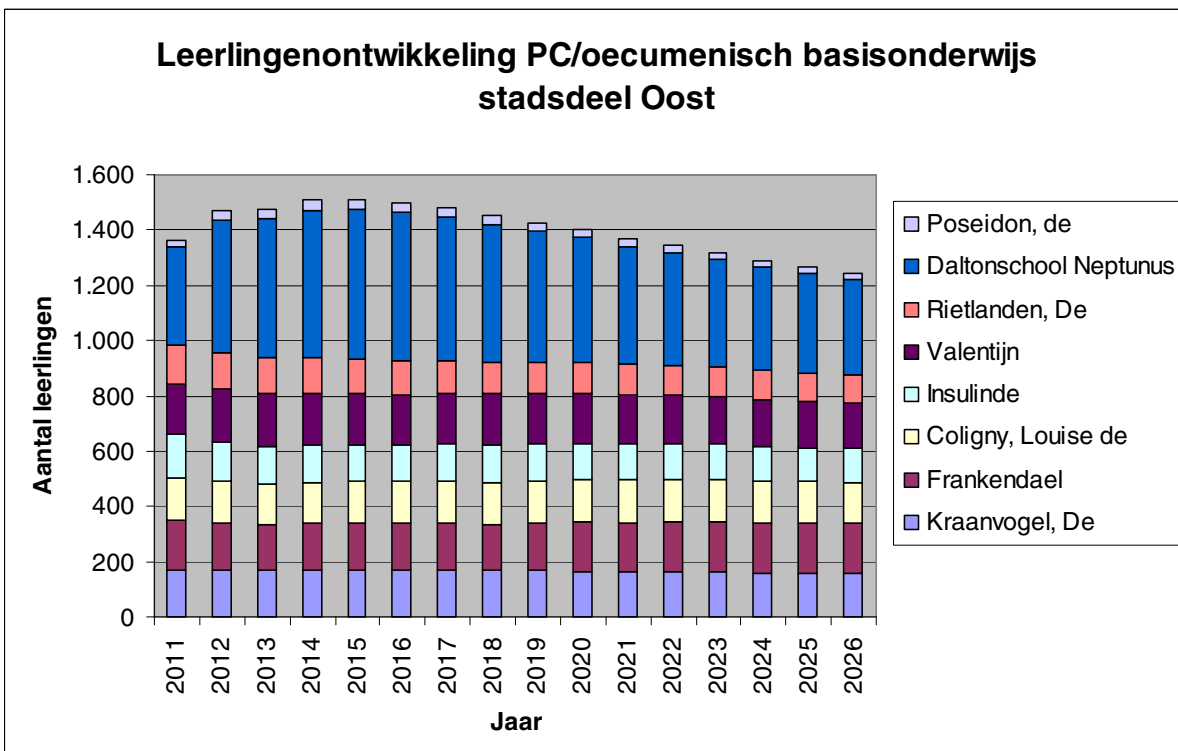
1.4 IJburg I en Zeeburgereiland

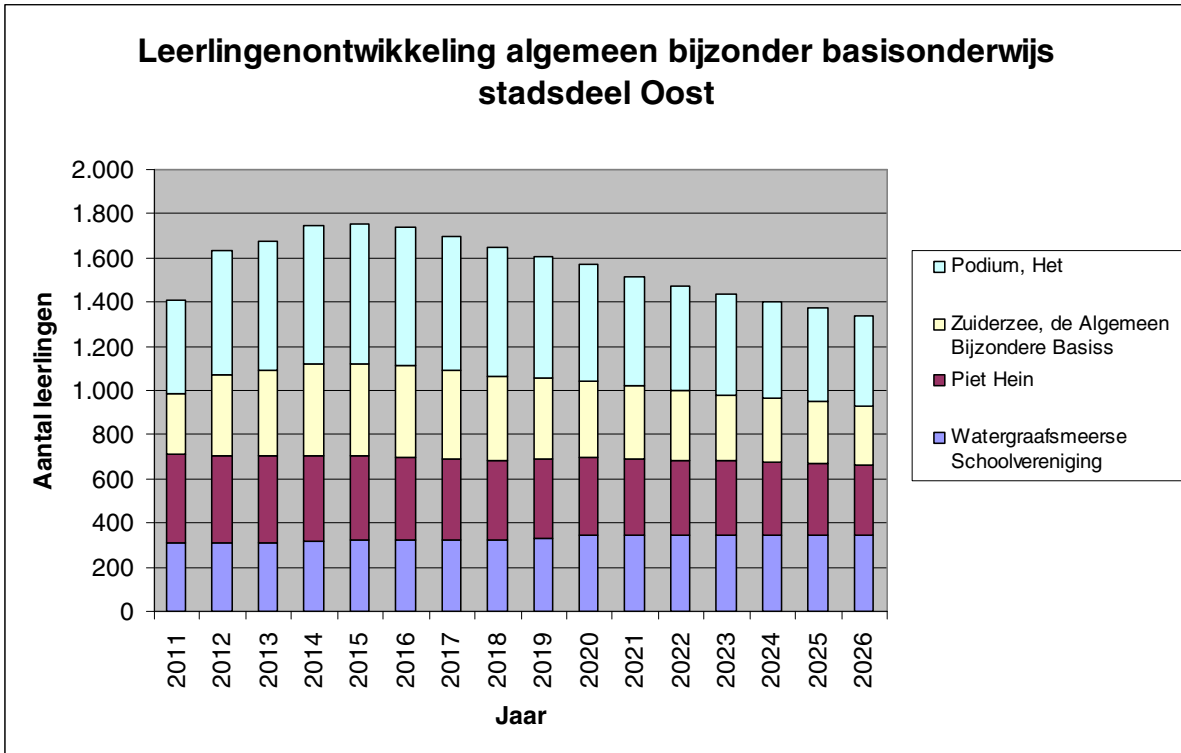
2. RK-basisonderwijs

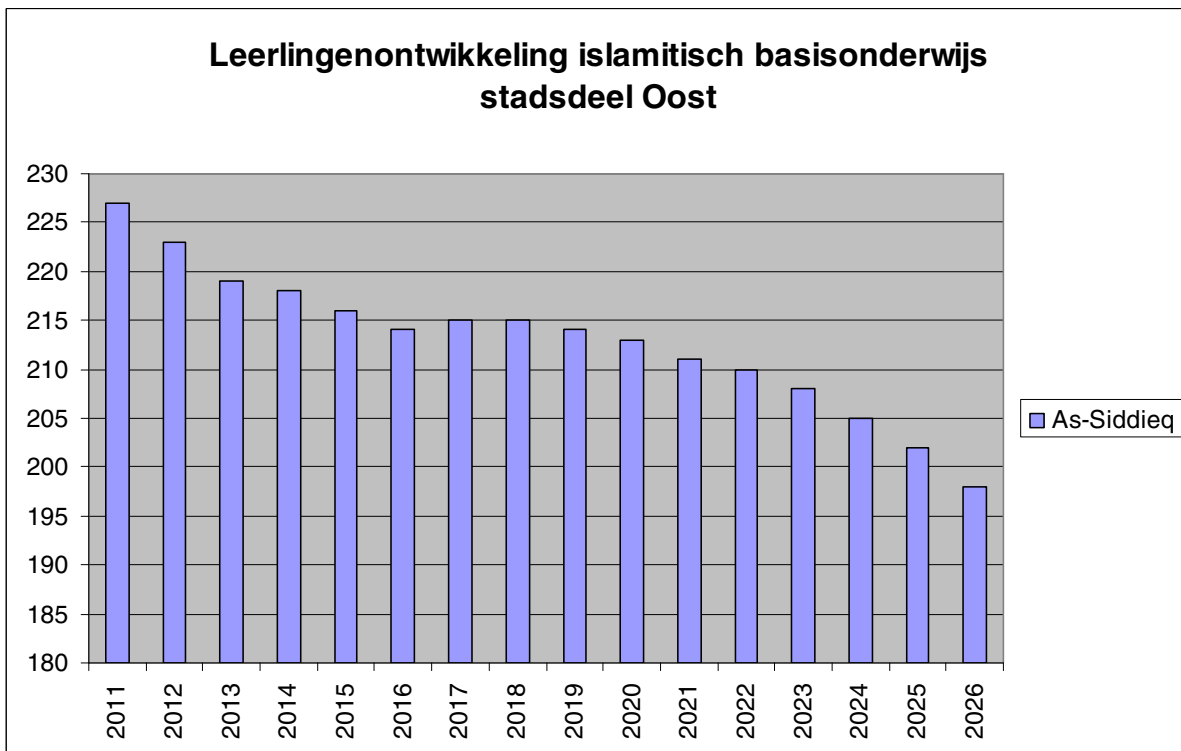
3. PC/Oecumenisch basisonderwijs

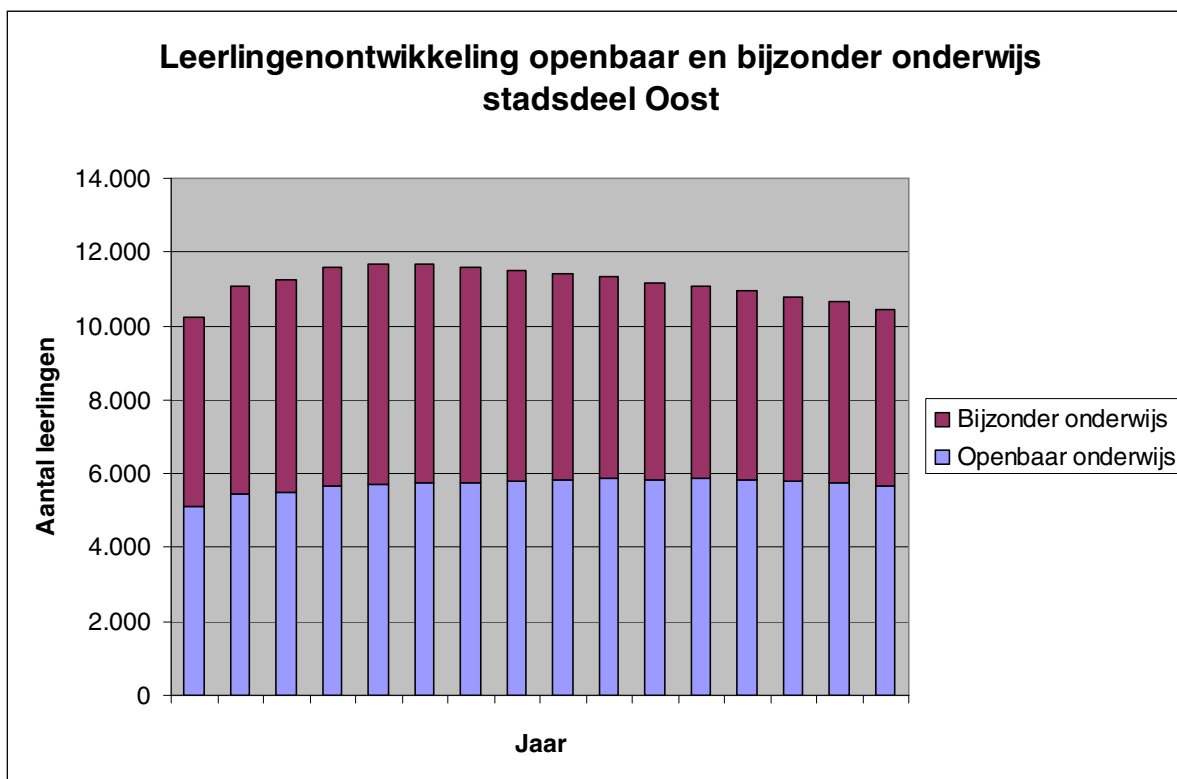
4. Algemeen bijzonder basisonderwijs

5. Islamitisch basisonderwijs

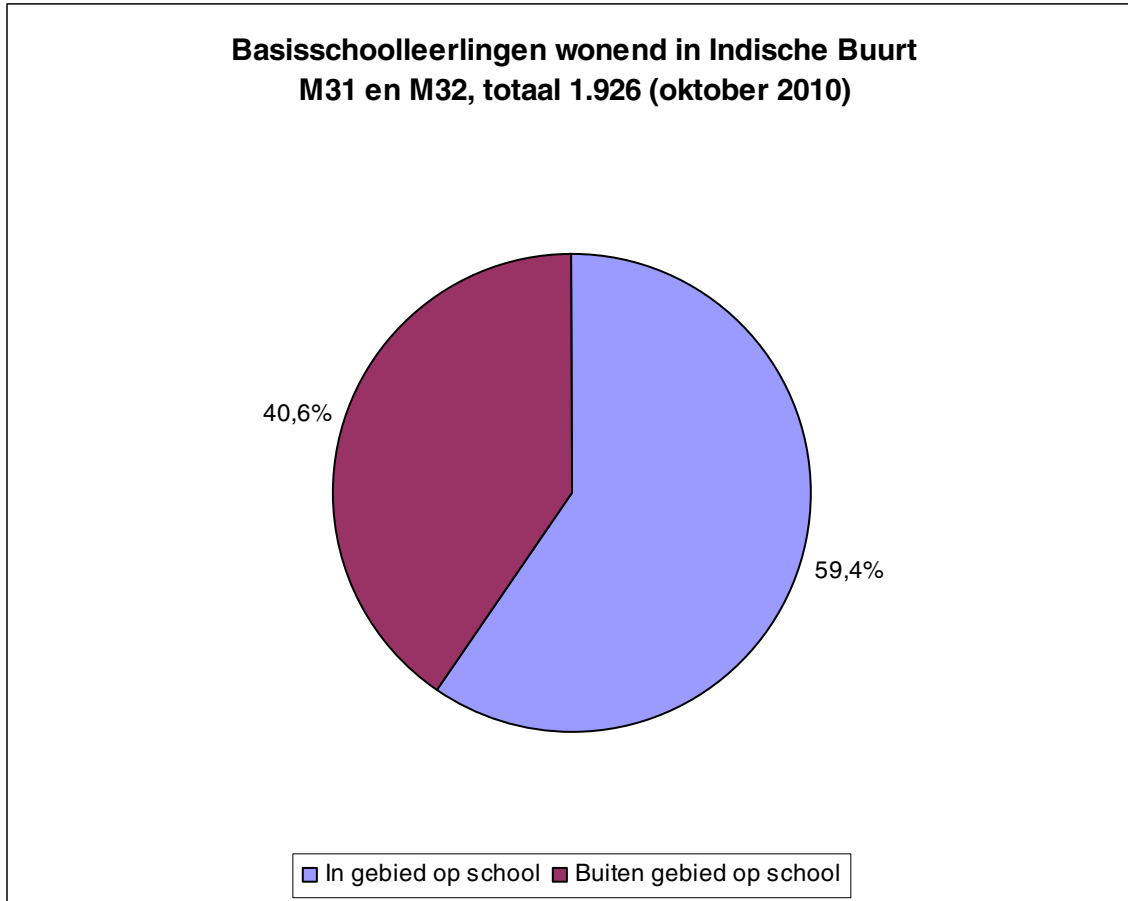
6. Totaal, openbaar en bijzonder onderwijs

Bron: Leerlingprognose SISA/DMO maart 2011, o.b.v. teldatum 1-10-2010

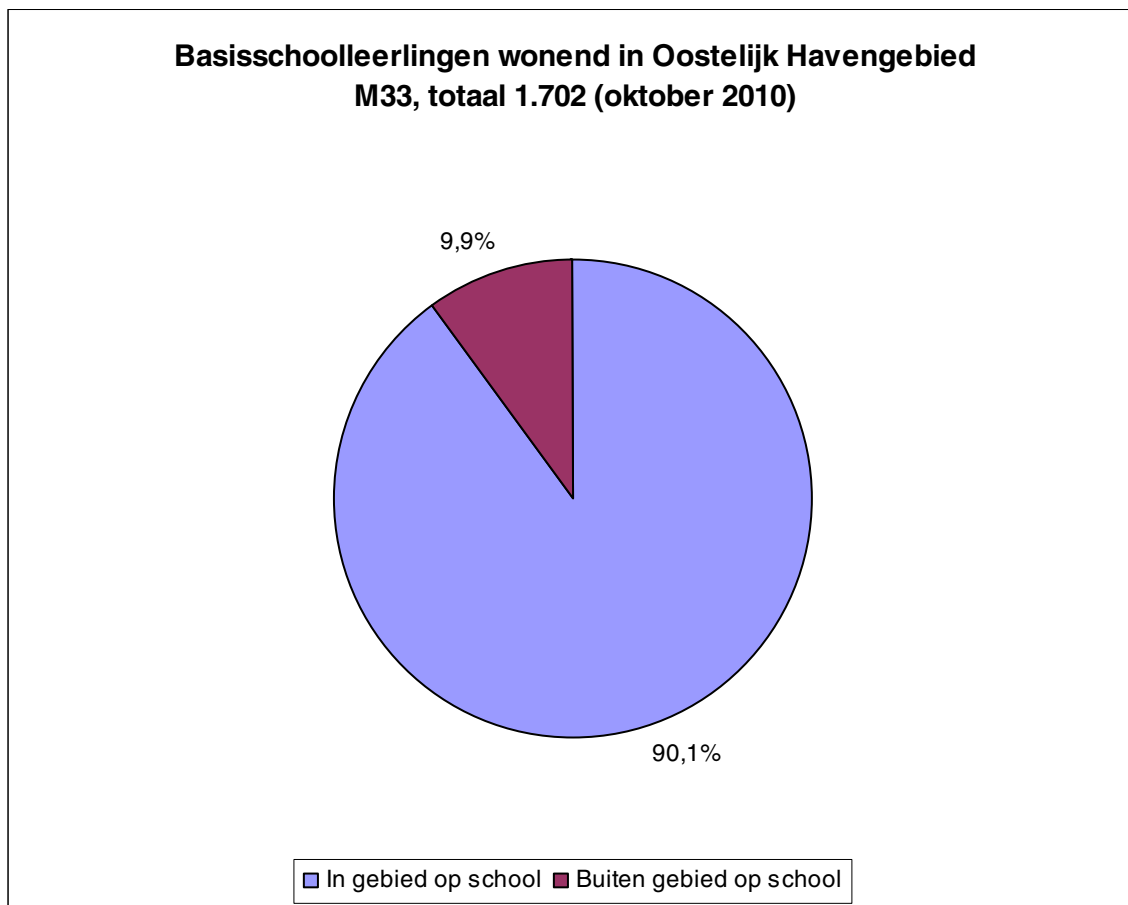
C. Herkomst leerlingen: leerlingen in woongebied naar school?

1. Indische buurt

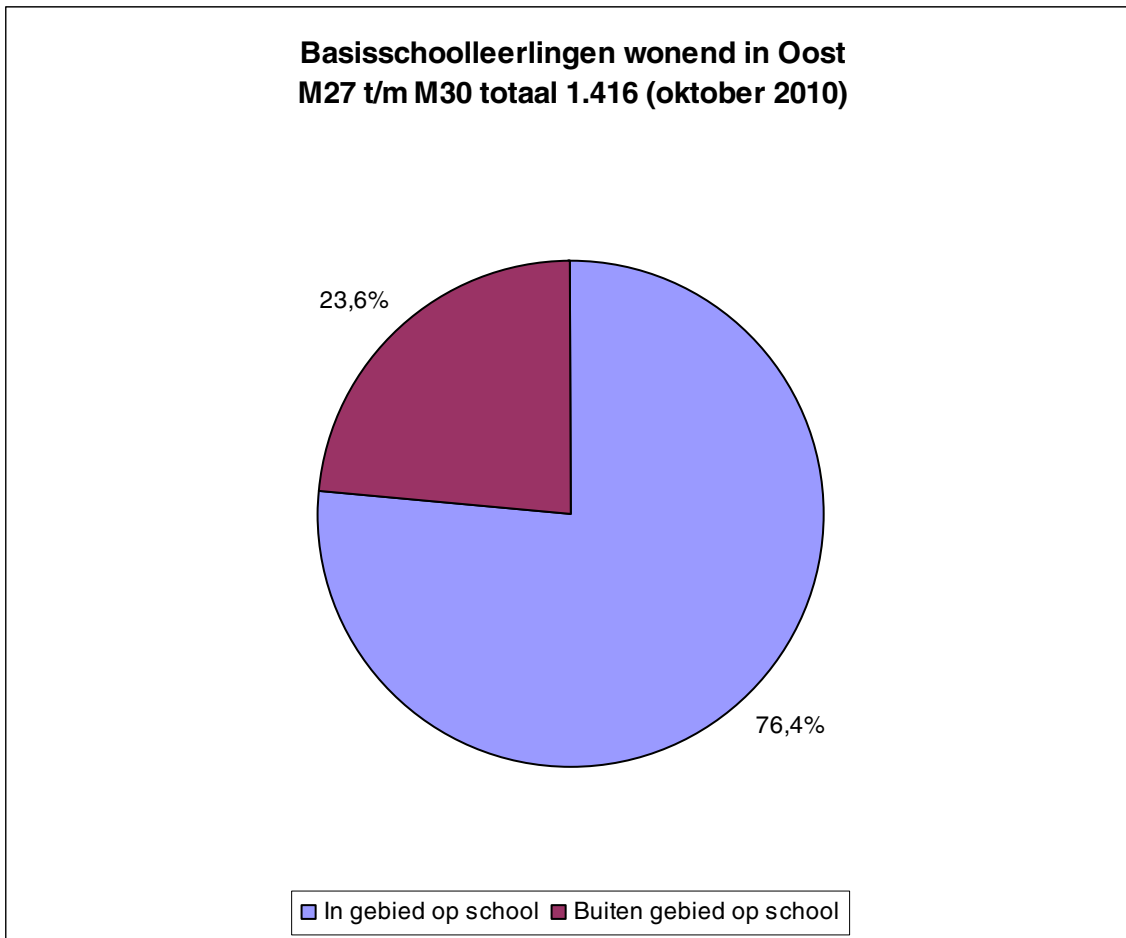
Bron: SISA/DMO, telling 1-10-2010

2. Oostelijk Havengebied

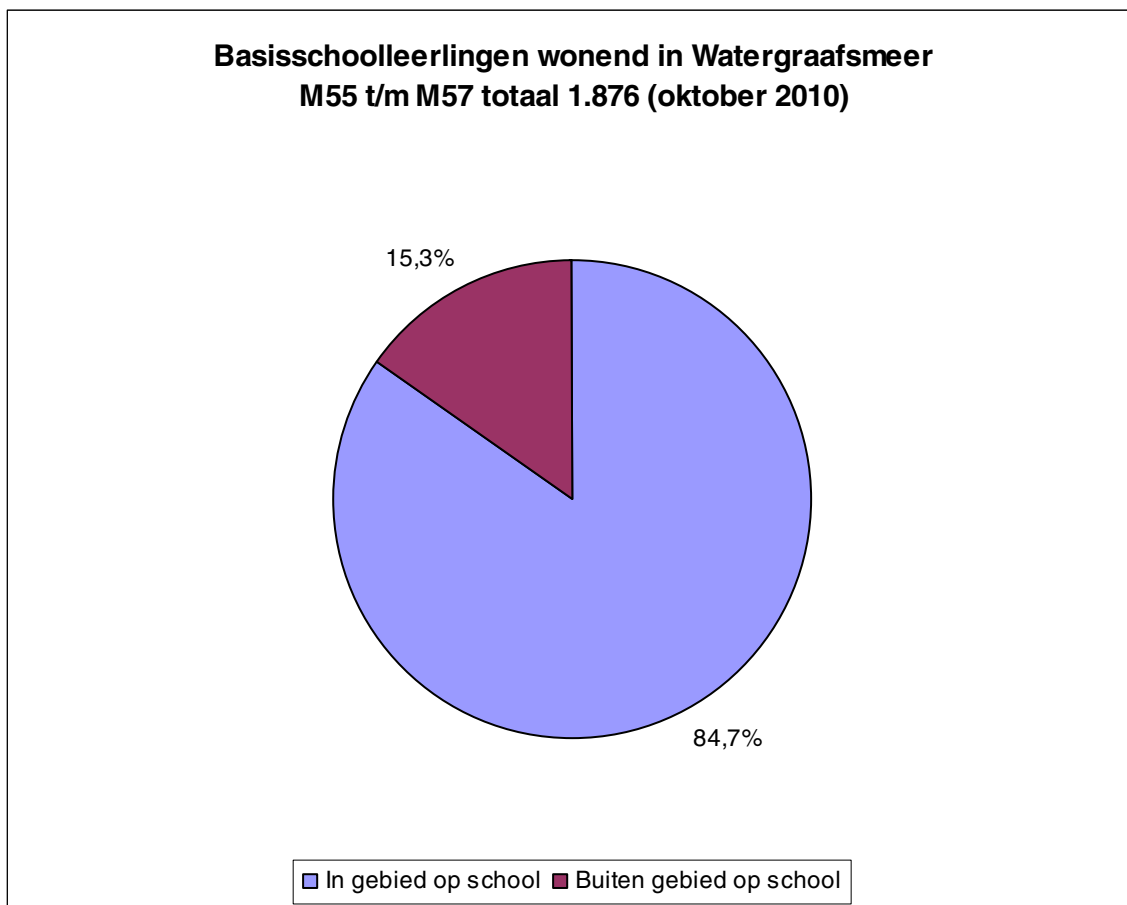
Bron: SISA/DMO, telling 1-10-2010

3. Oost

Bron: SISA/DMO, telling 1-10-2010

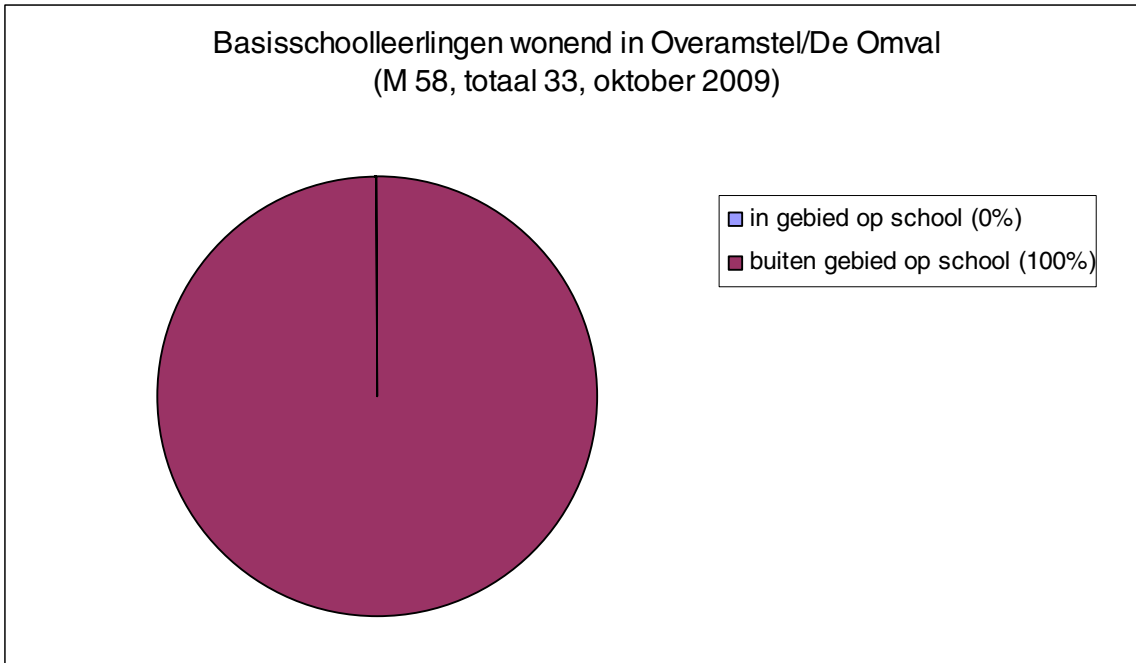
4. Watergraafsmeer

Bron: SISA/DMO, telling 1-10-2010

5. Overamstel

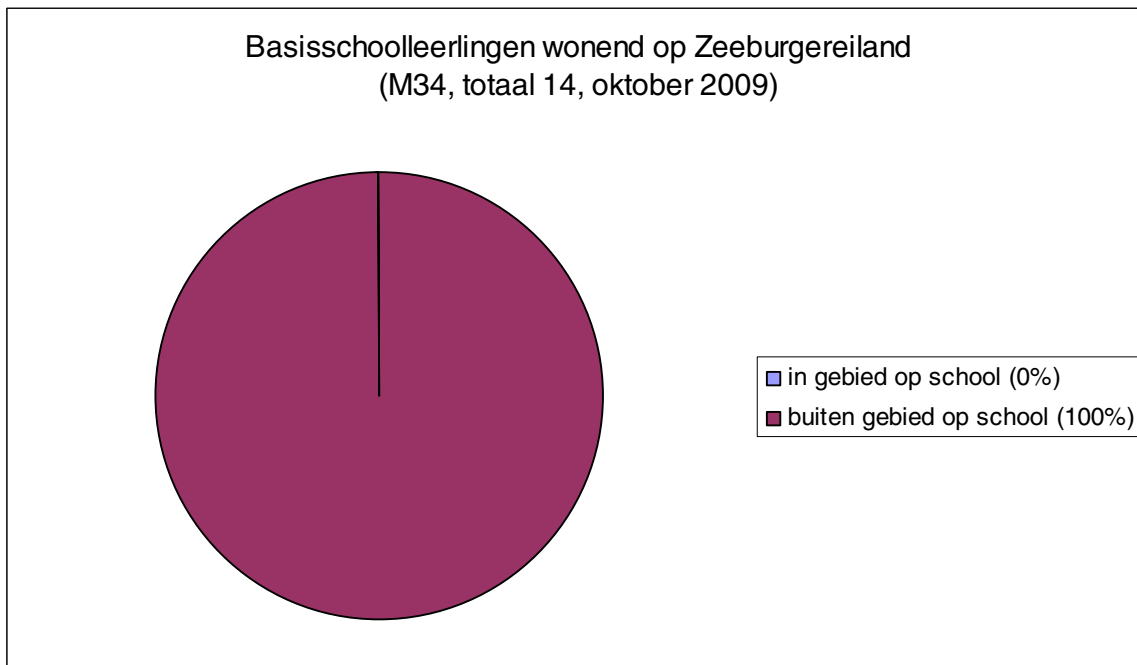
(in 2009 nog geen scholen in Overamstel/Omval)

Bron: SISA/DMO, telling 1-10-2009

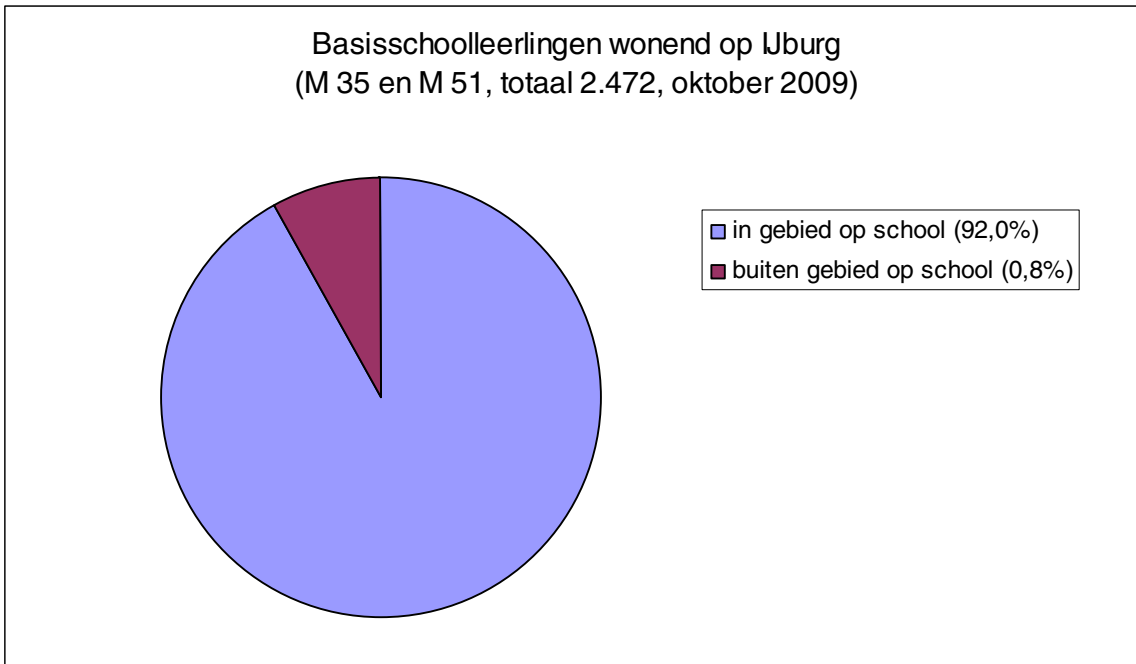
6. Zeeburgereiland

(idem, geen scholen op Zeeburgereiland in 2009)

Bron: SISA/DMO, telling 1-10-2009

7. IJburg I

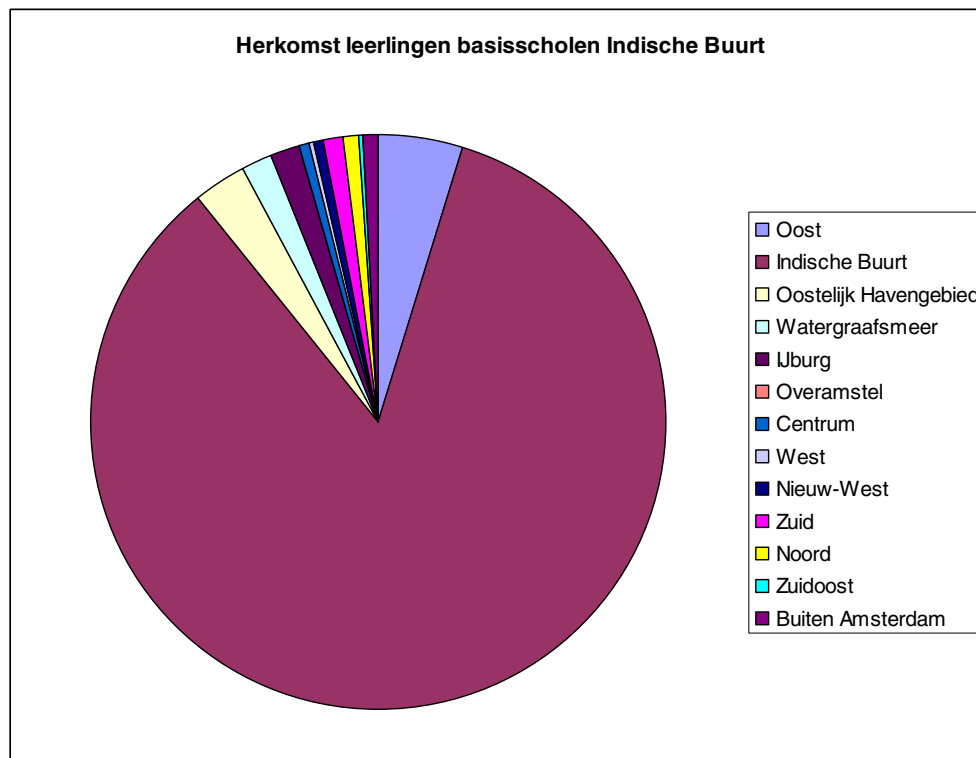
Bron: SISA/DMO, telling 1-10-2009

D. Herkomst leerlingen scholen in gebied

1. Indische buurt

Scholen			
12ZY	Insulinde	155	11,4%
13FR	Valentijn	183	13,5%
16JU	Waaier, De	231	17,0%
18QN	Evenaar, De	19	1,4%
19CH	Flevoparkschool	298	22,0%
20ZG	Coen, Jan Pietersz.	246	18,1%
23HR	As-Siddieq vest. Oost	226	16,7%
		1.358	100,0%

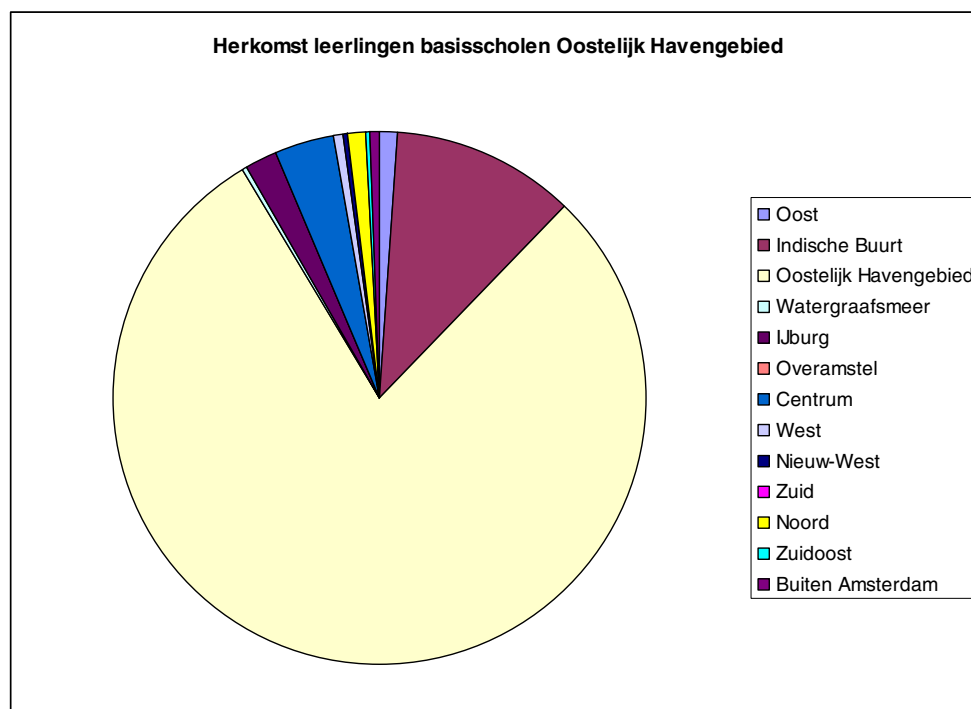
Herkomst leerlingen Indische Buurt			
OOST	Oost 64 4,7%		
IB	Indische Buurt	1.145	84,3%
OHG	Oostelijk Havengebied	42	3,1%
WGM	Watergraafsmeer	24	1,8%
IJB	IJburg	23	1,7%
OVA	Overamstel	0	0,0%
A	Centrum	7	0,5%
E	West	4	0,3%
F	Nieuw-West	9	0,7%
K	Zuid	15	1,1%
N	Noord	11	0,8%
T	Zuidoost	3	0,2%
	Buiten Amsterdam	11	0,8%
		1.358	100,0%

2. Oostelijk Havengebied

Scholen			
13PN01	Rietlanden, De	140	7,2%
22LE	Montessorischool Zeeburg, 8e	504	26,0%
23PJ	Achthoek, de	722	37,3%
27PT	Piet Hein	399	20,6%
27YK	Kleine Kapitein, De	172	8,9%
		1.937	100,0%

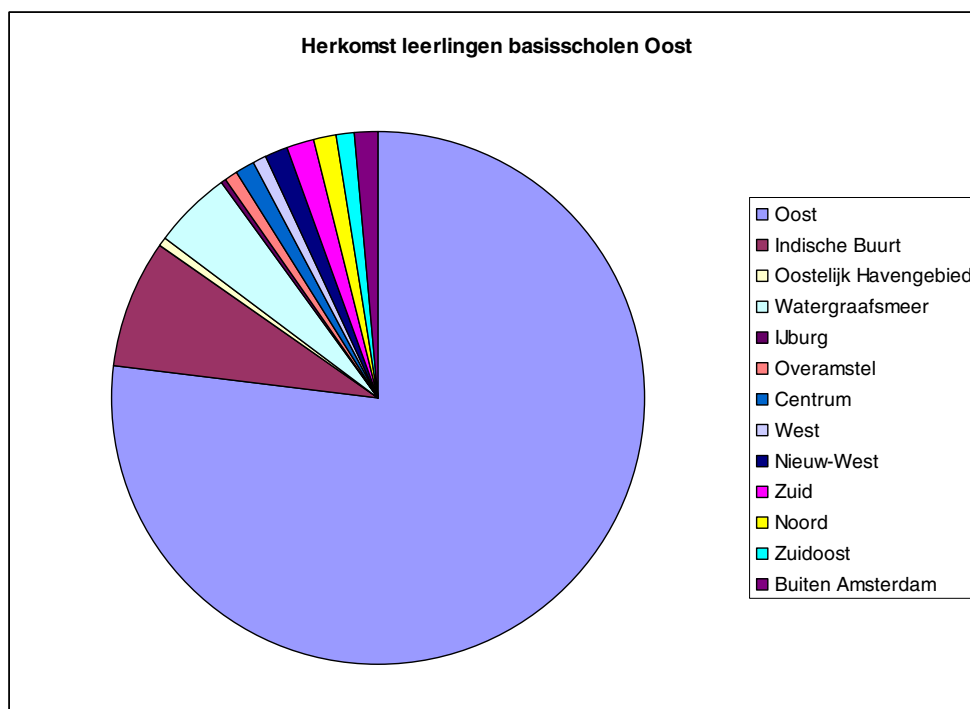
Herkomst leerlingen Oostelijk Havengebied			
OOST	Oost	21	1,1%
IB	Indische Buurt	216	11,1%
OHG	Oostelijk Havengebied	1.533	79,2%
WGM	Watergraafsmeer	7	0,3%
IJB	IJburg	37	1,9%
OVA	Overamstel	0	0,0%
A	Centrum	68	3,5%
E	West	12	0,6%
F	Nieuw-West	3	0,2%
K	Zuid	1	0,1%
N	Noord	24	1,3%
T	Zuidoost	6	0,3%
	Buiten Amsterdam	8	0,4%
		1.937	100,0%

3. Oost

Scholen			
04ST	Barbara, Sint	124	5,8%
09ZI	Kraanvogel, De	171	8,1%
12CE	Coligny, Louise de	152	7,2%
18UR	Aldoende	323	15,2%
19AI	Zuidaap, De	110	5,1%
19AQ	Dapper, D	305	14,3%
20SJ	Linnaeus	250	11,8%
20TV	Pinksterbloem, de	378	17,8%
20ZH	Zuidraal, Brede school De	313	14,7%
		2.126	100,0%

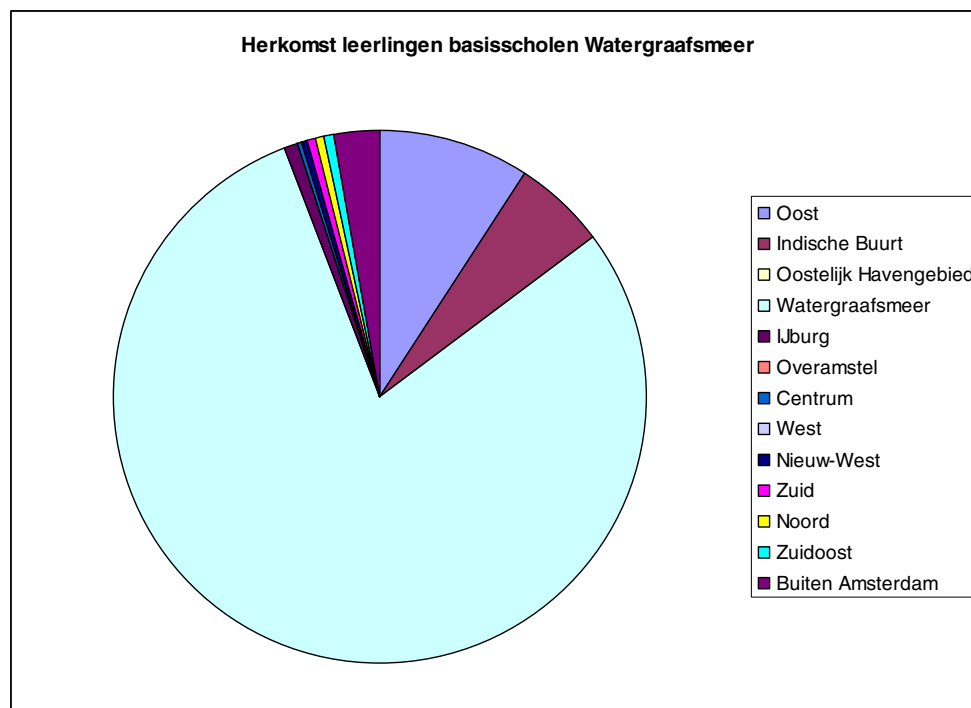
Herkomst leerlingen Oost			
OOST	Oost	21	1,1%
IB	Indische Buurt	216	11,1%
OHG	Oostelijk Havengebied	1.533	79,2%
WGM	Watergraafsmeer	7	0,3%
IJB	IJburg	37	1,9%
OVA	Overamstel	0	0,0%
A	Centrum	68	3,5%
E	West	12	0,6%
F	Nieuw-West	3	0,2%
K	Zuid	1	0,1%
N	Noord	24	1,3%
T	Zuidoost	6	0,3%
	Buiten Amsterdam	8	0,4%
		1.937	100,0%

4. Watergraafsmeer

Scholen			
08CA	Watergraafsmeerse Schoolvereniging	308	15,4%
11LY	Frankendael	178	8,9%
17AC	Lidwina, St.	443	22,2%
20TW00	Montessorischool, 5e	468	23,4%
20TW01	Montessorischool 5e, Nevenvestiging	123	6,2%
20YG	Meer, De	476	23,9%
		1.996	100,0%

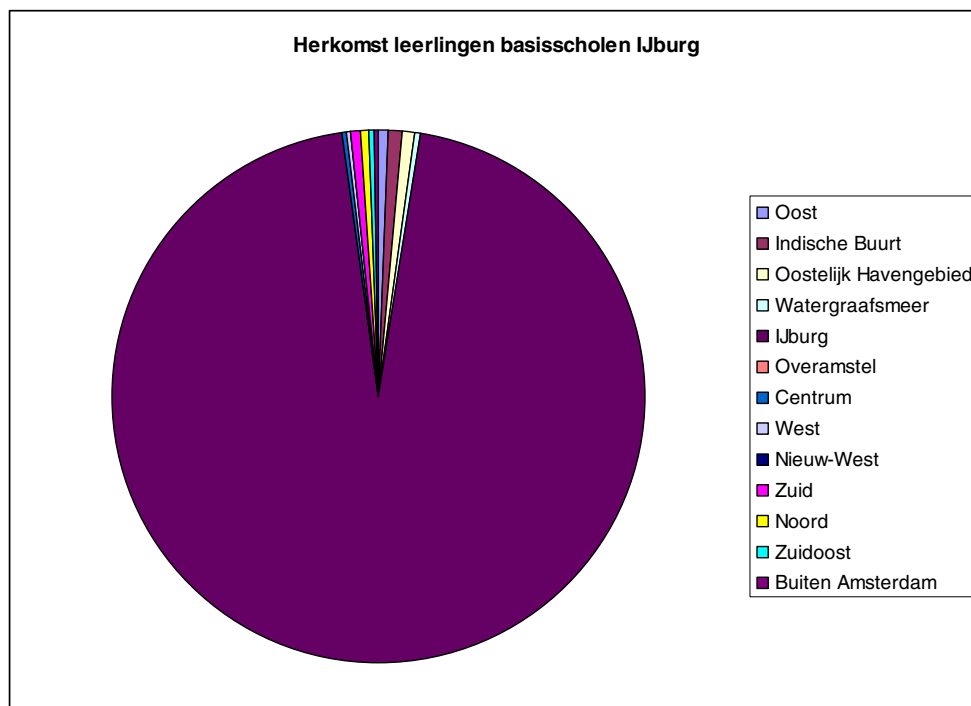
Herkomst leerlingen Watergraafsmeer			
OOST	Oost	183	9,2%
IB	Indische Buurt	108	5,4%
OHG	Oostelijk Havengebied	3	0,2%
WGM	Watergraafsmeer	1.588	79,5%
IJB	IJburg	12	0,6%
OVA	Overamstel	2	0,1%
A	Centrum	8	0,4%
E	West	1	0,1%
F	Nieuw-West	1	0,1%
K	Zuid	15	0,8%
N	Noord	8	0,4%
T	Zuidoost	11	0,5%
	Buiten Amsterdam	57	2,9%
		1.996	100,0%

5. IJburg I

Scholen			
27LT	Olympus	385	13,7%
27NP	Daltonschool Neptunus	360	12,8%
27NV	Willibrord	431	15,4%
27PU	Zuiderzee, de Algemeen Bijzondere Basiss	278	9,9%
28BA	Steigereiland, Montessorischool	511	18,2%
29RV	Podium, Het	421	15,0%
29UA	Laterna Magica	232	8,3%
29XF	Archipel, de	166	5,9%
30BB	Poseidon, de	23	0,8%
		2.805	100,0%

Herkomst leerlingen IJburg			
OOST	Oost	17	0,6%
IB	Indische Buurt	26	0,9%
OHG	Oostelijk Havengebied	17	0,6%
WGM	Watergraafsmeer	10	0,4%
IJB	IJburg	2.672	95,2%
OVA	Overamstel	0	0,0%
A	Centrum	6	0,2%
E	West	10	0,3%
F	Nieuw-West	3	0,1%
K	Zuid	15	0,5%
N	Noord	12	0,4%
T	Zuidoost	7	0,3%
	Buiten Amsterdam	11	0,4%
		2.805	100,0%

Project Nummer	Omschrijving	Type project	Prioriteit	Programma	Onderwijs Programma	Programma Mipsa	Bouwheer	Bestuurlijke opdracht vaststellen	Fase	Kaders gereed	Ontwerp gereed	Anbesteding	Start uitvoering	Oplevering	Financiën	Projectleiding stadsdeel	Betrokken afdelingen	Opmerkingen	
OOST																			
1	De Kraanvogel	verbouwing	hoog	16 lokalen	VVE ouderkamer BSO KDO div ruimten	AMOS	plan van aanpak, brede school programma	Voorbereiding	overtuiging	okt-11	dec-11	aug-12	nieuwbouw € 3.000.000	V&G	J&O AGI				
2	De Kaap	nieuwbouw	hoog	10 lokalen	VVE ouderkamer BSO div ruimten	STAIJ	plan van aanpak, locatie/massa studie, brede school programma	Initiatief	overtuiging	okt-11	sep-12	aug-14	nieuwbouw € 3.593.388 sloop € 300.000	V&G	RO&D J&O AGI				
3	Gymzaal Amstelcampus	overeenkomst	middel									aug-11	klouur vergoeding				Overeenkomst HvA		
WATERGRAAFSMEER																			
4	Dalton de Meer	nieuwbouw	hoog	19 lokalen	div	STAIJ	Uitvoering					jan-12	nieuwbouw € 5.700.000	V&G	AGI				
5	WSV	verbouwing	hoog	14 lokalen	BSO	Esprit	plan van aanpak	Voorbereiding	overtuiging	jun-11	sep-11	aug-12	verbouwing € 2.915.000	V&G	J&O AGI				
6	Overloopgebouw Copernicusstraat	verbouwing	hoog	10 lokalen	BSO	Stadsdeel	Voorbereiding			mrt-12	apr-12	aug-12	verbouwing € 100.000	V&G	J&O AGI				
7	Lidwina	verbouwing	hoog	6 lokalen		ASKO	plan van aanpak	Initiatief		jul-11	sep-11	aug-12	aankoop en verbouwing € 1.600.000	V&G	J&O AGI		Aankoop voormalige kleuterschool Maria Goretti door stadsdeel		
8	Lidwina dependance Don Bosco	nieuwbouw	hoog	12 lokalen	BSO	ASKO	plan van aanpak, locatie/massa studie, inspraak	Initiatief		okt-11	mei-12	sep-12	aug-14	nieuwbouw € 2.971.764 grond € 150.000	P&P / V&G	RO&D J&O AGI			
9	Frankendael	nieuwbouw	hoog	10 lokalen (reservering 6 lokalen en gym)	VVE ouderkamer BSO	AMOS	plan van aanpak, locatie/massa studie, inspraak, brede school programma	Initiatief		jan-12	jul-12	feb-13	aug-14	nieuwbouw € 2.539.464 sloop € 100.000	P&P / V&G	RO&D J&O AGI			
10	Dependance Dalton de Meer	buurrijp maken	middel	6 lokalen		Stadsdeel	Voorbereiding					jan-12	kosten-neutraal				Kavel blijft gereserveerd voor evt. nieuwbouw dependance 5e Montessori		
11	Locatie mogelijke permanente nieuwbouw 5e Montessori Archimedesplantsoen	inrichting	laag			Stadsdeel	vaststellen tijdelijke inrichting	initiatief				mrt-12	dekking derden				Mogelijk Schouluinen		

Project Nummer	Omschrijving	Type project	Prioriteit	Programma Onderwijs	Programma Mipso	Bouwheer	Bestuurlijke opdracht vaststellen	Fase	Kaders gereed	Ontwerp gereed	Aanbesteding	Start uitvoering	Oplevering	Financiën	Projectleiding stadsdeel	Betrokken afdelingen	Opmerkingen	
OOSTELIJK HAVENGEBIED																		
12	De Schijf Verbouwing	verbouwing	hoog	34 lokalen	BSO	Stadsdeel	Plan van aanpak	Voorbereiding	okt-11	jan-12	mrt-12	jul-12	aug-12	verbouwing € 1.300.000	V&G		aantal werkzaamheden uitvoeren in 2011	
IJBURG																		
13	Laterna Magica/ Spectrum	nieuwbouw	hoog	16 + 10 lokalen dubbele gym	BSO KDO	Stadsdeel						okt-11		nieuwbouw € 7.466.109 grond € 880.034 verbouwing € 300.000 nieuwbouw € 6.035.266				
14	t IJ49	verbouwing	hoog	30 lokalen	VVE BSO	Stadsdeel	Plan van aanpak	Voorbereiding	apr-11	mei-11	jun-11	jul-11	aug-11	V&G				
15	De Archipel/ De Poseidon	nieuwbouw	hoog	20 lokalen gymzaal	VVE BSO	Stadsdeel	conform DB besluit april 2011	Ontwerp	okt-10	dec-11	jan-12	mei-12	aug-13	V&G				
16	Tijdelijke voorzieningen gehuurde units IJburg kavel 49b	bouwtijpmak	hoog	14 lokalen		Stadsdeel						aug-11		kosten-neutraal				
17	Tijdelijke voorzieningen eigendom IJburg kavel 49b		middel	10 lokalen		Stadsdeel						nov-11		dekking DMO				
18	Kantoorpand Johan Huijzenstraat De Key	Beperkte aanpassingen afstemmen met De Key	hoog									aug-11		jaarlijkse huur gem. € 176.000				
19	Montessori Steigereland	verbouwing	hoog	7 lokalen	BSO	Stadsdeel	Plan van aanpak	Initiatief	apr-11	mei-11	jun-11	jul-11	aug-11	verbouwing € 300.000	V&G		streven 2011 mogelijk later	
ZEEBURGEREILAND																		
20	Pilot Nieuwe Scholen, huisvesten naar vraag	nieuwbouw	hoog	10 lokalen gymzaal	VVE, BSO, KDO, buurtfunctie	Stadsdeel	Plan van aanpak	Initiatief	jun-11	dec-11	feb-12	aug-12	jan-13	nieuwbouw € 4.500.000	V&G			
OVERAMSTEL																		
21	School STAUJ	nieuwbouw	hoog	16 lokalen gymzaal	BSO	ontwikkelaar / STAUJ		Voorbereiding				aug-14		nieuwbouw € 4.106.318	P&P / V&G			
OVERDRACHTEN BOUWEN																		
22	Louise de Coligny	Overdracht gebouw	middel									okt-11					onzeker	
23	Spectrum Kraaipanstaat	Overdracht gebouw	middel									okt-11						
24	Zaaiersweg	Overdracht gebouw	laag									aug-14						
25	Frankendael	Overdracht gebouw	laag									aug-16						
26	Javaplantsoen 17 -19	Overdracht gebouw	hoog									aug-11						

Bijlage IV Lijst met afkortingen

ABSA: _____	Stichting Algemene Bijzondere Scholengroep
AMOS: _____	Amsterdamse Oecumenische Scholengroep
ASKO: _____	Amsterdamse Stichting voor katholiek onderwijs
BBO: _____	Breed Bestuurlijk Overleg Primair Onderwijs
BVO: _____	Bruto vloeroppervlak
DLO: _____	Decentraal Lokaal Overleg
DMO: _____	Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling
IB: _____	Indische Buurt
IHP: _____	Integraal Onderwijshuisvestingsplan 2011-2015
KBA: _____	Stichting voor katholiek, protestants-christelijk en interconfessioneel onderwijs Amsterdam
MIP: _____	Meerjareninvesteringsplan
MIPSA: _____	Meerjareninvesteringsprogramma Sociale Accommodaties
OC&W: _____	Onderwijs, Cultuur & Wetenschappen
OHG: _____	Oostelijk Havengebied
OLP: _____	Onderwijsleerpakket
O&S: _____	Bureau Onderzoek en Statistiek
PMI _____	Programma Maatschappelijke Investerings
PVE: _____	Programma van Eisen
RI-Oost: _____	Deelgebied van Zeeburgereiland
STAIJ: _____	Stichting Samen tussen Amstel en IJ
Verordening MFG: _____	Verordening Materiële en Financiële gelijkstelling
VNG: _____	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VSD: _____	Versterking Sociaal Domein
VVE: _____	Voor-en vroegschoolse educatie
Wet OKE: _____	Wet Ontwikkelingskansen door Kwaliteit en Educatie
WPO: _____	Wet op het Primair Onderwijs
WSV: _____	Watergraafse Schoolvereniging

Gemeente Amsterdam
Stadsdeel Oost